This weekly newspaper is mailed
Tuesday, April 25, 1989

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

Nr. 17 (2044) 1989 BALANDIS-APRIL 25 • LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS — LITHUANIAN WEEKLY • 2185 STAVEBANK RD., MISSISSAUGA, ONT. L5C 1T3, CANADA • Tel. (416) 275-4672 • 50 ct.

Pavasario sėja

Anuomet pavasario sulaukęs lietuvis ūkininkas išeidavo darbams į laukus ir, vieversėlio lydimas, paruošdavo dirvas sėjai. Laikams pasikeitus ir technologijai išplitus, laukuose dūzgia traktoriai, tarška mechanizuoti padargai. Bet kaip anuomet tų kvepiančiųjų laukų idilijoj, taip ir šiandien mechanizacijos triukšme lieka tikslas vienas ir tas pats – pasėti grūdą, kad būtų duonos. Pasikeitė priemonės tikslui siekti, bet pats tikslas liko tas pats, nes tai gyvybinė sritis, kuri visais amžiais ir visose tautose buvo stropiai prižiūrima. Nors ir pasikeitusio, gyvenimui besiruošiančio jaunimo pastangas galima lyginti su beriamu dirvon grūdu. Štai jau pavasaris, mokslo metų pabaiga. Šimtai besimokančio, bestudijuojančio jaunimo rankose laikys pažymėjimus, atestatus, diplomus. Paliks klases ir auditorijas ir išeis ieškoti sau tinkamo darbo, planuos ateitį, svajos kuo nors tapti, ką nors pasiekti, ką įsigyti, susitaupyti nežinomai ateičiai. Pirmu žvilgsniu atrodo, kad visa tai sudaro žmogaus gyvenimo turinį, nes tai labai svarbūs dalykai. Iš tikrųjų toli gražu tai ne viskas. Privataus gyvenimo rūpesčiai, nežiūrint kaip jie svarbūs bebūtų, neapima visumos, kuri žmogų supa, veikia ir nuo kurios jis priklauso.

LIETUVIŠKOJI visuomenė išeivijoje, taipgi ir tauta okupuotoje tėvynėje kiekvieną pavasarį žiūri į savąjį jaunimą: kuriuo keliu jis ar ji pasuks, kiek ir kokių grūdų bus berta į mūsų pačių gyvenimo dirvą, ir tai pirmiausia, nesidairant į tolius, kuriuose ne vienas sutirpsta kaip druskos kristaliukas kitų tautų prieskoniams pagerinti. Nėra abejonės, kad čia pirmiausia visų viltingą dėmesį patraukia mūsų avangardinis jaunimas, tai yra, tie ir tos, kurie baigia lituanistikos mokyklas, seminarus, kurie priklauso organizacijoms, lietuviškos veiklos sambūriams, kurie išdyksta patriotinių šeimų atžalomis. Per mišrias vedybas ar dėl profesinių sumetimų jų dingimas iš lietuviškojo gyvenimo yra didelis nuostolis, sunkinąs ir taip jau nelengvą pamainos klausimą. Tiesa, ne visi turi polinkio dalyvauti visuomeniniame gyvenime, ne visi nori būti kaip nors organizuoti ar kur nors priklausyti, bet tautiniu požiūriu nė tokie neatpalaiduojami nuo dalyvavimo savųjų tarpe. Tautinė savigarba ir solidarumas visada kviečia visus dalyvauti renginiuose, aukoti, skaityti ir remti savąją spaudą.

ŽIŪRINT iš kitos pusės, laukiamas berti grūdas ne visada patenka į geriau paruoštą dirvą. Yra dar nemažai prasilenkimų, abuojumo, stokos paprasčiausio pavyzdžio, suakmenėjimo smulkiuose medžiaginio gyvenimo reikaliukuose. Į šitaip paruoštą dirvą kritęs grūdas vaisių neneš. Tuo atveju kaltę tenka prisiimti artojui, ne sėjėjui, kuris turi platų pasirinkimą savo jaunatviškam aktyvumui reikšti. Užtat labai svarbu prižiūrėti lietuviškojo gyvenimo dirvonus, kad jie neapgautų piktžolėmis, netaptų klaikiomis dykynėmis. Prižiūrėti savąją dirvą yra ne vien tik rinktųjų ar kaip kitaip įsipareigojusių tautiečių darbas, bet visų. Likti neutraliu stebėtoju, atsiriboti nuo visko tariant, kad tai "ne mano reikalas", reiškia negyventi lietuviškame gyvenime, kuris nė aukomis nėra nuperkamas. Č.S.

Toronto "Gintaro" ansamblio šokėjai, dainininkai ir skudutininkai pavasario koncerte balandžio 16 d. Anapilyje. Nuotr. O. Burzdžiaus

PRANEŠIMAS IŠ EUROPOS

Europos parlamentarai Baltijos respublikose

A. LEMBERGAS

Kovo 14 Strasburge Europos parlamento baltiečių grupė posėdyje išklausė ir apsvarstė pranešimus apie keturių grupės narių lankymąsi Baltijos respublikose vasario 5-11 dienomis. Grupės vadovas dr. Hansas Joachimas Seeleris savo plačiame pranešime apžvelgė dabartinę padėtį atskirose respublikose, vertino jų politinius siekius, iškėlė atskirus reikšmingesnius klausimus ir išryškino ateities perspektyvas bei lūkesčius, siejamus su Europa.

Jis pažymėjo, kad visose trijose Baltijos respublikose veikia Liaudies fronto sąjūdžiai, kuriems priklauso įvairių visuomenės grupių atstovai, neišskiriant nė komunistų, kurie juose neturi reikšmingo vaidmens. Be to, veikia nepriklausomi arba neformalūs sambūriai, kurių vaidmens nereikia mažinti. Seeleris paminėjo, kad Vilniuje lankymosi dienomis vyko pakartotinės demonstracijos pasisakančios ne prieš parlamentarus, kaip rašė vienas Frankfurto laikraštis, bet pabrėžiančios nepriklausomybės ir laisvės reikalą. Visi sąjūdžiai rūpinasi tautiškumo išsaugojimu ir ūkio savarankiškumu. Visose trijose respublikose labai pabrėžiama suvereniteto sąvoka.

Žingsnis po žigsnio . . .

Seeleris pastebėjo, kad ir Liaudies fronto šalininkai trokšta visiško politinio savarankiškumo, tačiau, jo nuomone, politinė tikrovė tokia, kad vargu ar tai įmanoma visiškai pasiekti.

Pranešėjas pabrėžė katalikų ir evangelikų bendrijų, žemės ūkio, moterų vaidmens ir aplinkos apsaugos sąjūdžių reikšmę. Visų tikslų, Seelerio nuomone, neįmanoma iš karto pasiekti, todėl jis pasisako už politiką "žingsnis po žingsnio". Kadangi Sov. Sąjunga aneksavo Baltijos valstybes, naudodamasi Hitlerio-Stalino susitarimų slaptais priedais, todėl laukiama, kad laisvasis pasaulis tuos susitarimus paskelbtų negaliojančiais. Baltiečių grupė nutarė parengti naujai išrinktam Europos parlamentui atitinkamą rezoliuciją ryšium su Hitlerio-Stalino sandėrio pasirašymo 50-sioms metinėmis.

Vokietis parlamentaras Jakobas von Uexkuellis, kuris su pirma oficialia Europos parlamento delegacija lankėsi Maskvoje, painformavo apie pastangas užmegzti ryšius su Sov. Sąjunga, kalbėjo apie ekologijos ir demilitarizavimo klausimus.

Bendras pareiškimas

Parlamentarų grupė ta proga padėkojo savo sekretoriui ir Baltijos kraštų Liaudies fronto sąjūdžių atstovui Algiui Klimaičiui už jo nuveiktus darbus ir pareiškė jam savo visišką pasitikėjimą. Raštą Strasburge kovo 14 pasirašė septyni grupės nariai: Hans Joachimas Seeler, Philippe Malaud, Jakob von Uexkuell, Elise Boot, Joergen Brondlund Nielsen, Christopher Beazley ir Hans Juergen Zahorka. Pasirašiusieji atmeta tą kritiką, kurią sukėlė parlamentarų kelionė vasario 5-11 dienomis ir Klimaičio asmuo. Informacinė kelionė ir pokalbiai su partijos, vyriausybės ir parlamentų atstovais Baltijos valstybėse jokiu būdu nebuvo 1939-40 m. neteisybės pripažinimas. "Visuose pokalbiuose mes nurodėme, kad Baltijos valstybių aneksija prieštarauja tarptautinei teisei", rašo septyni Europos parlamento baltiečqių grupės nariai. Jie teigia, kad Algio Klimaičio darbas grupės rėmuose sutampa su jos tikslu pagerinti Baltijos valstybių padėtį.

Skirtingi vertinimai

Europos parlamentarų grupės apsilankymas Vilniuje vasario pradžioje iš karto sulaukė labai skirtingų vertinimų. Ypač skyrėsi patriotų nuomonės. Atsargaus optimizmo reiškėjai džiaugėsi galimybe užmegzti ryšius su Europos parlamentu. Tuo vadovaudamasis Sąjūdis, kaip ir Estijos Liaudies frontas, net įgaliojo grupės sekretorių Algį Klimaitį būti atstovu Strasburge.

Kita dalis patriotų su nerimu, net pasipiktinimu, stebėjo svečių ir jų patikėtinio dviprasmišką ekvilibristiką, matė šiame vizite daugiau žalos negu naudos.

Su aiškiu pasitenkinimu vizitą priėmė oficialūs sluoksniai, kurie savo ruožtu piktinosi, kad tariamieji ekstremistai buvo nemandagūs su svečiais, nerodė noro pasimokyti iš jų vadinamo politinio realizmo. Maskva tuo metu tylėjo. Jos reakcija atėjo gerokai pavėluota.

Iš tiesų iš visų svečių kaip tik P. Malaud parodė daugiausia politinės išminties ir takto. Ir dėl to neįtiko nei Žukovui, nei Kavaliauskui.

Prancūzo nuomonė

Londone leidžiamas savaitraštis *"Europos lietuvis"* kovo 15 paskelbė savo korespondentės pasikalbėjimą su šiuo golistinių pažiūrų parlamentaru apie jo įspūdžius Lietuvoje ir kitose Baltijos valstybėse. Parlamentarų grupei, pasak jo, buvo "svarbu asmeniškai susipažinti su padėtimi Baltijos kraštuose. Susitikimai buvę įdomūs. Malaud pasakoja: "Lietuvoje pastebėjome kaip ir 'epideminę reakciją' prieš mūsų lankymąsi ir prieš mūsų sekretorių Klimaitį. Kai kurie lietuviai abejojo, ar mūsų kelionė nebus pripažinimas Lietuvos inkorporavimo į Sovietų Sąjungą. Taip negali atsitikti, – tęsia Malaud, – nes aš su savo kolegų pritarimu visuose pasikalbėjimuose priminiau, kad nė vienas Vakarų Europos kraštas nėra pripažinęs Baltijos kraštų okupacijos. Susitikimuose su vadinamų vietinių parlamentų atstovais mes visuomet pabrėžėm, kad mūsų pokalbiai negali būti laikomi tarpparlamentiniais, nes Europos parlamentas nperipažįsta dabartinės Lietuvos parlamento.

Toliau savo pasikalbėjime su *"Europos lietuvio"* korespondente prancūzas parlamentaras pažymėjo: "Kai kuriems dabartinės valdžios pareigūnams, ypač Lietuvoje, mūsų pareiškimai prieš Baltijos kraštų aneksiją nepatiko. Pastebėjau, – sako Malaud, – kad Lietuvoje organizacijos, siekiančios nepriklausomybės, yra žymiai stipresnės ir užėmė aiškesnes pozicijas negu kituose Baltijos kraštuose. Asmeniškai aš juos palaikau. Jeigu būčiau lietuvis ar latvis, aš kartu su visais eičiau su vėliava gatvėse ir reikalaučiau nepriklausomybės. Bet kaip Europos parlamento atstovas turiu būti santūrus. Mes jus, baltiečius, remsime, – sakė Philippe Malaud, – kiek tai įmanoma ir skatinsim Europos parlamentą nenusileisti sovietams Baltijos kraštų išlaisvinimo atžvilgiu".

Malaud pareiškė, kad jis dabar ketina pasiūlyti rezoliuciją pasmerkti Molotovo-Ribbentropo sandėrį ir reikalauti, kad sovietai pagreitintų Baltijos kraštų išlaisvinimą. Sov. Sąjungai mezgant vis daugiau ryšių su Vakarais, Europos parlamento pareiga, nuolat kelti Baltijos valstybių problemą, kuri, pasak Malaud, esanti pati opiausia Europoje.

Pokalbį su *"Europos lietuvio"* korespondente prancūzas parlamentaras baigė savo asmeniška nuomone: "Po Afganistano svarbiausias uždavinys yra rūpintis Baltijos kraštais, kurių teisinė padėtis panaši į Afganistano okupaciją".

Štai čia ir bus tas pakastas šuo, kodėl staiga pasikeitė Maskvos ir Vilniaus oficialių sluoksnių požiūris į Europos parlamentarų grupės vizitą, ypač į prancūzą Philippe Malaud.

Straipsnis "Pravdoje"

"Pravda" kovo 11 d. paskelbė savo apžvalgininko Jurijaus Žukovo pastabas, kuriose sugrįžtama prie Strasburgo europarlamentarų "baltiečių grupės" kontraversinio vizito Baltijos respublikose. Tai įvyko vasario pirmoje pusėje. Oficialieji Lietuvos respublikos sluoksniai, kurie visuomet pirma savo nuomonę pasitikrina Maskvoje ir tik po to ją reiškia. Šį visitą teigiamai vertino. Netgi "Gimtasis kraštas", kuris nuosekliai tebesilaiko savo linijos "jei viešumas – tai viešumas", negailėjo tada reklamos grupės palydovui Algiui Klimaičiui, gyrė jo ir parlamentarų politikos realizmą. O štai, pasirodo, kad ir apdairūs realistiškos politikos raiteliai ne tikrą arkliuką balnojo. Tai turėtų būti aišku, pasiskaičius dabar Jurijaus Žukovo trijų skilčių puolimą: "Atvažiavo svečiai į Pabaltijį . . . Apie tuos, kurie trukdo tarptautiniam bendradarbiavimui".

Žukovo pažiūra

Tiems, kurie neturėjo progos mesti žvilgsnį į Žukovo straipsnį, reikia bent trumpai atpasakoti jo turinį. Autorius pamini ką tik pasibaigusį Europos parlamento oficialios delegacijos vizitą Maskvoje ir reiškia savo pasitenkinimą stiprėjančiais tarpparlamentiniais ryšiais. Po trumpos preliudijos prasideda kalba apie Strasburgo "baltiečių grupės" vizitą Baltijos republikose, ir ji jau nesibaigia iki galo.

Kad autorius nepatenkintas, tai aišku, bet įdomūs jo akcentai. Jis, žinoma, nepasakoja, kaip tas vizitas vyko, kas juo džiaugėsi ir kas piktinosi. Nė žodelio apie protestus Vilniuje, kas ir kodėl tada protestavo. Žukovas naudojasi agentūros "France Presse" vasario 27-sios pranešimu. Ramiai ir gana neutraliu tonu pamini Algį Klimaitį, bet sutirština spalvas, kai užsimena, kad laikraštis "Sovietskaja Estonia" vizito aprašymui vasario 10-ją paskyrė pačią žymiausią vietą.

Priekaištai prancūzui

Daugiausia pylos gauna prancūzas parlamentaras P. Malaud, kuris pasikalbėjime su "Agence France Presse" atstovu pareiškė ketinąs parengti naują Europos parlamento rezoliuciją. Juo blogiau, kad šiam prancūzui parlamentarui nepagailėjo komplimentų ir Antanas Terleckas. Vis dėlto, nors ir labai juodas tas Malaud, jis pastebėjęs, kad visose trijose respublikose reiškiasi "ultranacionalizmas kultūros srityje", atmetąs paprastai rusų kalbą, rusų spaudą ir televiziją. Žukovas priduria: "Europos parlamentarų vizito metu ant manifestantų plakatų buvo galima skaityti šūkius anglų kalba (čia autorius skliausteliuose prideda šauktuką) – "Raudonoji armija, nešdinkis namo!", "Gana okupacijos!". Žukovui, aišku, nepatiko jog prancūzas parlamentaras neužmerkė akių prieš tuos šūkius. Prieš tai jis stato "nepajudinamą Pabaltijo tautų sveikų jėgų poziciją", kurią kovo 1-ją telegrama TSRS Aukščiausiajai tarybai ir centrinių laikraščių redakcijoms išreiškė "Interdviženijos" Talino tarybos prezidiumas.

Jurijus Žukovas pareiškė savo nuomonę, kuri, nors ir pasirodžiusi "Pravdoje", dar nebūtinai reiškia centro nuomonę. Jeigu dabar jo piktą nusičiaudėjimą sukėlė prancūzo parlamentaro paskelbti įspūdžiai, tai vis dėlto pasilieka faktas, jog toji grupė ir jos palydovas Klimaitis buvo atvykę kviečiami oficialių sluoksnių su centro žinia.

Pasaulio įvykiai

MASINES KINIJOS STUDENTŲ DEMONSTRACIJAS ATNEŠĖ buvusio kompartijos vado H. Jaobango mirtis. Jį 1987 m. pradžioje pakeitė dabartinis kompartijos vadas D. Ksiaopingas, kartu vykdęs ekonomines reformas. H. Jaobango kritimo priežastimi buvo studentų demonstracijos 1986 m. gruodžio mėnesį, reikalavusios daugiau laisvės ir demokratijos. H. Jaobangas susilaukė priekaištų, kad jis buvo per švelnus studentų reikalavimams ir nesiėmė pakankamų priemonių demonstracijoms sustabdyti. Šį kartą studentus išjudino ne tik velionies prisiminimas, bet ir nusivylimas dabartiniu kompartijos vadu D. Ksiaopingu. Reformos paspartino metinį ekonomijos augimą 10%, bet infliacija jau spėjo peržengti 20%. Vis dėlto gyvenimas Kinijoje yra gerokai pagerėjęs. Studentus betgi erzina D. Ksiaopingo uždelstos politinės reformos. Demonstruojantys studentai centrinėje Beižingo (Pekingo) aikštėje reikalavo daugiau demokratijos, laisvos spaudos, reabilitacijos iš vado pareigų pašalintam H. Jaobangui. Darbininkams išjudinti buvo pridėtas ir kitas reikalavimas, kad aukštieji kompartijos pareigūnai atskleistų visuomenei savo ir šeimos narių sąskaitas bankuose. Tokiu reikalavimu įtaigojama, kad aukštųjų partiečių algos ir santaupos yra gerokai didesnės už Kinijos darbo žmonių. H. Jaobingo laidotuvių metu studentų demonstracijos dalyvių skaičius vienu metu buvo pasiekęs 100.000. Kompartijos vadas D. Ksiaopingas studentams nežada jokių nuolaidų, bet vengia griežtų priemonių demonstrantams išsklaidyti. Vakariečiai diplomatai Beižinge aiškina, kad jų laidotuvių metu neleidžia imtis kiniečių tradicijos. Esą D. Ksiaopingo vyriausybė gali pajudėti po H. Jaobango laidotuvių ir jam skirto gedulo.

Daug aukų Libane

Nemažai Libano teritorijos yra užėmusi Sirijos kariuomenė, ten atsiųsta 1976 m. sustabdyti pilietinio karo. Tada grėsė pavojus, kad krašto kontrolę gali perimti palestiniečiai ir kairieji Libano musulmonai. Pietinę Libano dalį prie savo pasienio tvarko Izraelis, norėdamas sustabdyti palestiniečių įsiveržimus. Aukų skaičių praėjusių dviejų savaičių laikotarpyje gerokai padidino Libano gen. M. Aouno krikščionių armijos pastangos išstumti 30.000 Sirijos karių ir susidoroti su libaniečių musulmonų milicijos grupėmis. Gen. M. Aounas, turėdamas tik 10.000 vyrų, patrankomis bei raketomis pradėjo apšaudyti Sirijos karių ir musul-

(Nukeltą į 11-tą psl.)

Šiame numeryje:

Pavasario sėja
Europos parlamentarai Baltijos respublikose
Tarp viltingos dabarties ir sėkmingos praeities
Religija ir tautiškumas
Šventasis Tėvas aplankys Lietuvą?
Ištremto karalaičio grįžimas Katedron
Ką rašo kiti
Mūsų talkininkai ir priešai
Amerikos lietuvių fondo suvažiavimas
Punsko lietuvių kultūros namai
Ąžuolų randai
Kun. Juozas Domeika – originalus menininkas
Eugenijaus Kriaučeliūno premijos įteikimas
Dabarties įvykiai Lietuvoje

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI
THE LIGHTS OF HOMELAND

2185 Stavebank Road, Mississauga, Ontario L5C 1T3, Canada
Telefonas (416) 275-4672. Second class mail registration nr. 00509
LEIDĖJAS: Kanados lietuvių katalikų kultūros draugija "Žiburiai"
REDAGUOJA: kun. dr. Pr. Gaida, Vyt. Kastytis, J. Andrulis, Vyt. Balčiūnas, Č. Senkevičius. Metinė prenumerata – $24, pusmetinė – $13, rėmėjo – $30, garbės – $40 (Amerikoj – JAV dol.). Pavieniai numeriai – 60 ct.
Adresų keitimo reikalu kreiptis tiesiai į "TŽ" administraciją. Skelbimai ruošiamam numeriui priimami iki ketvirtadienio. Už skelbimų turinį redakcija neatsako. Rankraščiai taisomi redakcijos nuožiūra. Bendradarbių pasirašyti straipsniai nebūtinai reiškia redakcijos nuomonę.
Tėviškės žiburiai (The Lights of Homeland, USPS 740-550) is published weekly, except 1st a. 2nd week in August and 4th week in December by Lithuanian Canadian R.C. Cultural Soc. "Žiburiai", Inc., 2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ont. L5C 1T3. Phone: (416) 275-4672. U.S. office of publication, Lewiston, NY 14092.
Subscriptions: ordinary $24.00, supporter $30.00, honorary $40.00 per year. Second Class Postage paid at Lewiston, NY.
US POSTMASTER: send address changes to: "Tėviškės žiburiai", P. O. Box 1195 Lewiston, NY 14092.
CANADA POST: send address changes to 2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ont. L5C 1T3. Printed in Canada.

Religija ir tautiškumas

Tautinis susipratimas verčia paspartinti pasikeitimą

Tokia tema buvo išspausdintas straipsnis Anglijos laikraštyje "The Times" 1989 m. vasario 27 d. laidoje. Jo autorius – Michael Bourdeaux, Anglikonų bažnyčios dvasiškis, baigęs žymųjį Oskfordo universitetą ir dabar vadovaująs Anglijos Kestono kolegijai, kuri yra centras studijų religijos komunistų kraštuose. Jis yra autorius ir įdomios knygos "Kryžių šalis" (Land of Crosses), kurioje jis iškelia žūtbūtinę kovą dėl religijos laisvės Lietuvoje 1939-1978 m., pabrėždamas, kad toje kovoje ne tik tėvai, bet ir vaikai yra tikri didvyriai.

"Mes gal esame trys mažyčiai kraštai, bet mes esame istorinio poceso dėmesio centre". Reikalavimai demokratijos daugelyje Sovietų respublikų iššaukė žmones į gatves, bet čia yra tie kraštai, kuriuose idėjos išsivystė toliau ir kur pasikeitimai vyksta greičiausiu tempu... "Kas dabar čia vyksta, mes tikime, sudaro pradinę studiją proceso, kuris pakeis politinį žemėlapį dvidešimt pirmojo šimtmečio". To tikisi Ints Calitis, nuolatinis Latvių populiaraus fronto organizatorius. Paklaustas, kas jį paskatino imtis šio darbo ir kokia buvo jo profesija iki šiol, jis trumpai atsakė: "politinis kalinys". Sakėsi išbuvęs 17 metų kalėjimuose, kol pagaliau Gorbačiovas 1986 m. grąžino jam laisvę. Kaip pavyzdį paremti savo teigimui, kad politinis žemėlapis pasikeis, – jis nurodė Afriką... "Kai jos vadai ištrūko iš kalėjimų prieš 30 metų – jie iš pagrindų pakeitė Afrikos politinį veidą visiems laikams".

Sąjūdžio pirmininko Vytauto Landsbergio pakeitimas savo gyvenimo kurso turi pavyzdį Lenkijoje. 1914 m. Paderewski paliko savo koncertų pianisto karjerą ir 1919 m. tapo ministeriu pirmininku nepriklausomos tautos. Landsbergis padarė visai tokį pat perėjimą – nuo koncertų salės į politikos areną. Būdamas daugiau negu dešimtmetį jaunesnis už Calitis, Landsbergis turi galimybę tapti pirmu demokratiškai išrinktu ministeriu pirmininku Lietuvoje. "Lietuva yra vieningiausia iš trijų Baltijos valstybių. Estijoje ir Latvijoje imigrantai (daugiausia rusų tautybės) sudaro virš 50% gyventojų skaičiaus, kai tuo tarpu Lietuvoje yra tik 20% svetimšalių. Liuteronų Bendrija niekada nesubūrė visos tautos po tautine vėliava, kaip tai padarė Katalikų Bendrija Lietuvoje". Landsbergis nurodė ir tai, kad net pažangusis sparnas komunistų partijos sujungė savo jėgas su Sąjūdžiu.

Vasario 16-oji šiemet buvo pirmą kartą leista švęsti Lietuvoje. Beveik visi gyventojai pasipylė į gatves, tuo pademonstruodami tautinį vieningumą. Viskas vyko tvarkingai ir taikingai, bet vasario 21 d. Algis Brazauskas, komunistų partijos sekretorius pasakė, kad "kraštutinės pažiūros pradeda diriguoti Sąjūdį, nukreipdamos jį į politinę liniją".

Katalikų Bendrija Lietuvoje visada yra buvusi židiniu paslėpto tautiškumo. Dabar dar daugiau paskatinimo atsiranda, paleidus vyskupą Julijoną Steponavičių iš 29 metų tremties. Kun. Alfonsas Svarinskas ir kun. Sigitas Tamkevičius taip pat yra išleisti iš kalėjimo.

Bourdeaux apibūdina būklę ir kitų dviejų Baltijos respublikų, būtent, Latvijos ir Estijos. Ir tuose kraštuose planuojama pasekti Lietuvos pavyzdžiu, įtraukiant Bažnyčią į atgimimo sąjūdžius. Bažnyčia ateina į talką, perteikdama visuomenei moralines ir žmoniškumo vertybes. Mėginama atstatyti savigarbos jausmą tautinėje, kultūrinėje ir religinėje srityje. Numatomas ir religinis vaikų auklėjimas, kuris iki šiol buvo uždraustas. **Kor.R.**

HALLING ELECTRICAL
(Estonian)
Gyvenamiems namams ir komerciniams pastatams.
- elektros išvedžiojimas
- elektros vielų atnaujinimas
- elektrinis šildymas
- vėdinimo įrengimas
- geras darbo atlikimas

Tel. 762-9190 LIC E 1044

PADĖKA

A†A

kun. BOLESLOVUI PACEVIČIUI

mirus, nuoširdžiai dėkojame visiems dalyvavusiems velionies laidotuvėse, lydėjusiems jį savo maldomis ir įvairiais būdais pagerbusiems.

Nuoširdi padėka Prisikėlimo parapijos klebonui kun. Augustinui Simanavičiui, OFM, už iškilmingas laidotuvių apeigas ir pravestą su velioniu atsisveikinimą, Kanados lietuvių katalikų kunigų vienybės pirmininkui kun. dr. Viktorui Skilandžiūnui už prasmingą pamokslą, visiems laidotuvių Mišias koncelebravusiems ir karstą nešusiems kunigams.

Dėkojame Prisikėlimo parapijos chorui ir vadovui sol. V. Verikaičiui, už gražų giedojimą iškilmingo atsisveikinimo ir laidotuvių Mišių metu, giedojusiems solistams – Vaclovui Verikaičiui, Algiui Simanavičiui, Rimui Strimaičiui, Slavai Žiemelytei, Justinai Sriubiškienei, Lindai Marcinkutei ir vargonais lydėjusiems – muz. Jonui Govėdui ir Danguolei Rotkienei.

Reiškiame padėką atsisveikinimo žodį tarusiems: skautų vardu – Feliksui Mockui, Londono Šiluvos Marijos parapijos vardu – komiteto pirm. Andriui Petrašiūnui.

Gili padėka vienuoliams T. pranciškonams, eilę metų priglaudusiems ir globojusiems velionį.

Visiems dėkingas velionio brolis –

Stasys Pacevičius su žmona

Atsiminimai ir komentarai

Tarp viltingos dabarties ir sėkmingos praeities

Laisvės paminklas, kardinolas Sladkevičius, architektas Landsbergis-Žemkalnis

J. V. DANYS

1989 m. vasario 16 dieną Vilniaus radijas praneša iš Vytauto D. muziejaus sodelio Kaune iškilmių: "Gaudžia trimitai, giedamas Lietuvos himnas, kardinolas Vincentas Sladkevičius pašventina Laisvės statulą ir taria žodį į tautą":

Lietuva, tėvyne mūsų, tu didvyrių žeme. Tais žodžiais noriu pasveikinti jumis taip didingoje ir iškilmingoje valandoje. Lygiai prieš 50 metų, trisdešimts devintais metais vasario 16 dieną, aš kaip Jėzuitų gimnazijos abiturientas stovėjau kaip tik šitame muziejaus sodelyje, ir šventėme mums galimu iškilmingiausiu būdu Lietuvos nepriklausomybės šventę...

Dar yra nemažai išeivijoje ir Lietuvoje gyvenusių ar studijavusių Kaune bei prisimenančių, kad prieš 50 ar daugiau metų rinkdavomės prie Muziejaus, tapusio tautine šventove, kur įspūdingos būdavo minėjimo iškilmės.

Kai pirmo dešimtmečio metu po I D. karo vyko pagrindinis Lietuvos valstybės atstatymas iš karo paliktų griuvėsių, tai antrajame dešimtmetyje ant padėtų pamatų jau buvo matoma stipri tautos ir valstybės pažanga visose srityse. Labai sustiprėjo tautinis jausmas, smarkiai sumažėjo rusų ir lenkų kultūrų įtakos. Jau visa karta augo ir mokslinose lietuviškose mokyklose, lietuviškos tautinės kultūros aplinkoje. Tai labai sustiprino tautinį sąmoningumą ir patriotizmą.

Po penkiasdešimts metų, – tęsė kardinolas Sladkevičius, – turiu laimės stovėti vėl čia šitame muziejuje kartu su jumis. Ką mes atsinešėm iš praeities? Iš praeities tavo sūnūs te stiprybę semia. Tai sako mūs himno žodžiai. Iš iš tiesų praeitis garbinga ir šlovinga mūsų tautos stiprino mus kiekvieną išlaikyti gyvą tautos dvasią, meilę tėvų ir protėvių žemei, tėvų ir protėvių kalbai. Daug kas pasikeitė per tą laikotarpį, bet mums džiugu, kad mes vėl taip skaitlingai sugebėjome susiburti šiai nepriklausomybės šventei.

Lietuvių tautai dažnai tenka semtis stiprybės iš praeities. "Aušros" ir "Varpo" veikėjai prisimindavo istorinius Lietuvos didybės metus. Atkūrus nepriklausomybę, sekančioms kartoms pavyzdžiais buvo jau ir "Aušros" bei "Varpo" laikotarpio pasiaukoję ir dažnai nukentėję veikėjai.

Paskutiniame penkiasdešimtmetyje tautos gyvenimo kelias buvo ypatingai sunkus, aukos pasiekė tokių proporcijų, kokių niekad anksčiau nebuvo. Teisingas ir laisvas žodis, tiek tautinis, tiek religinis, turėjo eiti į pogrindį ir daug už jį nukentėjo. Net ir legaliai, pagal konstituciją veikiančių Helsinkio ar Tikinčiųjų teisėms ginti komiteto nariai beveik visi atsidūrė kalėjime, darbo stovyklose ar tremtyje. Tas pats kardinolas Sladkevičius turėjo 23 metus praleisti tremtyje, ir buvo neleidžiamas eiti savo pareigų. Taip pat ir vyskupas Julijonas Steponavičius.

Kai šis laikotarpis taps praeitimi, ateinančios kartos galės iš jo semtis stiprybės, kaip ir tie šimtai tūkstančių, susibūrusių Lietuvoje švęsti Vasario 16 šiais metais sėmėsi stiprybės iš tolimos ir artimos praeities.

1939 m. moksleivis abiturientas, o 1989 m. religinis tautos vadovas-kardinolas, yra viena iš praeities ir dabarties jungčių.

Jungtis tarp 1918 ir 1988-89 metų

Garbė atidengti trispalviu audeklu apdengtą Laisvės paminklą muziejaus sodelyje Kaune suteikiama (praneša Vilniaus radijas) Lietuvos savanoriui architektui Vytautui Landsbergiui-Žemkalniui. Visiems skanduojant "Laisvė", "Lietuva", didžiai jaundindamasis lietuvių tautos patriarchas kreipiasi į susirinkusius:

Brangūs broliai, seserys, lietuviai! Budėkime, budėkime, kovokime dėl mūsų brangios, šventos tėvynės Lietuvos, dėl mūsų Lietuvos nepriklausomos respublikos. Iš širdies melskime Viešpaties Dievo mūsų žygiams ir kovoms didžiausios palaimos.

Architektas Žemkalnis inžinerijos mokslus baigė Rygos politechnikos institute 1916 m. Savanoriu stojo į Lietuvos kariuomenę ir joje tarnavo nuo 1918 iki 1922 m. Už pasižymėjimus kovose su bermontininkais buvo apdovanotas Vyčio kryžiumi. Iš kariuomenės išėjo kapitono laipsniu ir išvyko į Romą toliau ruoštis savo profesijai. Ten 1925 m. gavo architekto diplomą.

Nepriklausomoje Lietuvoje jis buvo vienas žymiausių modernių architektų, labai produktingas: per palyginti neilgą laikotarpį buvo pastatyta apie 30 jo suprojektuotų didesnio masto viešųjų pastatų šventovių, ligoninių. Buvo lakios vaizduotės, išvystęs savitą stilių.

Vilnių atgavus, Žemkalnis sutiko būti vyriausiuoju Vilniaus miesto inžinieriumi ir Vilniaus planavimo vadovu. Atrodo, jį traukė architektūrinės galimybės Vilniaus planavime. Dėl trumpo laiko įgyvendino tik vieną didesnį projektą – Vilniaus katedros aikštės perplanavimą, nors planų paruošė daugiau.

Iš Vokietijos 1949 m. emigravo į Australiją, kur Melburne dirbo architekto darbą, aktyviai dalyvavo lietuvių kultūriniame gyvenime. Išėjęs į pensiją, 1959 m. grįžo į Lietuvą. Atrodo, kad jo būdui pensininko gyvenimas svetimame krašte buvo nepatrauklus, o tėvynės pasiilgimas didelis.

Tada vyko žinomesnių veikėjų kvietimas į Lietuvą, kuriuo labai mažai kas pasinaudojo, nes iš grįžusiųjų paprastai norėta išeivijos pasmerkimo bei pagyros komunistinei sistemai okupuotoje Lietuvoje. Žemkalnis tokių pareiškimų nepadarė. Jam buvo duota architekto darbas Kaune miestų ir kaimų projektavimo institute, vėliau Vilniuje paminklų konservavimo institute.

Artimiau su archit. Žemkalniu teko susitikti ir profesinėje srityje bendradarbiauti 1939-40 m., kai Vilnių atgavus, Lietuvos susisiekimo ministerijos dar jaunas inžinierius buvau pasiųstas perimti ir vadovauti Turniškių hidroelektrinės prie Vilniaus statybos darbams. Pati statyba buvo susisiekimo ministerijos žinioje, bet pagalbiniams darbams – keliams, žemės kasimams, prie kurių dirbo iki 1,000 darbininkų, naudota viešųjų darbų fondai, kurie buvo vyriausiojo Vilniaus inžinieriaus žinioje.

Turniškių hidroelektrinės statybos darbai lenkų vyriausybės buvo pradėti tik maždaug prieš metus, todėl esminė statyba dar nebuvo toli pažengusi. Inžinierius Jonas Smilgevičius parašė ilgą straipsnį, kad Turniškių hidroelektrinė Lietuvai per maža, statyba tik pradėta, todėl reikia geriau pradėti daug didesnės hidroelektrinės statybą ties Jurbarku ant Nemuno, kurios pakaktų elektrifikuoti visą Lietuvą.

Kiti architekto vingiai

Žemkalnis labai karštai reagavo į Smilgevičiaus pasiūlymą. Kaip vyriausiam Vilniaus inžinieriui jam buvo svarbu, kad Turniškių elektrinė būtų statoma, nes reikėjo energijos Vilniui ir jo pramonei plėsti. Atvažiavo į Turniškes iš manęs savo straipsniui žinių pasirinkti. Jį išspausdino "Lietuvos aide". Jo straipsnis buvo daugiau bendro pobūdžio, todėl ragino mane parašyti straipsnį paremtą ekonomikos ir inžinerijos duomenimis. Mano straipsnis buvo išspausdintas dienraštyje "XX amžius". Tai buvo kritiškas atmetimas Smilgevičiaus pasiūlymo, kuris nebuvo paremtas realiais duomenimis. Vėliau Lietuvos energijos komiteto posėdyje jo pirmininkas J. Jankevičius, susisiekimo ministerijos viceministeris, padarė pastabą, kad netinka komiteto nariams ginčytis laikraščiuose (Smilgevičius ir aš buvome Lietuvos energijos komiteto nariai).

Sekančiais metais sovietams okupavus Lietuvą, pasidarė sunku dirbti atsakingose statybos pareigose. Pakviestas dėstyti universitete, aš persikėliau į Kauną. Žemkalnis liko savo pareigose, bet po kelių mėnesių kreipėsi į prof. S. Kolupailą, statybos fakulteto dekaną, teiraudamasis, ar negalėtų persikelti į universitetą, nes jautė pavojų likti Vilniuje. 1941 m. laikinojoje vyriausybėje buvo komunalinio ūkio ministeriu.

Audringas penkiasdešimtmetis buvo tautai ir paskiriems jos žmonėms. Savo ir ne savo noru daug kas atsidūrė penkiuose kontinentuose ir labai nesvetingame Sibire. Iš anksčiau minėtų J. Jankevičius buvo suimtas, kalintas Lukiškių kalėjime ir 1941.IV išvežtas į Vorkutos sunkiųjų darbų stovyklą, kur 1945 m. mirė; J. Smilgevičius, 1941 m. ištremtas į Sibirą, grįžo invalidu 1959 m.

Gabijai Juozapavičiūtei-Petrauskienei, Sąjūdžio pakviestai atstovauti PLB minėjimo Lietuvoje iškilmėse, ypatingai jaudinantis momentas buvo (iš jos pokalbio su Vilniaus radiju) paminklinės lentelės atidengimas prie rūmų, kur 1918 m. buvo pasirašytas nepriklausomybės aktas, ir dalyvavimas iškilmėje anais metais ten buvusio Žemkalnio.

Jaudinantis įspūdis buvo ir kitiems, matant vaizdajuostėse 96 metų sulaukusį Žemkalnį bei girdint jo balsą radijo bangomis po 50 metų bendrų darbų. 1918 m. jis buvo liudininkas Lietuvos nepriklausomybės paskelbimo ir kovotojas dėl jos. Dabar po 71 metų jis yra naujo atgimimo liudininkas ir nepriklausomybės vilties puoselėtojas. Tai jungtis tarp sėkmingos praeities ir viltingos dabarties.

Lietuvos vyskupų konferencijos pirmininkas kardinolas **VINCENTAS SLADKEVIČIUS** ir lietuvių katalikų išeivių vyskupas **PAULIUS BALTAKIS, OFM,** Kaune

A†A

Savanoriui, garbės šauliui

STASIUI BANELIUI

mirus,

jo žmoną ONĄ, sūnus – VYTAUTĄ ir ALGIMANTĄ su šeimomis, gimines ir artimuosius nuoširdžiai užjaučiame –

LŠST Vl. Pūtvio kuopa

PADĖKA

A†A

VLADUI ALIŠAUSKUI

mirus, nuoširdžiai dėkojame kun. K. Kaknevičiui už velionies lankymą namuose ir ligoninėje, Rožinio maldas bei palaidojimą.

Nuoširdus ačiū karsto nešėjams, visiems už užprašytas Mišias, aukas "Tėviškės žiburiams", gėles, užuojautas spaudoje, laiškais, žodžiu, dalyvavusiems laidotuvėse ir ponioms už pyragus.

Visiems dėkingi –

žmona Ann su šeima,
brolis Pranas ir Elena Ališauskai

PADĖKA

A†A

BRONIUS ČEIKA

staiga mirė 1989 m. vasario 23 d., palaidotas Delhi katalikų kapinėse.

Nuoširdžiai dėkojame šv. Kazimiero parapijos klebonui L. Kemėšiui už maldas laidotuvių namuose ir pamaldas šventovėje. Dėkojam parapijos chorui už giedojimą per gedulingas pamaldas, vargonininkei už vargonavimą.

Nuoširdus ačiū karsto nešėjams, visiems dalyvavusiems laidotuvėse, atsiuntusiems gėles, užprašiusiems Mišias, aukojusiems įvairiems fondams ir palydėjusiems į kapines. Dėkojame S. Beržiniui ir G. Rugieniui už pasakytus jautrius atsisveikinimo žodžius laidotuvių namuose. Ačiū J. Vitui už tartą atsisveikinimo žodį prie kapo. Dėkojame ponioms už pyragus.

Ypatingą padėką reiškiame mūsų giminėms iš Čikagos ir artimiems draugams iš Toronto, Belleville ir Hamiltono už atsilankymą ir dalyvavimą laidotuvėse.

Liūdinti šeima –

žmona, dukros ir sūnus su šeimomis

PADĖKA

Visi mes esame svečiai pasaulyje...
Ir vyskupas, ir aš, ir tu...
Balys Sruoga – "Milžino paunksmė"

1989 m. kovo 12 d. po ilgos ir sunkios ligos mirė mano brangi sesuo

a. a. ONA GAILIŪNAITĖ.

Sulaukusi šiuo man labai sunkiu laikotarpiu didelės moralinės paramos, norėčiau išreikšti gilią padėką visiems, kurie tuo metu buvo arti manęs.

Nuoširdžiai dėkoju giminėms, arti ir toli gyvenančioms draugėms bei draugams, pažįstamiems, Toronto skautininkėms ir skautininkams, korp. Filiae Lithuaniae ir Baltiečių moterų tarybos narėms; visiems lankiusiems mano seserį ligoje ir pagerbusiems velionę Mišiomis, gėlėmis, aukomis ir jautriu atsisveikinimo žodžiu.

Gili padėka Toronto Prisikėlimo parapijos kunigams, lankiusiems velionę ligoninėje ir palydėjusiems į amžinojo poilsio vietą.

Jūsų visų parodytas nuoširdumas teikia man stiprybės ir paguodos.

Elena Gailiūnaitė-Senkuvienė

Dr. Gina J. Ginčauskaitė
optometristė
1551 Bloor Street West,
Toronto, Ont. M6P 1A5
(prie Lietuvių namų)
Priima pacientus pagal susitarimą
Telefonas 532-7115
Susitarus priima pacientus ir vakarais

Canadian Art Memorials Ltd.
76 Lakeshore Road West, Port Credit, Ont. L5H 1G4

LOUIS TEMPORALE - oficialus skulptorius - Bank of Canada, Bank of Montreal, Bank of Nova Scotia ir Archives Bldg. King George VI Niagara Falls

Atlieka įvairius kapų paminklų akmens ir skulptūros darbus — greitai ir meniškai. Užsakymus atliekame pagal projektus ir taip pat turime didelį pasirinkimą pagamintų paminklų lietuvių kapinėms

Užsakykite jau dabar, kad mes galėtume neskubėdami atlikti visą menišką darbą pagal pageidavimus.

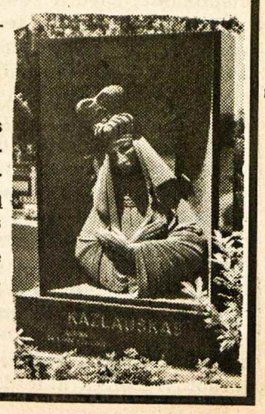

Darbovietės telefonas 278-2757
Namų telefonas 278-4529

Šventasis Tėvas aplankys Lietuvą?

Lietuvos kardinolo Vincento Sladkevičiaus pareiškimai užsienio spaudoje

Italijoje pagarsėjęs mėnraštis "30 Giorni" pernai JAV-se yra pradėtas leisti anglų kalba ir vadinasi "30 Days in the Church and the World". Jis pasižymi savo aktualumu, geru redagavimu, (red. Joseph Fessio, SJ), svariais bendradarbiais, nuosaikumu ir plačia apimtimi.

1939 m. kovo mėnesio numeryje išspausdinta informacija apie Lietuvą ir pasikalbėjimas su kardinolu V. Sladkevičiumi. Su juo kalbėjosi mėnraščio bendradarbė Marina Ricci, kuri parinko ir atitinkamas nuotraukas: kardinolo, Aukščiausios Lietuvos tarybos posėdžio, vienos demonstracijos, Spalio revoliucijos sukakties parado ir arkivyskupo Teofiliaus Matulionio.

Iš daugelio pokalbio klausimų ir kardinolo atsakymų čia paminėsime bei pacituosime tiktai keletą pačių būdingiausių.

— Gerai žinoma, kad Šv. Tėvo Jono-Pauliaus II vizitui Sov. Sąjungoje yra dvi pagrindinės kliūtys, būtent: pripažinimas Ukrainiečių Rytų apeigų Bendrijos ir Šv. Sosto nepripažinimas sovietinės Lietuvos aneksijos. Ar yra kokia nors išeitis antrojoje problemoje?

SLADKEVIČIUS: To klausimo sprendimas nėra lengvas, nes yra susijęs su jėgos pavartojimu. Jeigu Šv. Sostas pripažintų Lietuvos įjungimą Sovietų Sąjungon, išeitų prieš didelės daugumos žmonių valią. Tam tikra prasme tai galėtų pakenkti pačiam tikėjimui. Jei Šv. Sostas tai padarytų oficialiai, mūsų žmonės sukiltų protestuoti. Tai buvo ir tebėra neteisingumo aktas.

— Ar įmanoma apeiti tą problemą?

SLADKEVIČIUS: Dievui viskas yra įmanoma. Galbūt Sov. Sąjunga galėtų priimti Šv. Tėvo vizitą kaip pastoracinį, be politinių implikacijų. Pastaraisiais metais, šalia aneksijos problemos, buvo keliamas kitas aspektas, būtent: Šv. Tėvo vizitas Lietuvoje labai sustiprintų tikinčiųjų Bendriją. Sukeltų galbūt didesnį entuziazmą negu jo vizitas Varšuvoje. Betgi koks interesas ateistinei sovietų valdžiai stiprinti tikinčiųjų Bendriją? Antra vertus, yra tiesa, kad Šv. Tėvo vizitas sustiprintų Sov. Sąjungos prestižą užsienyje.

— Jeigu Jums reikėtų pranašauti apie minėtą vizitą?

SLADKEVIČIUS: *Speramus contra spem* (viliamės prieš viltį) — jis įvyks.

— Lenkijos kardinolas J. Glemp, grįžęs iš kelionės į Gudiją, pokalbyje, paskelbtame dienraštyje "Osservatore Romano", pareiškė: "Mes norėtume užmegzti santykius su Lietuvos episkopatu ir visu nuoširdumu, kaip dera K. Bendrijos žmonėms, išsiaiškinti kai kuriuos klausimus". Kokius klausimus jis turėjo galvoje?

SLADKEVIČIUS: Santykiuose su Lenkijos vyskupais nėra problemų. Reikia neužmiršti, kad Lietuva gyveno "už geležinės uždangos". Ryšiai su Lenkija buvo valdžios uždrausti. Dabar, žingsnis po žingsnio, santykiai yra pradedami. Aš jau turėjau ryšių su Lenkijos tikinčiųjų Bendrijos vadovais. Mes taip pat priimame lankytojus iš Lenkijos.

Klausimas, kurį turėjo galvoje kardinolas Glemp, grįžęs iš Gudijos, turbūt buvo tautinio bei etninio pobūdžio. Viena dalis Gudijos priklauso Rusijai, kita — Lenkijai. Nė viena Gudijos dalis nepriklauso Lietuvai, bet yra problema su kunigais. Lenkai tvirtina, kad Gudijoje gyvena tiktai lenkai ir kad Gudijos nėra. Dėl to jie nori ten siųsti kunigus lenkus. Problema yra ta, kad gudai nenori lenkų kunigų. Jie pageidauja lietuvių, kaip ir caro laikais. Mes turime kunigų taip pat ir kitose Sov. Sąjungos dalyse. Lenkai visuomet buvo linkę tapti mūsų globėjais, bet lietuviai su tuo nesutinka. Lenkai, gyvenantys Lietuvoje turi savo šventoves ir yra aptarnaujami savų kunigų. **M.**

(Minėto mėnraščio adresas: "30 Days", P. O. Box 6718, Syracuse, N.Y. 13217-7912, USA).

• Supažindinkite savo draugus su "TĖVIŠKĖS ŽIBURIAIS" – atsiųskite dar jų neskaitančių adresus. Jie gaus keletą numerių nemokamai.

Šv. Kazimiero palaikai sidabrinį karstą Vilniaus gatvėmis neša klierikai

GEO. H. CREBER
MONUMENTS INC.
208 Kingston Rd., Toronto, Ont. M4L 1S7
Raštinės tel. 691-5712
694-1013
Namų tel. 762-3502
Roman Demkiw

Išstatyta 120 paminklų pavyzdžių – didžiausias pasirinkimas Toronte paminklų, sukurtų tautiniais motyvais

Mes parūpinam savo klientams braižinius bei proporcingus pagal mastelį planus patvirtinimui. Projektai ir skulptūros atliekami geriausių mūsų meistrų.

Naudojamas geriausias Š. Amerikos ir importuotas granitas. Užsakymai priimami bronzos ir granito plokštėms, keramikos ir porceliano paveikslams, įrašams kapinėse, bronzos statuloms ir lemputėms.

Varžytinių kainos – visų projektų meistriškumas garantuotas.

Šv. Kazimiero palaikai kovo 4 d. iš Šv. Petro ir Povilo bažnyčios pernešami į jo vardo koplyčią Vilniaus arkikatedroje. Iškilmingos procesijos priešakyje – kardinolas VINCENTAS SLADKEVIČIUS ir procesijai vadovaujantis Vilniaus arkivyskupas JULIJONAS STEPONAVIČIUS **Nuotr. Antano Gylio**

Aprašymas iš Vilniaus

Ištremto karalaičio grįžimas Katedron

Istorinė procesija Vilniaus gatvėmis, dalyvaujant vyskupams, kardinolui ir tūkstantinėms minioms

"Kada Tu, karalaiti, vėl sugrįši į Katedrą?" Vyskupo K. Paltaroko žodžius prisiminiau, žiūrėdama į procesijos minias, parlydinčias šventojo palaikus į koplyčią Katedroje.

Tą pavasarišką kovo 4-osios rytą Vilniaus katedrai gal baigėsi bene juodžiausias, sunkiausias laikotarpis, ištikęs ne per kokius švedmečius, suirutes, marus ar badus, o XX š. viduryje, trukęs 39 metus (1949-1988).

Veltui belstasi

Respublikos valdžiai pranešus apie Katedros uždarymą, tikintieji, kapitula, arkivyskupijos valdytojas darė daug žygių nutarimui atšaukti. (Šiandien "Nei LTSR Ministrų Taryboje, nei Vilniaus miesto vykdomajame komitete nerandama tokio nutarimo, kad Katedra atimta iš tikinčiųjų", — pastebi Stanislovas Balčiūnas vertame paskaityti savo straipsnyje 'Ar Stalinas sprendė švento Kazimiero likimą?' paskelbtame š. m. "Švyturio" 4 nr.). Ne vienas prašymas buvo pasiųstas Lietuvos ministerių tarybos pirmininkui, religinių kultų vietos bei sąjunginėms valdžioms ir Stalinui. Bet, kiek bebuvo belsta, nesulaukta jokio atsakymo.

Tuo tarpu Katedra iš tiesų buvo palikta likimo valiai. Anot dabartinio klebono K. Vasiliausko, pirmąjį dešimtmetį, iki joje įsikūrė Paveikslų galerija (1958), šventovėje šeimininkavo žiurkės, vagišiai. Matydamas valdžios abejingumą, pastangų nevaisingumą, arkivyskupijos valdytojas K. Paltarokas su kapitula 1952 m. kovo 17 d. paprašė leidimo perkelti šv. Kazimiero relikvijas į kitą šventovę. (Nors ankstesniuose prašymuose buvo pabrėžta ne sykį, kad lietuvių tautos tikybiniai jausmai būtų giliai įžeisti, "jei tektų matyti šventas relikvijas be koplyčios (. . .), pasmerktas klajoti po kitas bažnyčias", kad perkėlimas "paliktų tikinčiųjų širdyse graudų nuoskaudos jausmą: šv. Kazimieras — krašto gelbėtojas — netekęs savo koplyčios, pasmerktas klajoti". Anuomet, deja, kitos išeities nebuvo).

Į tremtį

Perkėlimo diena atėjo 1952 m. spalio 9-ąją. Ji aprašyta vysk. K. Paltaroko: "(. . .) susirinkome prie Katedros durų — aš, kun. Jonas Ellert, Vilniaus dekanas Konst. Gajauskas, Šv. Petro ir Povilo bažnyčios klebonas (. . .)". Duris atrakino vykdomojo komiteto finansų skyriaus darbuotoja Prokopjeva. "Sukviesti darbininkai ėmėsi darbo nukelti sidabrinį karstą nuo altoriaus žemėn. Atvožus karstą, buvo išimtas iš jo medinis karstelis, apmuštas audeklu, ataustu auksu. (. . .).

Išnešę su pagarba iš Katedros karstelį, padėjome jį lengvos mašinos sėdynėje, aš pats ir kan. Ellert, prisiglaudę prie šoferio sėdynės, padarėme per miestą liūdną kelionę, tylomis kalbėdami rožančių, niekam nežinant, kokią brangenybę vežėme".

Sidabrinis karstas buvo atvežtas vėliau sunkvežimiu. Šitaip relikvijos, išbuvusios 316 m. joms statytame mauzoliejuje, vyskupo pavadintame puošniausiame ir turtingiausiame ankstyvojo baroko paminkle į šiaurę nuo Alpių, iškeliavo į Antakalnį, į tremtį. (Šv. Petro ir Povilo šventovėje karstas buvo pastatytas prieš didįjį altorių, prieš P. Smuglevičiaus paveikslą).

Miestas laukia procesijos

Prie laikinio prieglobsčio vartų karalaičio palaikus pasitiko trys žmonės — senelis kunigas dr. J. Stankevičius, vargonininkas ir viena moterėlė. Šiandien, sugrįžimo dieną, aplink apstoti visi laiptai, aukštumėlės, pakilumėlės, pilna ant balkonų, tvorų, pilna ant šaligatvių nuo pat Šv. Petro ir Povilo šventovės šventoriaus iki Katedros.

Antai matau, kaip uniformuoti vyrai su kariškom kepurėm, nosis įbedę į langų stiklus, pasisukę į vieną pusę, laukia, kada pajudės procesija. Iškaba ant sienos skelbia, kad čia "sukarinta priešgaisrinė dalis Nr. 6". Už gaisrinės — Mokslų akademijos istorijos institutas. Jo langai atidaryti iki galo, o ant palangių kaip kokiame paveiksle, vaikų galvelės. Tai istorikų atžalos; kada nors ateityje jos pasakos: buvom, matėm, žiūrėjom . . .

Ant aukštos akmenų tvoros prieš Dailininkų sąjungos rūmus pristoję mažų ir suaugusių (čia ir panašus į geraširdį nykštuką didis Vilniaus mylėtojas, projektavęs ne vieno paminklo atstatymą, architektas S. Lasavickas). Sąjungos rūmų langai taip pat atviri. Viename jų stovi Dailininkų sąjungos pirm. B. Leonavičius. (Tai jis pernai pavasarį davė salę rinktis žmonėms, vėliau susibūrusiems į Sąjūdį, rudenį aukštose instancijose aristokratiškai palaikė palaimintojo J. Matulaičio minėjimo idėją, šiemet davė salę posėdžiauti "Vilnijos" draugijai, ateitininkams).

Toliau 25-oji vidurinė profesinė technikos mokykla. (O, kiek per tokias mokyklas žūva mokslo, meno talentų: į jas iš vidurinių stumte išstumiami nesukalbamiausi, energingiausi, keisčiausi, lieka paklusni vidutinybė). Laukia, žiūri jų būrys, vienplaukiai, be apsiaustų, rūkydami.

Čia pat tiltelis per Vilnią, lyg vartai į Antakalnį. (Neseniai jiems vėl užkabino metalo plokštes su vyčiu, kurios, nuo XX š. pradžios išbuvusios per caro laikus, lenkmetį, — po karo buvo nuplėštos miesto burmistro pavaduotojo J. Smilgevičiaus įsakymu, o išgelbėtos nuo prapultie metalo lauže anuometinio Istorijos-etnografijos muziejaus direktoriaus V. Žilėno, kultūros ministerio pavaduotojo V. Jakelaičio).

Už tiltelio jau Vilniaus pilių, šv. Kazimiero tėvų, prosenelių žemė; pirmasis pastatas čia — Arsenalas (dabar Taikomosios dailės muziejus). Kaip pravertė tą rytą jo plokščias pirmo aukšto stogas! Puikioje "strateginėje" padėtyje atsidūrė taip pat Mokslų akademijos bibliotekos rūmai, įsikūrę ant posūkio iš Antakalnio į Katedros pusę; iš jų didelio balkono, kaip ant delno gatvė, kuria ateis procesija. (Į balkoną, į tą dangaus karalystę, patekau ir aš). Čia jau įsitaisęs filmuoti Istorijos instituto archeologas V. Urbanavičius, laukia "Katalikų pasaulio", "Kultūros barų", kiti fotografai, apstotas tėvų, vaikų, apie šv. Kazimierą pasakoja retai šviesios galvos istorikas R. Jasas.

Sugrįžimo procesija

Pilnutėlėje Šv. Petro ir Povilo šventovėje baigiasi atsisveikinimo Mišios, atnašaujamos vyskupo J. Steponavičiaus (dabar jis jau arkivyskupas). Į miestą pajuda karalaičio sugrįžimo procesija, pagerbta šimtų tūkstančių vilniečių, svečių (iš Latvijos, Estijos, vietos ortodoksų aukštųjų dvasininkų, iš Romos kun. A. Liuimos, prelato dr. J. Kazlausko).

Sunku patikėti, kad Vilniaus gatvėmis eina kryžius, žibintai, eina tikėjimas ir šviesa . . . Istorinė procesija! Už kryžiaus su žibintais — dvi šv. Kazimiero vėliavos, toliau latvių katalikų vėliava, nešama tautiškai pasipuošusio jaunimo sykiu su dviem tautinėm, Palaimintojo Jurgio, dvi estų tautinės, kitos mūsų, lenkų bažnytinės ir trispalvės vėliavos.

Nešami taip pat keli šūkiai: lietuvių kalba — "Grįžta tremtinys Kazimieras, sugrįš ir nepriklausomybė", du lenkų kalba — vienas už Solidarumą, kitas — "Raudonoji armija lauk (precz) iš Lietuvos ir Lenkijos".

Po vėliavų, prelatų, kanauninkų, vyskupų ir šūkių artėja Lietuvos vyskupų konferencijos pirmininkas Kaišiadorių vyskupijos apaštalinis administratorius kardinolas Vincentas Sladkevičius. Rankas sudėjęs ant krūtinės, giedro veido eina vienas. O už jo — mūsų ateitis: klierikai su kamžom, lyg baltasparnių paukščių pulkas. Giedodami karalaičio giesmę, Meilės himną Marijai (Omni die dic Mariae), neša sidabrinę karsto skulptūrėlę, vaizduojančią Kazimierą su kryžum, lelija, ir sidabrinį karstą. (Šventojo valia, matyt, buvo kitokia nei žmonių planai, numatę karstą vežti. Jį, sveriantį apie pusę tonos, teko nešti).

Katedroje

Už klierikų jau virsta žmonių minia, lydinti karalaitį iki Katedros. Nuolatinis, nepakeičiamas diktorius kun. V. Aliulis gražia suvalkietiška tarme skelbia, kad vyskupai nueina persirengti, prašo nesigrūsti į šventovę, nes joje tegali tilpti gal koks dešimtadalis atėjusių.

Prasideda šv. Mišios, kurias atnašauja kardinolas V. Sladkevičius, vyskupijų valdytojai, kunigų seminarijos rektorius, svečias iš Romos kun. A. Liuima.

Virš Pilies gatvės kabo transparantas "Kaziuko mugė", čia pat aikštėje prie gėlių klombos (kur numatoma statyti paminklą Vilniaus kūrėjui), neišpasakytam vaikų džiaugsmui stovi karietaitė su poniu, kuris tuoj tuoj pajudės . . . O Katedroje stiprus balsingas choras gieda "Pulkim ant kelių". Giesmės aidas plaukia toli virš mugės, klombos, virš kitoje aikštės pusėje įsikūrusių Vidaus reikalų ministerijos rūmų (kažin, kaip jų ausim atrodo . . .).

Nesulaukė vysk. K. Paltarokas karalaičio sugrįžimo, laimingas būtų, matydamas, kad sugrįžo, kad jį pasitiko ne trys žmonės . . .

G. Gust.

Ką rašo kiti

Katalikų Bendrija Sov. Sąjungoje

Krokuvos kurijos savaitraštis "Tygodnik Powszechny" sausio 15 d. laidoje rašo: "1987-1988 mokslo metais Rygos kunigų seminarijoje, kuri ruošia Latvijai ir kitoms Sovietų Sąjungos teritorijoms, išskyrus Lietuvą, dvasiškius, mokėsi 80 seminaristų. Tautybėmis jie šitaip skirstėsi: 24 lenkai, 16 latvių, 16 ukrainiečių, 11 vokiečių iš vidurinės Azijos, 10 gudų, 1 estas, 1 rusas ir 1 lietuvis. Latvijos teritorijoje yra 179 katalikų parapijos, kurias aptarnauja 105 kunigai. Iš jų 33 buvo virš 60 metų amžiaus ir tik 24 mažiau negu 41.

Be Lietuvos ir Latvijos Sov. Sąjungoje yra 257 veikiančios katalikų parapijos, kurias aptarnauja 127 kunigai. Iš jų 55 priklauso Rygos diecezijai. Kiti 72 yra laikomi "lokaliniais" dvasiškiais, t. y. nepriklausomais nuo latvių vyskupų jurisdikcijos; dauguma jų buvo įšventinti į kunigus dar prieš II pasaulinį karą. 55 minėti dvasiškiai aptarnauja 111 parapijų, o likusieji 72 — 131. 15 parapijų neturi kunigo".

Keistas sutapimas

Tas pats savaitraštis 1988 m. gruodžio 18-25 d.d. laidoje rašo: "Sovietų Sąjungos ambasados patarėjas Vienoje B. Leonov painformavo Austrijos vyskupų konferencijos pirmininką arkiv. Karolį Bergą, kad sovietų valdžia sutiko leisti persiųsti per austrų katalikus religinę literatūrą Lietuvos katalikams. (. . .) Yra nuspręsta pasiųsti 150.000 Naujojo Testamento egzempliorių, 5.000 teologinių knygų Kauno kunigų seminarijai ir po 12 religinio turinio knygų kiekvienam (700) Lietuvos kunigui. 1983 m. liepos mėnesį 123.000 Lietuvos katalikų skundėsi Lietuvos generaliniam prokurorui, kad 40 metų jie negauna religinės literatūros (viena maldaknygė — 10.000 tikinčiųjų). Tų metų vasarą Lietuvos Katalikų Bendrija gavo leidimą išspausdinti 16.000 Naujojo Testamento egzempliorių".

"Ruskaja Mysl" 1988 m. gruodžio 23 d. laidoje rašo: "Grįždamas prie klausimo, kiek galima atvežti religinės literatūros, muitinės tarnautojas Vladimir Pavlovič pasakė: 'Jeigu jūs būtumėte kulto dvasiškiai ir turėtumėte galiojantį pažymėjimą — tai prašau, vežkite. Neseniai mes sulaikėme vieną autobusą grįžtantį į Pabaltijį, kuris vežė 150.000 egz. Šv. Rašto, ir, kaip vėliau paaiškėjo, visus pardavimui. Maskvos patriarchas tuoj įsikišo, sakydamas, kad prekiauti Šv. Raštu yra nuodėminga, ir kad mes, pasieniečiai, sulaikytume nereikalingą religinių leidinių perteklių. Suprantate' . . ."

Sąjūdis ir Maskva

Frankfurte leidžiamas mėnesinis rusų žurnalas "Posev" 1988 m. gruodžio laidoje rašo: "Baltijos kraštų pastangos gauti autonomiją — nėra paslaptis. Šiais (1988) metais Estijoje ir Latvijoje įsteigti tautiniai frontai ir Lietuvoje 'perestroikai' paremti Sąjūdis savo programose irgi to neslėpė, nors jie ir buvo įsteigti Maskvos pasiūlymu. Savo programose tautiniai frontai ne kartą pabrėždavo, kad jie nėra partijos, pretenzijų į valdžią neturi, ir kad jų tarpe yra tūkstančiai komunistų, per kuriuos Sov. Sąjungos kompartija turi galimybę turėti toms organizacijoms įtaką." (Sov. Lietuvos ministerių tarybos pirmininkas Vyt. Sakalauskas 1988 m. gruodžio 16 d. laidoje "Izvestijų" korespondentui pareiškė, kad ryšium su pasikeitimais Lietuvoje nei sovietų valdžiai, nei kompartijos centro komitetui įvykių kontrolė iš rankų neišslydo. J.B.).

"Apie tautinių frontų idėjos pradžią 'Posev' korespondentui vienas iš jų steigėjų estas Tiit Made šitaip išsitarė: '1987 metais kovo mėn. į Taliną atvyko Sov. Sąjungos ministerių tarybos pirm. Nikalojus Ryžkovas. Oficialiuose susirinkimuose jis kalbėjo viena, bet užkulisiniuose pašnekesiuose su kompartiečiais jis pasakė, kad Sov. Sąjungos krašto ekonomika pergyvena krizę, kuri gali privesti prie to, kad militarinėje srityje jie atsiliks nuo Vakarų, o ypač nuo JAV. Reikia keisti ką nors iš pagrindų. Tegul vadovaujantieji Estijos partiečiai paruošia Estijai laisvų ekonominių zonų, kaip Kinijoje, projektą".

Kandidatas į Sov. Sąjungos liaudies deputatus Vytautas Statulevičius "Utenio" (Utenos rajoninis laikraštis) sausio 26 d. laidoje retoriškai klausia: "LPS seimo taryboje labai daug komunistų, o kam jie atstovauja — partijai ar sąjūdžiui?" Savo paties klausimui kandidatas į liaudies deputatus atsakymo neturi.

Lietuva padeda lenkams

Varšuvos dienraštis "Życie Warszawy" sausio 11 d. laidoje rašo, kad Gudijos mokyklose yra įvedama lenkų kalba. Tokios mokyklos jau yra Gardino, Brastos, Varanavo ir Valkavisko rajonuose. Vadovėliai, žodynai ir skaitymai yra gaunami iš Lietuvos.

Kitas Varšuvos dienraštis "Tribuna Ludu" vasario 5 d. laidoje praneša, kad Gardino ir Minsko universitetuose bus įsteigtos lenkų kalbos katedros.

A. Solženicinui 70 metų

Pernai lapkričio mėnesį rusų rašytojui Aleksandrui Solženicinui, Nobelio premijos laureatui, sukako 70 metų amžiaus. Ši sukaktis buvo plačiai paminėta ne tik laisvame pasaulyje, bet netgi, nors labai rezervuotai, ir Sov. Sąjungoje. Šia proga Lietuvos laisvės lygos vardu kartu su sveikinimu jam buvo įteiktas sukaktuvinis medalis, kurį pagamino Kazimieras Barisauskas. LLL savo sveikinime tarp kitko sako: "Jūs esate simboliu tos Rusijos, su kuria mes mielai norėtume palaikyti pačius draugiškiausius santykius. Deja, iki šiol mes Rusiją dažnai sutapinam su tuo režimu, kuris mums atnešė tiek daug skausmo ir vargo." ("Ruskaja Mysl" 1988 m. gruodžio 23 d.).

Solženicino knyga "Gulago salynas" nebus Sovietų Sąjungoje išleista, nes joje yra aprašomas ne tik Stalino, bet ir tas raudonasis komunizmo teroras, kuris prasidėjo Stalinui dar valdžios į savo rankas nepaėmus ir nepasibaigė su jo mirtimi.

Šniukas ir politkaliniai

Lietuvos žurnalistų sąjungos pirmininkas D. Šniukas Maskvos dienraščio "Pravda" 1988 m. lapkričio 22 d. laidoje išspausdino straipsnį, kuriame tarp kitko rašo, kad Lietuvoje politkalinių nėra. Š. m. sausio 16 d. komitetas politkaliniams remti suorganizavo Vilniuje mitingą, kuriame buvo reikalaujama paleisti K. Lizūną, G. Muzikevičių ir kitus politkalinius. ("R.M." sausio 27 d.).

Šniukas yra teisus: Lietuvoje politkalinių — lietuvių nėra. Muzikevičius 1988 m. lapkričio mėn. buvo perkeltas į Permės 35-tą konclagerių zoną, kuri priklauso Rusijos fed. respublikai. Kiti irgi ne Lietuvoje yra kalinami. **J.B.**

'SAMOGITIA'
Knygų rišykla "SAMOGITIA"
meniškai įriša knygas bei žurnalus
A. Plenys
3333 Grassfire Cres., Mississauga, Ont. L4Y 3J8 Tel. (416)625-2412

PAVERGTOJE TĖVYNĖJE

UŽDENGTAS STADIONAS

Centrinis Vilniaus miesto stadionas statomas Šeškinės mikrorajone. Pirmasis pamatų blokas, turintis 85 kubinius metrus betono, buvo išlietas 1988 m. gruodžio 7 d. Stadiono pamatams reikės 56 tokių blokų. Spaudoje rašoma, kad 30.000 vietų stadionas turės visas uždengtas tribūnas ir apšildomą aikštę. Esą tai bus pirmasis toks stadionas visoje Sovietų Sąjungoje. Atrodo, kalbama apie uždengtą stadioną. Statybą numatoma užbaigti 1993 metais, nors jos pradžia suvėlinta. Kertiniu akmeniu vadinamas pirmasis pamatų blokas turėjo būti išlietas 1988 m. rugpjūčio mėnesį. Statybininkams teks triūsti sparčiau.

NAUJA PASKIRTIS

Su M. Gorbačiovo pradėtu persitvarkymu nutilo triukšmą keliantys sovietiniai radijo siųstuvai, trukdę radijo laidas iš V. Europos. Žinių apie jų likimą pateikia "Tiesos" 64 nr. paskelbtas pasikalbėjimas su Lietuvos ryšių ministerijos televizijos ir radijo skyriaus viršininku Anicetu Stelingiu. Maskvoje tie siųstuvai susilaukė naujos paskirties. Nuo š. m. kovo 14 d. jų 31 metro ir 49 metrų trumpomis bangomis buvo pradėtos transliuoti sąjunginių respublikų radijo programos. Tad šia paslauga, atrodo, naudojasi ir Vilniaus radijo laidos užsieniui. Pačioje Lietuvoje trukdymo įrenginiai neveikia nuo 1988 m. gruodžio pradžios. Jie išmontuojami, paimtoji radijo aparatūra pritaikoma kitiems poreikiams. Tokio siųstuvo 49,9 metro ir 31 metro trumposiomis bangomis nuo 6 val. vakaro iki 1 val. ryto pertransliuojama Vilniaus radijo pirmoji programa Maskvoje gyvenantiems lietuviams ir ten besimokantiems studentams. Lietuviškai nesuprantantiems žadama parūpinti Vilniuje paruoštą valandos programą su žiniomis ir informacija apie Lietuvą.

JUODŽIAUSIEJI METAI

Jau dešimt metų veikia Lietuvos pedagogų draugija su savo vadovu prof. Juozu Vaitkevičiumi. "Tiesos" vasario 23 d. laidoje paskelbtame pasikalbėjime jis buvo paklaustas – kurie metai draugijai buvo sunkiausi? Prof. J. Vaitkevičius neabejodamas pasirinko A. Rimkaus 1973 m. pradėtą laikotarpį: "Tai buvusio švietimo ministro Antano Rimkaus vadovavimo švietimo ministerijai laikotarpis. Jo nurodymai, sprendimai griovė sunkiai išsaugotus nacionalinės mokyklos bruožus. Tuo naudojosi TSRS (Sovietų Sąjungos – V. Kst.) švietimo ministerija – Lietuvoje ėmė dygti mokyklos, kuriose sustiprintas rusų kalbos dėstymas. Taip pat daugėjo mišrių mokyklų, į vadovaujančius postus buvo keliami turintys 'švarią biografiją' pedagogai, bet be iniciatyvos, prasti organizatoriai. Mokytojai ar mokyklų vadovai, kurių tėvai ar giminės buvo ištremti – atvirai persekiojami. Mums buvo griežtai uždrausta tyrinėti Lietuvos pedagogikos istoriją. Pažangi praeities pedagoginė mintis, ministro nurodymu, turėjo užgesti. Skaudžiai tas laikotarpis atsiliepė lietuvių kalbos ir literatūros mokymui. Visas dėmesys buvo sutelktas rusų kalbai. Tik sąžiningų lituanistų dėka kai kuriose mokyklose neblėso tautinė šviesa, nebuvo visiškai užmiršta ir Lietuvos istorija. Praeitį analizuoti privalome, kad istorija nepasikartotų. Mes dažnai be reikalo kaltiname Maskvą, nematydami savųjų blogų darbų. Juk A. Rimkus griovė M. Gedvilo kurtus mokyklos pagrindus. Atsiliepė tokia aplinka ir man. Turėjau palikti Pedagogikos mokslinio tyrimo instituto direktoriaus kėdę. Mane kaltino liberalizmu, lietuvių pedagogikos istorijos puoselėjimu. Ypač buvau puolamas už blaivybės įdėjų skleidimą. Už tai net gavau partinę nuobaudą".

ATSISVEIKINA SU SABONIU

"Komjaunimo tiesos" 64 nr. Bronius Čekanauskas paskelbė Lietuvos krepšiniui liūdną atsisveikinimą su žymiuoju krepšininku Arvydu Saboniu, išvykstančiu į JAV, kur jis dvejus metus žais profesionalų komandoje "Portland Trail Blazers". Už šias paslaugas klubo pirm. H. Glikmanas Arvydui Saboniui į rankas įteikė du milijonus dolerių. Milijoną gaus ir Sovietų Sąjungos krepšinio federacija. Tikimasi, kad ji trečdalį šios sumos atiduos Lietuvos "Žalgirio" draugijai ir jos krepšininkų komandai. Arvydui Portlande bus parūpintas keturių kambarių butas su pilnu apstatymu, atidarytos nekontroliuojamos sąskaitos maisto ir drabužių krautuvėse. Jis taipgi gaus naujausios markės automobilį ir kateri žvejybai. Arvydo išvykimas paliks didelę spragą Kauno "Žalgirio" krepšininkų komandoje, bet ją vyr. treneris V. Garastas žada išlyginti dviem aukštaūgiais išeivijos lietuvių krepšininkais. Iš JAV Kaunan atvyks Jonas Karpis, iš Australijos — Audrius Svaldenis. Derybas su jais pradėjo "Sporto" laikraščio skyriaus vedėja R. Griniūtė, viešėdama Australijoje, kai ten buvo surengtos Pasaulio lietuvių sporto žaidynės. Abu jaunieji užsienio lietuviai nori žaisti "Žalgiryje". Sovietų Sąjungos krepšinio federacija sekančiose pirmenybėse kiekvienai komandai leis turėti du užsieniečius žaidėjus. Tad "Žalgiris" dvejiems metams prarastą Arvydą galės pakeisti Jonu Karpiu ir Audriumi Svaldeniu. Bronius Čekanauskas rašo: "Baigdamas šį liūdnai linksmą rašinį visus sporto mėgėjus informuoju, kad šiandien 19 val. Kauno sporto halėje įvyks iškilmingos A. Sabonio palydos į JAV. Dalyvaus plačiai žinoma mūsiškė roko grupė "Antis", stiprus ansamblis iš JAV "April Fool's Day", Kauno dramos teatro aktoriai, "Lietuvos Mis", Kauno "Žalgirio" krepšininkai". Belieka pridurti, kad šį sensacingą B. Čekanausko pranešimą "Komjaunimo tiesa" paskelbė balandžio 1 d.

V. Kst.

Lietuviškas koplytstulpis prie Dariaus-Girėno paminklo Pščelnike laukia meistro rankos, nes žiemos šalčiai ir vėjai jį apgadino

Hamilton, Ontario

KLUBO VALDYBA numato šaukti Giedraičio klubo narių visuotinį susirinkimą birželio 4, sekmadienį, klubo patalpose už Kaledonijos. Valdyba ruošia kai kuriuos klubo statuto paragrafų pakeitimus. Smulkiau apie tai nariai gaus pranešimus laiškais.

HLŽM klubo Giedraitis valdyba

HAMILTONO ATEITININKAI skelbia knygų vajų Lietuvos ateitininkams. Turintieji – Girniaus, Maceinos, Šalkauskio ar kun. Ylos knygas, kurias sutiktų paaukoti, yra prašomi jas atnešti į Aušros Vartų parapijos salę po Mišių arba į "Talkos" kredito kooperatyvą, 830 Main St. E. Iš anksto nuoširdžiai dėkojame. Vajus baigsis balandžio 30 d.

Ž. Vaičiūnienė

AUŠROS VARTŲ PARAPIJOS visuotinis susirinkimas įvyko Verbų sekmadienį Jaunimo centro salėje. Parapijiečiai po rekolekcijų salėje pasivaišino visuomeninės sekcijos paruoštais valgiais. Po to sekė parapijos veiklos pranešimai. Protokolą skaitė I. Vasiliauskienė, parapijos klebonas kun. J. Liauba, OFM, padarė pranešimą apie parapijos veiklą. Iždininkas J. Stankus, apibūdino finansinę parapijos padėtį. Į taryba dviejų metų kadencijai išrinkti šie asmenys: D. Enskaitienė, I. Vasiliauskienė, J. Stankus, V. Gelžinis, A. Mikalauskas, J. Krištolaitis, A. Liaukus, G. Vindašienė, T. Kochanka, A. Venslova, A. Petrauskas, V. Keženaitis.

AV parapijos 40 metų sukaktis bus švenčiama spalio 1 d. Jaunimo centro salėje. Iškilmėse dalyvaus mūsų išeivijos vyskupas P. Baltakis, OFM.

BUVĘS KLB HAMILTONO apylinkės valdybos pirmininkas B. Mačys yra išrinktas Rytų Europos tautų organizacijos Hamiltone pirmininku. Šiai organizacijai priklauso septynios Rytų Europos tautos. B. Mačiui linkime sėkmės naujose pareigose. **J. K.**

A. a. JUSTINO VIZGIRDOS atminimui Kanados lietuvių fondui aukojo: $20 – D. M. Jonikai, Z. P. Sakalai ir O. G. Melnykai. Nuoširdi padėka. **KLF**

London, Ontario

ĮDOMUS LIETUVIŲ DIENŲ TURNYRAS. Š. m. gegužės 20, šeštadienį, įvyks įdomus turnyras ir golfo varžybos. Pakviesti dalyvauti visi Kanados golfininkai, priklausantys lietuvių vienetams, o taip pat ir visos Kanados lietuvių B klasės krepšininkų komandos. Krepšinio turnyras prasidės 10 v.r. Saunders Secondary mokyklos patalpose, 941 Viscount ir Wonderland Rd., toje pačioje gimnazijoje, kurioje vyko paskutinės Lietuvių dienos Londone ir kur bus šių metų koncertas.

Kviečiami atvykti į turnyrą svečiai ir londoniškiai. Parodykime jaunimui, kad ir mes domimės jų veikla, o ne vien juos raginame domėtis mūsų renginiais. **D.E.**

Pavergtų tautų konferencija

Š. m. "Tėviškės žiburių" 15 nr. buvo paskelbtas straipsnis "Tautinių grupių sąjūdžiai išeivijoje". Jame buvo pateikta plati informacija apie gegužės 9-10 d.d. Paryžiuje įvyksiančią konferenciją, kurią rengia Sovietų Sąjungos pavergtų kraštų atstovai.

Tame straipsnyje buvo glaustai atpasakota konferencijos programa. Joje bus atstovaujama ir Lietuvai.

Visi lietuviai, kuriems galimybės leis tomis dienomis būti Paryžiuje, kviečiami toje konferencijoje dalyvauti.

Konferencijos adresas: Conference on the Democratic Alternative in the Soviet Bloc, La Maison de le Chimie, 28 Rue Saint Dominique, Paris, France.

Konferencijos pradžia – gegužės 9 d., 10 v.r.

Vytautas Skuodis

Sudbury, Ontario

KLB SUDBURIO APYLINKĖS narių skaičiui sumažėjus, neturint tautinei veiklai savo patalpų turimieji dar labai geri muzikos reikmenys, tinkantys didelėms salėms, LB apyl. valdybos nutarta nebrangiai parduoti: 2 Yamaha Speakers (dideli ir labai garsūs), 1 Amplifier, ser. nr. C10260, 1 Sharpe Cassette Deck, Microfonas, Microfono stovas, 1 pr. Headfone, 1 Patefonas – plokštelėms. LB ar suinteresuoti asmenys norintys pirkti, rašyti, LB apyl. valdyba, 16 Walford St., Sudbury, Ont. P3E 2H4. Tel. 705 - 522-1824 arba 705 - 673-2698.

LB Sudburio vldyba

ŽVEJŲ-MEDŽIOTOJŲ KLUBAS "Geležinis vilkas", suruošė tradicinę metinę vakarienę Christ the King šventovės salėje, kurioje dalyvavo 50 asmenų – klubo narių ir svečių. Jų tarpe buvo ir svečių iš Toronto – Povilas Jutelis, Antanas ir Juozė Gataučiai. Klubo pirm. Justas Stankus trumpu žodžiu pasveikino dalyvius ir pakvietė vakarienei. Maldą sukalbėjo Birutė Stankienė. Dalyviai buvo labai patenkinti skania vakariene. Pobūvį aplankė ir Christ the King par. klebonas kun. A. F. Caruso. Vakarienę paruošė klubo šeimininkės – B. Stankienė ir A. Albrechtienė. Barą tvarkė V. Bružas. Muzika linksmino dalyvius, ir ją pavyzdingai tvarkė O. Poderienė. Turtinga loterija, kuriai laimikius aukojo: A. Braškys, L. A. Baltučiai, J. A. Bataičiai, J. B. Stankai, A. J. Gataučiai, P. Jutelis, P. Liutkus, A. Milčius, "GV" klubas. 1989 m. klubui vadovauja pirm. J. Stankus, sekr. L. Baltutis, ižd. J. Bataitis. Klubas turi Kanados valdžios leidimą (Charter).

KAZIMIERAS IR ELENA ŠVIEŽIKAI 1989 m. balandžio 15 d. minėjo gražaus ir laimingo vedybinio gyvenimo 40 metų sukaktį. Minėjimą jiems suruošė duktė Loreta ir sūnus Edis, artimieji ir giminės. Jame dalyvavo daug lietuvių, svečių ir pažįstamų; sukaktuvininkai buvo visų dalyvių pasveikinti, linkėta geros laimės tolimesniame vedybiniame gyvenime ir įteikta gražių dovanų. Jų pagerbimas vyko "Real Belisle Cultural Centre", Blezard Valley vietovėje. Sukaktuvininkai yra geri lietuviai ir veiklūs tautiniame gyvenime. Ilgiausių, gražiausių ir laimingiausių metų!

J. Kručas

LIETUVIAI PASAULYJE

JA Valstybės

JAV lietuvių kunigų vienybės metinės rekolekcijos įvyks birželio 5-9 d.d. Putname, Nekaltai Pr. Marijos seselių vienuolyno patalpose. Rekolekcijas praves sovietiniuose kalėjimuose kankintas kun. Alfonsas Svarinskas. Kunigai, norintys dalyvauti rekolekcijose, prašomi nedelsiant registruotis pas kun. V. M. Cukurą šiuo adresu: I.C.C. 600 Liberty Hwy., Putnam, CT 06260. Rekolekcijų mokestis — $125. Jį galima bus sumokėti atvykus Putnaman. Kunigų vienybės seimas įvyks taip pat Putname rugsėjo 12-14 d.d.

VLIKo ir PLB vadovai kovo 11 d. turėjo pasitarimą Arlingtone prie JAV sostinės Vašingtono. VLIKui atstovavo valdybos pirm. dr. Kazys Bobelis, Vytautas Jokūbaitis, dr. Domas Krivickas ir Pilypas Narutis, PLB valdybai — pirm. dr. Vytautas Bieliauskas, dr. Vytautas Dambrava ir Algimantas Gureckas. Sutartus nutarimus paskelbė VLIKo valdybos pirm. dr. K. Bobelis ir PLB valdybos pirm. dr. V. Bieliauskas. Pirmiausia pabrėžiama, kad pagrindinis lietuvių tautos kovos tėvynėje ir užsienyje siekis yra nepriklausoma Lietuvos valstybė, lygiateisė su kitomis pasaulio valstybėmis. Džiaugiamasi Lietuvos laisvės lygos, Lietuvos persitvarkymo sąjūdžio ir visos tautos nuostabiu laisvės kovos pakilimu ir proveržiais. Lietuvių išeivija visose pasaulio šalyse kviečiama plačiau paminėti 1939 m. rugpjūčio 23 d. Molotovo-Ribbentropo pakto, rugpjūčio 23 d. ir rugsėjo 28 d. slaptųjų protokolų penkiasdešimtmetį, protestuojant prieš Sovietų Sąjungos ir Trečiojo Reicho suokalbį. Reikia raginti viso pasaulio valstybių vyriausybes, parlamentus, spaudą ir visuomenę imtis pastangų, kad Sovietų Sąjunga atšauktų tuos tarptautinę teisę sulaužiusius susitarimus, pasibaigusius Lietuvos, Latvijos ir Estijos okupacija. VLIKo ir PLB valdybos dėkoja kardinolui V. Sladkevičiui už ryžtingą Lietuvos valstybės tęstinumo bei jos aneksijos nepripažinimo gynimą Šventajame Soste. Primenama, kad lietuvių tauta labai laukia popiežiaus Jono Pauliaus II apsilankymo, tačiau tai turi būti padaryta be nuolaidų teisėtumui. Šiemet sukaks 50 metų, kai sostinė Vilnius po 19 metų lenkų okupacijos grįžo Lietuvai. Ir VLIKas, ir PLB pritaria Vilniaus arkivyskupijos įjungimui į Lietuvos bažnytinę provinciją, jeigu tai būtų pasiekta be sovietinės okupacijos ir aneksijos įteisinimo. Pritariama ir Mažosios Lietuvos rezistencinio sąjūdžio prašymui, kad Šv. Tėvas Mažąją Lietuvą priskirtų Lietuvos bažnytinei provincijai. Nutarta nedelsiant sušaukti Lietuvos laisvės konferenciją, kurion po tris atstovus atsiųstų: ALTa, JAV LB, Kanados LB, Lietuvos diplomatinė tarnyba, PLB ir VLIKas.

Argentina

Argentinos lietuvių organizacijų taryba su Argentinos lietuvių jaunimo sąjunga Lietuvos nepriklausomybės minėjimus pradėjo vasario 16 d. Jaunimas centrinėje Buenos Aires Floridos gatvėje tą dieną praeiviams dalino atspausdintus lapelius apie Baltijos kraštus su trumpa lietuvių tautos istorija. Vakare visi susirinko Lietuvių centre pasiklausyti Vytauto Skuodžio paskaitos apie dabartinę Lietuvos būklę. Svečias iš Čikagos suglaustai atsakinėjo į vakaro dalyvių pateiktus klausimus. Sekančią dieną jis išskrido Brazilijon pas Sao Paulo lietuvius. Pagrindinis Vasario 16 minėjimas vasario 19 d. buvo pradėtas Aušros Vartų lietuvių parapijos klebono kun. Augustino Steigvilo, MIC, Buenos Aires katedroje atnašautomis Mišiomis ir pasakytu pamokslu. Jaunimas dalyvavo su vėliavomis, pasipuošęs tautiniais drabužiais. Po pamaldų padėtas gėlių vainikas prie Laisvės paminklo. Trumpą žodį susirinkusiems Buenos Aires lietuviams ir keliems svečiams iš Lietuvos tarė ALOST pirm. Antanas Mikučionis. Oficialioji minėjimo dalis įvyko Aušros Vartų parapijos salėje. Programai vadovavo Danielė Rastauskaitė ir Silvija Ruplėnaitė.

Įvadiniu žodžiu minėjimą pradėjo ALOST pirm. A. Mikučionis, reikšdamas viltį, kad Lietuva vėl atgaus laisvę kaip ir 1918 m. Buvo perskaityti raštu gauti sveikinimai Lanus miesto burmistro M. Quindimilo, Argentinos liberalų partijos pirmininkės M. J. Alsogaray, sveikatos ministerijos, Rotary klubo, lenkų imigrantų draugijos ir ukrainiečių kolonijos Buenos Aires mieste. Ariana Rastauskaitė ir Nestoras Lukšas lietuviškai ir ispaniškai kalbėjo tema "Lietuva tada ir dabar", vaizdžiai atpasakodami paskutiniuosius įvykius Lietuvoje. Eilėraščiais įsijungė Anelija Gaidimauskaitė, Lietuvos vaizdų skaidrėmis — Nestoras Ruplėnas. Senųjų liaudies dainų padainavo merginų kvintetas — A. Gaidimauskaitė, S. Juknaitė, S. Ruplėnaitė, seserys Ariana ir Danielė Rastauskaitės. Meninę programą dviem dainom užbaigė sol. Zuzana Valadkaitė-Lopez. Padėkos žodį dalyviams ir programos atlikėjams tarė Aušros Vartų parapijos klebonas kun. A. Steigvilas, MIC, pabrėždamas gražius Argentinos lietuvių jaunimo sąjungos bendrų pastangų rezultatus.

Britanija

Baltiečių komitetas tradicinius šokius Boltone surengė vasario 4 d. Be vietinių lietuvių, į juos įsijungė ir beveik visi Prestono lietuviai, autobusu atvykę tautiečiai iš Mančesterio ir Eccles. Ekskursiją suorganizavo Angelė Kmitienė. Daug dirbo Boltono lietuvių atstovės S. Keturakienė, M. Pauliukonienė ir Florence Silius. Vakaro programai vadovavo Boltono baltiečių komiteto sekretorius ir DBLS skyriaus pirm. H. Vaineikis.

Vasario 16 minėjimą Mančesterio lietuvių klube vasario 18 d. surengė pirm. A. Podvoiskio vadovaujamas DBLS skyrius. Dalyvių eilėse buvo ekonomikos mokslų kandidatė Laima Andrikienė, viešnia iš Lietuvos, iškviesta vieno Mančesterio universiteto profesoriaus parašyti veikalą apie prieškarinę Lietuvos ekonomiką. Paskaitą apie Lietuvos istoriją, nepriklausomybės ir okupacijų metus skaitė Henrikas Veineikis. Lietuviško žodžio ir poezijos pynę atliko L. Andrikienė, vėliau atsakinėjusi į dalyvių klausimus apie dabartinį gyvenimą Lietuvoje.

Vokietija

"Aušros" tuntas Vasario 16 gimnazijoje surengė Kaziuko mugę, kuriai skautai ir skautės ruošėsi keletą mėnesių. Mugė pradėta iškilmingomis Mišiomis Hiutenfeldo katalikų bažnytėlėje kovo 4 d. popietę. Mišias atnašavo ir pamokslą apie jaunimo globėją šv. Kazimierą sakė gimnazijos kapelionas ir skautų "Aušros" tunto dvasios vadas kun. Edis Putrimas. Skaitymus atliko skautai. Prie altoriaus stovėjo uniformuoti skautai ir skautės su Lietuvos ir "Aušros" tunto vėliavomis. Po pamaldų visi susirinko bendrabučio salėje, kur mugės dalyvių laukė keli stalai su skaučių rankdarbiais ir skautų darbais. Loterijai vadovavo psl. Zita Dubauskaitė su lapių skiltimi, kavos ir pyragų stalui — Meilė Veršelienė su vyresnėmis skautėmis. Valgius pardavinėjo ps. Petras Veršelis su skautais vyčiais. Buvo ir žaidimų kampelis, globojamas bebrų skilties. Mugę atidarė ir jai vadovavo ps. Jūratė Lemkienė. Prie mugės sėkmingo surengimo daug prisidėjo Eugenija Liucienė.

Lenkija

Lietuvių visuomeninės kultūros draugijos Ščecino skyrius Vasario 16 paminėjo savo narių susirinkime vasario 19 d. Pirmiausia buvo išklausytas pranešimas apie dr. V. Kudirką ir šimtmečio sulaukusį "Varpo" žurnalą. Skyriaus pirm. J. Žaliapienis pateikė apyskaitą ir planus ateities veiklai. Sekr. A. Marcinkevičius kalbėjo apie būsimą kultūrinę veiklą ir skyriaus biuletenį "Pajūrio lietuvis". Balandžio-gegužės mėnesiais bus sutvarkyta S. Dariaus ir S. Girėno paminklo aplinka, audros pažeistas lietuviškas kryžius paminklo sklype. Tradicinis sąskrydis prie paminklo ir žuvusių lakūnų prisiminimas numatytas liepos 16 d. Tikimasi susilaukti gausių svečių. Su valdžios įstaigomis vedamos derybos dėl lietuviško stiliaus klėtelės pastatymo netoli paminklo. Projektas paruoštas Lietuvoje. Lietuviškų rastų 8,59 x 7,02 metro dydžio namelis būtų atvežtas sunkvežimiais iš Rumšiškių. Namelis taptų nedideliu S. Dariui ir S. Girėnui skirtu muziejumi. Šio sumanymo iniciatoriai — Lietuvos aviatoriai, pernai apsilankę Pšelnike. Ypač daug pasidarbavo kaunietis Liudas Ganusauskas.

AUDRA Travel CORPORATION

1989 m. kelionės į LIETUVĄ

"PAVASARINĖ" gegužės 14-26 (Finair)

"SKAMBA, SKAMBA KANKLIAI!" Gegužės 26 - birželio 6 (Air France)

"GEGUŽINĖ" Gegužės 26 - birželio 12 (Air France)

"ŠVENTINĖ" Birželio 30 - liepos 16 (Finair)

"JUBILIEJINĖ" Liepos 10-23 (Air France)

"ŽOLINĖ" Rugpjūčio 11-20 (Finair)

"GINTARINĖ PALANGA" Rugpjūčio 11-27 (Finair)

"BOBŲ VASARA" Rugsėjo 6-19 (Air France)

"RUDENINĖ" Spalio 6-17 (Air France)

SPECIALIOS GRUPĖS

MEDIKŲ Gegužės 17-24 (Lufthansa)

KREPŠINIO MĖGĖJŲ Liepos 5-23 (Air France ir LH)

Kviečiame užsisakyti keliones iš anksto.

Mūsų biuras:
- Pageidaujantiems paruošia individualias keliones į Lietuvą ir į kitas pasaulio šalis.
- Žiemos metu sutvarko keliones į Pietų Ameriką, Karibų salas, Havajus, išvykas pramoginiais laivais, organizuoja slidininkų grupes.
- Sutvarko vizas bei dokumentus iškvietimams.
- Ruošia keliones į geriausias pasaulio sanatorijas.
- Nuperkame automobilius bei kitas dovanas giminėms Lietuvoje.

Visais atvejais garantuojamas sąžiningas ir konfidencialus patarnavimas.

Skambinkite: tel. (416) 769-2500. TELEX: 06-967812 FAX: (416) 763-6279

Rašykite: 2100 Bloor St. W., Toronto, Ont. M6S 1M7

Registracijos numeriai: 2559030 ir 2475066

Motinos diena Rodney, Ontario

KLB Rodney apylinkės valdyba rengia

Motinos dienos minėjimą

š.m. gegužės 7, sekmadienį, 5 v.p.p.,

Rodney Lietuvių namuose ir kviečia visus apylinkės bei tolimesnių vietovių tautiečius dalyvauti.

Programoje: *paskaita ir meninė dalis, kurią atliks vokalinis Detroito moterų vienetas, vadovaujamas muz.* ***Stasio Šližio.***

Po minėjimo – kavutė ***Rengėjai***

Vienintelis lietuvių bankelis Kanadoje, įsikūręs nuosavuose namuose –

HAMILTONO LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS "TALKA"

830 Main Street East, Hamilton, Ontario L8M 1L6

Tel. 544-7125

Darbo valandos: pirmadieniais, antradieniais ir ketvirtadieniais – nuo 10 v. ryto iki 5 v.p.p., trečiadieniais – nuo 10 v. ryto iki 1 v.p.p., penktadieniais — nuo 10 v. ryto iki 7 valandos vakaro, šeštadieniais — nuo 9 v. ryto iki 12 v. ryto.
Liepos-rugpjūčio mėn. uždaryta.

AKTYVAI PER 29 MILIJONUS DOLERIŲ

MOKAME UŽ:		IMAME UŽ:	
kasd. pal. čekių sąsk. iki	5.5%	asmenines paskolas	15.5%
santaupas	7.5%	nekiln. turto pask. 1 m..	11.35%
kasd.pal.taupymo s-ta	7%	nekil.turto pask. 3 m..	14%
90 dienų indėlius	9.75%	*Nemokamas čekių ir sąskaitų apmokėjimo patarnavimas.*	
1 m. term. indėlius	11.5%	*Nemokama narių gyvybės drauda pagal santaupų dydį iki $2.000 ir asmeninių paskolų drauda iki $25.000.*	
1 m. term.ind.mėn.pal.	11%		
3 m. term.indėlius	11%		
RRSP ir RRIF (pensijos)..	8.5%		
RRSP ir RRIF 1 m.	11.5%		
RRSP ind. 3 m.	11%		

Įvedu šildymo ir vėsinimo sistemą, atlieku visus taisymo ir skardos darbus

(Esu "Union Gas" atstovas)

Jurgis Jurgutis

Tel. 383-9026

154 Darlington Dr.
Hamilton, Ontario L9C 2M3

"Dievas teikia mums meilę, kad mylėtume tą, kurį Jis mums duoda"

The Lougheed & Barnard

Funeral Home

252 Regent Street South
Sudbury, Ontario P3C 4C8
Telefonas: (705) 673-9595

Mūsų talkininkai ir priešai

DR. JONAS KUNCA

Šiuo momentu kovojame su okupantu: maža Lietuva prieš didžiulę rusų imperiją. Atrodytų nelygi ir beviltiška kova. Bet kai prisimename, kad kartu su mumis eina visa Rytų Europa, likusios Baltijos tautos ir nerusiškos Kaukazo ir Azijos sovietinės respublikos, padėtis atrodo kiek geresnė: turime mūsų pusėj apie 300 milijonų prieš 135 milijonus rusų, kuriais Maskva irgi negali per daug pasitikėti.

Pagrindinis talkininkas

Mūsų svarbiausias sąjungininkas yra pats komunizmas Sovietų Sąjungoj. Jis griauna imperiją iš vidaus ir yra ją privedęs prie dabartinės kritiškos padėties. Be abejonės, jis mums ir toliau talkininkaus padėdamas ją galutinai sugriauti. Gorbačiovas, bent kol kas, prisiekinėja, kad valdžia ir toliau liks kompartijos – komunizmo rankose. Taigi šio pagrindinio talkininko ateitis lyg būtų ir užgarantuota.

Komunistinė santvarka ne tik privedė imperiją prie katastrofinės ekonominės padėties ir privertė Kremlių paskelbti "perestroikinius" pakeitimus ir apstabdyti terorą ir laisvės suvaržymą, bet pagadino rusų tautą tiek, kad ji šiandien nepajėgtų atstatyti modernią Rusiją, nors jai ir būtų suteikta pilna laisvė. Per 70 metų užsitęsusią sovietinę diktatūrą užaugo nauja karta, pripratusi prie kyšių, nesąžiningumo, girtuokliavimo, tinginiavimo ir automatiško pildymo jai duotų įsakymų iš aukščiau. Taigi, sovietinis žmogus prarado savarankiškumą ir supratimą apie modernią ekonomiką. Gorbačiovo perestroikos galimybės pačioj Rusijoj yra lygios nuliui, kaip tik dėl neturėjimo tam tinkamų žmonių.

Tinkami metodai

Pabltijy padėtis yra žymiai geresnė. Čia ekonomikos perorganizavimas būtų lengvesnis ir greitesnis. Tik Maskva bijosi, kad baltiečiai, tapę ekonominiai savarankiški, norės atsiskirti nuo Rusijos. Šis imperialistinis apetitas neleidžia Gorbačiovui pasinaudoti proga Pabaltijy.

Nenoras atsisakyti imperializmo ir komunzimo pagreitins rusų imperijos susmukimą ir iširimą. Dabartinėj Sovietų Sąjungos padėtyj laikas dirba mūsų naudai. Tas nereiškia, kad lietuvių tauta gali ramiai laukti laisvės valandos, nekovodama už savo nepriklausomybę dabar.

Turim kovoti ir vartoti tinkamus metodus, pritaikytus besikeičiančiom aplinkybėm. Visgi yra ir pagrindinių principų, kurių mūsų kovoj turim nelaužyti, norint atstatyti Lietuvos laisvę kuo anksčiau ir geresnėse sąlygose.

Išlaikymas tautos vieningumo yra vienas iš svarbiausių pasisekimo sąlygų. Mums reikia ne daug grupių, grupelių ir partijų, bet vieno bendro fronto, vienbalsių reikalavimų. Negalim pamiršti, kad okupuotoj Lietuvoj yra 20% lenkų, rusų ir kitų slavų, kurie eina su Maskva prieš mūsų interesus. Susiskaldžiusi tauta ko gero liktų viena iš tautinių mažumų savam krašte, nežiūrint, kad lietuviai sudaro 80% gyventojų. Okupantas nustotų kreipęs dėmesį į mūsų reikalavimus, jei vietoj 200.000 demonstrantų turėtumėm dešim grupių kiekviena po 20.000 žmonių prieštaraujančių viena kitai. Vieningumas ir organizuotumas reikalauja atsisakymo asmeninių garbės vietų ieškojimų, disciplinos ir nusilenkimo prieš daugumos valią.

Ilga okupacija yra sužalojusi mūsų tautą. Alkoholizmas, kyšių ėmimas, atsakomingumo stoka, spekuliacija ir šeimų nepastovumas nepraėjo nepalikę neigiamų pėdsakų mūsų tautoj. Padarytas žaizdas teks gydyti, ir pasveikimas gali ilgai užtrukti.

Kovos būdai

Dabar kovojame ne su kulkosvaidžiais ir raketom. Mūsų ginklas yra protinga politika ir diplomatija, ir ją turim tinkamai pavartoti kovoje su okupantu. Politika, yra pusiau mokslas, pusiau menas. Ne kiekvienas jai turi gabumą. O mūsų organizacijom Lietuvoj ir išeivijoj šiuo kritišku momentu reikia turėti vadus, kurie iš tikrųjų turėtų supratimą apie šį mokslą-meną. Kitaip galime padaryti skaudžių klaidų, neišnaudoti pasitaikiusių progų ir iššaukti nepasitenkinimą bei susiskaldymą mūsų išeivijoje ir tėvynėje.

Mūsų draugai Vakaruose, jei juos galim vadinti tikrais draugais, kol kas be gražių žodžių nėra nieko konkretaus padarę. Reikia sumaniai ir kartu energingai mėginti šią padėtį pakeisti mūsų naudai per spaudą ir politikus. Nors yra aišku, kad Lietuva išsilaisvins pati, kovodama kartu su kitom pavergtom tautom, vis dėlto yra svarbu, kad Vakarai, jei mums ir nepadėtų, tai bent neremtų sovietinio imperializmo ir diktatūros pinigais ir technologija.

• Ar jau paremei Kanados lietuvių kultūros muziejų?

Optical Studio
OPTIKAS R. SCHMID
1586 Bloor Street West,
Toronto, Ont. M6P 1A7
(Prieš Lietuvių namus)
Telefonas 535-6252
Greitas patarnavimas, neaukštos kainos. Gaunami kontakto lešiai (contact lenses).

SUTEIKITE *savo artimiesiems Lietuvoje džiaugsmą!*

Padėkite įsigyti automobilį, naują ar naudotą, "Ladą" ar V. Vokietijoje parduodamus modelius. Visos išlaidos padengiamos valiuta.

Mūsų patarnavimas – Jūsų artimųjų iškvietimas iš Lietuvos į V. Vokietiją, išlaikymas, pagalba perkant automobilį, dokumentų apiforminimas ir t.t. Kaina ir kita informacija:

Hamburg-Vilnius Export GmbH, Darbovenstieg 2, D-2000 Hamburg 55. Tel. (040) 870-3524.
Telex 2164589 hvex d – ***Edita Behrens***

Pasikeitusi užsienio valiutos parduotuvė "Merkurijus" Vilniuje, Kosmonautų prosp. 31

Atnaujinti parduotuvės įrengimai, išplėstas ir praturtintas prekių pasirinkimas. Ateikite, žiūrėkite, suteikite savo artimiesiems džiaugsmą! **Jūs rasite pas mus:**

- EMPISAL – įvairius mezgimo mašinų modelius, įvairiausių rūšių siūlus ir mezgimo žurnalus.
- PUMA – naujausių modelių sportinę aprangą.
- SCOTCH 3 M – spalvotas filmavimo juostas.
- OLYMPIA – rašomąsias mašinėles lietuvių kalba.
- MORRIS – mikro-bangų krosneles, indų plovimo mašinas, lyginimo automatus ir daug kitų nepakeičiamų moterų pagalbininkų.
- VARTA – baterijas įvairiems tikslams.
- Asmeninius kompiuterius su teksto mašinėle.

Kaina ir kita informacija:

Hamburg – Vilnius Export Gmbh, Darbovenstieg 2, D-2000 Hamburg 55. Tel. 040/870-3524. Telex: 2164589 hvex d ***Edita Behrens***

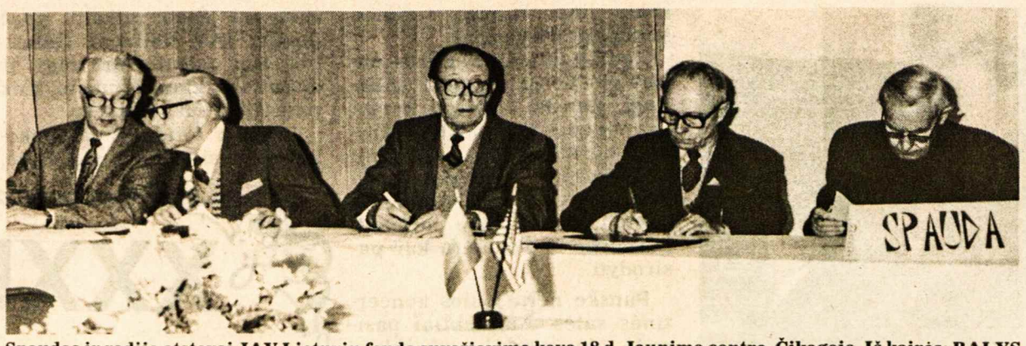

Spaudos ir radijo atstovai JAV Lietuvių fondo suvažiavime kovo 18 d. Jaunimo centre, Čikagoje. Iš kairės: BALYS BRAZDŽIONIS, ir keturi JUOZAI – ŽEMAITIS, ŠLAJUS, ŽYGAS ir prel. PRUNSKIS Nuotr. J. Tamulaičio

JAV lietuvių fondo narių metiniame suvažiavime kovo 18 d. Jaunimo centre, Čikagoje. Iš kairės: V. KAMANTAS, R. JUŠKIENĖ, JAV LB krašto valdybos pirm. dr. A. RAZMA, gen. konsulas V. KLEIZA, svečiai iš Lietuvos IRENA ir BALYS GAJAUSKAI, dr. F. KAUNAS, ALTo pirm. G. LAZAUSKAS Nuotr. J. Tamulaičio

Amerikos lietuvių fondo suvažiavimas

J. ŽYGAS

Suvažiavimas vyko kovo mėn. 18 d. Jaunimo centre, Čikagoje. Jame įvyko ir nenumatytų ėjimų, tad negalima sakyti, kad fondas yra sustabarėjusi institucija, kad neverta suvažiavimuose dalyvauti. Ne, Fondas jaunėja, kaip matysime iš tolimesnio aprašymo. Kadangi reikia pravesti suvažiavimą numatyto laiko rėmuose, tad laikomasi griežtų, bet parlamentarinių taisyklių. Lietuvių fondo 26-tąjį suvažiavimą atidarė St. Baras, LF tarybos pirmininkas. Jis taip pat dalyvius supažindino su Lietuvos generaliniu garbės konsulu Vacl. Kleiza ir lietuvių tautos kankiniu Baliu Gajausku ir žmona, kuriuos atlydėjo B. Jasaitienė, LB valdybos vicepirmininkė.

Invokaciją sukalbėti buvo pakviestas prel. J. Prunskis. Lietuvių fondas visuomet prisimena ir pagerbia tuos, kurie metų eigoje mus apleidžia. Jų atminimui yra uždegama žvakė. Mirusiųjų pagerbimui vadovavo R. Steponavičiūtė, LF valdybos narė. Memoralinę žvakę uždegti buvo pakviestas J. Rimkevičius, LF kontrolės kom. narys. Buvo perskaitytos pavardės tų, kurie pereitais metais iškeliavo į amžinybę – 127 LF nariai. Naujų narių skaičius vos padengė šiuos nuostolius.

Susirinkimui pirmininkavo Vyt. Kamantas, F. Kaunas ir M. Lenkauskienė, sekretoriavo Pr. Masilionienė. Sveikinimai buvo žodžiu ir raštu. Pirmutinis sveikino Lietuvos generalinis garbės kunsulas Vacl. Kleiza. Po jo kalbėjo tautos kankinys Balys Gajauskas. "Padėtis Lietuvoje pasikeičia ir tikėkimės, kad gal ateis laisvės diena. Reikalingos ir išeivijos pastangos. Reikalinga moralinė ir kultūrinė parama. Ekonominė parama turi būti gerai apgalvota, dar nėra tokių sąlygų, kad būtų galima Lietuvą tiesiogiai paremti." Dr. A. Razma, kuris yra LF kūrėjas, šiuo metu vadovauja Lietuvių bendruomenei. Tad jis sveikino suvažiavimą LB vardu. "Tauta keliasi ir mes, tiek LB, tiek ir LF turime įsijungti. Gal reikia mūsų veiklą peržiūrėti ir jos barus išplėsti." M. Lenkauskienė sveikino PLB vardu. Ji dėkojo LF už teikiamą finansinę paramą. Be LF paramos nebūtų buvę Kultūros kongreso, Tautinių šokių šventės ir kitų renginių. Taip pat ji perskaitė Kultūros tarybos sveikinimą.

Praeitų metų suvažiavimo protokolą, susirgus sekretorei D. Kojelytei, perskaitė Vyt. Kamantas. Protokolas buvo priimtas be pataisų. Priėmus protokolą buvo einama prie suvažiavimo komisijų sudarymo. Buvo sudarytos registracijos ir mandatų, nominacijų, balsų skaičiavimo, nutarimų, spaudos ir organizacinė komisijos.

Sudarius visas komisijas toliau sekė LF pranešimai. Tarybos pranešimą padarė St. Baras. "Malonu pranešti, kad nežiūrint praėjusiais metais daugelio didelių renginių Kanadoje ir Australijoje, JAV LF susilaukė tinkamo dėmesio. Pagrindinis kapitalas paaugo 324,146 doleriais ir metų gale pasiekė 4,226,704 dol. sumą."

M. Remienė, LF valdybos pirmininkė, savo pranešime peržvelgė darbų eigą ir administracinę veiklą. Visų LF darbuotojų bendras tikslas yra sutelkti 5 milijonus pagrindinio kapitalo. Todėl visuomenė yra pastoviai informuojama per spaudą ir radiją. Kreipiamas ypatingas dėmesys į naujų narių verbavimą. Matosi rezultatai, praėjusiais metais įstojo 137 nauji nariai. L. Fondo valdyba administruoja labai taupiai. Administracinės išlaidos ne didinamos, bet mažinamos. Visi valdybos nariai dirba be jokio atlyginimo. Taip pat ir kelionių išlaidas, surištas su LF veikla, patys užmoka.

R. Juškienė, finansų komisijos pirmininkė, painformavo kaip fondo kapitalas yra investuotas. "Investuodama LF kapitalą, finansų komisija turi prieštaraujančius uždavinius. Iš vienos pusės, kapitalas turi būti saugiai investuotas, kad nesusilauktų nuostolių; iš kitos pusės kapitalas turi būti pelningai investuotas. Bet, kaip žinome, patys saugiausi investavimai neša žemesnį pelną, o aukštesnis pelnas yra pasiekiamas tik su tam tikra rizika."

A. Razma, LF pelno skirstymo komisijos pirmininkas, pranešė, kad vienas iš didžiausių pokarinės lietuvių išeivijos laimėjimų yra Lietuvių fondas. Pridėjus 1989 metais numatytą paskirstymui pelną, bus lietuviška veikla paremta daugiau 2.5 milijonų dolerių. LF pelno skirstymo komisijos darbas yra atsakingas, reikalaująs daug laiko, įjungiantis į svarstymus LF, JAV LB krašto vadovybės narius ir kitus kultūrininkus bei švietimo darbuotojus.

K. Ambrozaitis, LF palikimų komisijos pirmininkas, pateikė apyskaitą. 1988 metais palikimų gauta $140,788., kurie sudaro 43% visų 1988 metais gautų aukų. Iš viso palikimų gauta $1,124,255.

A. Juodvalkis, informacijos komisijos pirmininkas, pranešė, kad lietuvių visuomenę stengiamasi informuoti per spaudą, radiją ir laiškais. Praėjusieji metai lietuvių tautai buvo lemtingi. Prasidėjusioji kova gali būti ilga ir skausminga ir mes privalome būti pasiruošę tautos kovą atitinkamai paremti. Dėkojo už palankumą redaktoriams ir spaudos bendradarbiams. Juozinių proga pasveikino Juozus, sėdinčius prie spaudos stalo, kurių ten buvo keturi.

Kontrolės komisijos pranešimą atliko J. Žygas. Fondo knygos yra vedamos tvarkingai, visi išmokėjimai yra daromi čekiais. Tam reikalui yra samdomas buhalteris.

Artėjo kulminacinis taškas – rinkimai. Registracijos ir mandatų komisija padarė pranešimą. Lietuvių fonde yra 6069 nariai su 23436 balsais. Šiame suvažiavime dalyvauja 106 LF nariai. Dalyvaujantieji ir atsiųsti įgaliojimai sudaro 7978 balsus. Buvo pasiūlyti 8 kandidatai į tarybą (renkami 6) ir 4 kandidatai į kontrolės komisiją (renkami 3). Vyko slapti balsavimai. Surinkus balsavimų korteles, kol balsų skaičiavimo komisija skaičiavo, suvažiavimas buvo tęsiamas toliau.

Vyko diskusijos ir pranešimų priėmimas. LF atstovas iš Hot Springs A. Makaras paprašė žodžio. Į sceną ėjo nešinąs skrybėlę. Daugeliui atrodė, kad galėjo bent skrybėlę ant kėdės palikti. Jis paaiškino, kad skrybėlė ir yra visa esmė. Jis pasiūlė paleisti skrybėlę aplinkui salę, ir surinktais pinigais įrašyti į LF tautos kankinį Balį Gajauską su žmona Irena. Sumanymas buvo priimtas ir skrybėlė sugrįžo su $460. Suma buvo suapvalinta ir jie įrašyti į LF su 500 dol. įnašu. J. Valaitis, pagerbdamas Balį Gajauską, padidino savo įnašą $1000. Praeitame suvažiavime tokiu pat būdu jis pagerbė Nijolę Sadūnaitę. J. Gradinskas pasiūlė, kad skirstant stipendijas, reikėtų žiūrėti, ką prašantieji duoda mūsų veiklai. Dažnais atvejais pasiima stipendijas ir dingsta iš lietuviškų horizontų. J. Masilionis kalbėjo dėl finansų, skiriamų švietimui. Fondas didėja, bet parama švietimui nedidėja. Atrodo, kad ji yra užšaldyta. Tad prašė ledus atšaldyti. Vyt. Zalatorius pasiūlė, kad, duodant stipendijas, reikėtų vieną šimtinę panaudoti jaunuolį-ę įrašant į fondą. Rašančiojo nuomone, pasiūlymas yra originalus ir gal svarstytinas. Gyvenimas keičiasi, tad galima keisti taisykles ir naujų kelių ieškoti. J. Graužinio žodžiais, dabar mūsų visuomenė atsiduria nenumatytose situacijose. Ko seniau nebūdavo, Kaip "Žalgirio" sportininkų atvejis, kurie be cento atvažiavo. Fondo vadovybė turėtų turėti savo sąmatoje poziciją tokiems atvejams.

Suskaičiavus balsus, į tarybą išrinkti: St. Baras, A. Juodvalkis, Vyt. Kamantas, K. Dočkus, F. Kaunas ir O. Barškėtytė, M. Lenkauskienė – kandidatė; kontrolės komisiją: P. Stončius, V. Kirvelaitis ir J. Žygas, J. Rimkevičius – kandidatas. Rezoliucijų komisijos nutarimus pranešė J. Valaitis. Suvažiavimas remia fondo pastangas išleisti pilną Lietuvos istoriją, kurios apimtis būtų 6 tomai. Suvažiavimas buvo baigtas M. Lenkauskienės poetiniu žodžiu ir Tautos himnu. Po to visi dalyviai buvo pakviesti į kavinę pietums.

Lietuviška baldų dirbtuvė Trout Creek

Daromi nauji minkšti baldai ir aptraukiami seni PIGIA KAINA. P. Lubys, telefonas(705) 723-5522

Europos lietuvių dienos V. Vokietijoje

Europoje likę lietuviai, išsimėtę įvairiuose kraštuose, sukūrė savitus veiklos būdus. Nors jie turi progų susitikti, tačiau iki šiol trūko platesnės apimties bendrų renginių. Todėl ir ryžtasi surengti Europos lietuvių dienas, kurios sutrauktų didesnį skaičių Europos žemyno lietuvių, kur galėtų pasirodyti jų meninės pajėgos. Jos vyks birželio 23-26 d.d. Lampertheim – Huettenfeld vietovėje Vakarų Vokietijoje. Numatyta tokia programa:

PENKTADIENĮ, 23 BIRŽELIO:

14.00 v. meno parodų atidarymas (Romuvos pilyje) – dr. Povilas Reklaitis; Europos lietuvių dailininkų darbų paroda (organizuoja dail. A. Krivickas ir dail. J. Lemkienė); tautodailės paroda rengia I. Krivickienė

16.00 v.naujai atstatytos Romuvos pilies šventinimas. Apeigas atlieka vysk. P. Baltakis, OFM dalyvaujant Vokietijos vyskupų konferencijos pirmininkui ir Mainco vyskupui dr. Karl Lehmann, Hesseno krašto socialinių reikalų ministeriui, Fed. Vidaus reikalų ministerijos aukštiems pareigūnams ir kt.

20.00 v. Susipažinimo vakaras Huettenfeldo rotušės patalpose su estradinių dainų koncertu. Įėjimas – DM 10 – Dainuos N. Paltinienė iš Mannheimo ir Tellat-Kelpšaitė iš Lietuvos. Roko koncertas jaunimui Romuvos pilyje. Dalyvaus grupės iš Lietuvos ir Vasario 16 gimnazijos. Organizuoja VLJ sąjunga.

ŠEŠTADIENĮ, 24 BIRŽELIO:

9.00 v. Romuvos pilies koplyčios šventinimas, kurį atliks vysk. P. Baltakis OFM

10.30 v. PLB pirmininko prof. dr. V. Bieliausko paskaita: "Tauta krašte ir išeivijoje" Vasario 16 gimnazijos naujo bendrabučio salėje

15.00 v. Lietuvių liaudies dainų ir šokių koncertas Lampertheimo Hans-Pfeiffer – salėje. Įėjimas – DM 15. Dalyvaus Europos lietuvių tautinių šokių grupės – koordinuoja A. Grinienė ir V. Garlauskas ir chorai – koordinuoja muz. A. Paltinas.

20.00 v. Šokių vakaras Hans-Pfeiffer salėje su estradinės muzikos koncertu. Įėjimas – DM 20.

SEKMADIENĮ, 25 BIRŽELIO:

10.00 v. Mišios Šv. Andriejaus šventovėje Lampertheime, atnašaujamos vysk. P. Baltakio, OFM.

PIRMADIENĮ, 26 BIRŽELIO:

Europos LB pirmininkų ir darbuotojų suvažiavimas Romuvoje.

****

Lietuviai, gyvenantys Europoje ar kituose žemynuose, kviečiami ELD dalyvauti. Paaukoję nemažiau DM 200, bus laikomi ELD rėmėjais ir gaus visus įėjimo bilietus. Visais reikalais (bilietų, nakvynių ir kt.) kreiptis į VLB valdybą, Romuva, 6840 Lampertheim-Huettenfeld, BR Deutschland, tel. 06256-322. **ELDI**

Tautos fondas

Lietuvos ir viso pasaulio lietuviai, švęsdami nepriklausomybės šventę ir pergyvendami naująjį Lietuvos atgimimą, nori išsilaisvinti iš okupacinių varžtų, ryžtasi per Tautos fondą talkininkauti VLIKui, kuris galėtų kelti ir aiškinti kitų tautų vyriausybėms apie Lietuvos nepriklausomybės būtinumą. Kartu savo aukomis parodome pasauliui, kad mes išeivijoje nesame tiktai laisvėjimo kovos stebėtojais, bet jungiamės ir esme pasiryžę aktyviai dalyvauti kovojančios tautos gretose iki Lietuva taps laisva.

Tautos fondo atstovybės, pagal Kanadoje nusistovėjusias tradicijas, veikia kiekvienoje didesnėje ar mažesnėje apylinkėje. Toronto apylinkė, kaip viena iš gausiausių, ir šiais metais suaukojo per $20.000.

Kovo 14 d. Tautos fondo atstovybės kontrolės komisija Toronte atidžiai patikrino atskaitomybės knygas, pajamų ir išlaidų dokumentus, aukotojų sąrašus, vedamą kartoteką. Klaidų nepastebėta. Dokumentai tvarkomi tvarkingai ir sąžiningai. Kontrolės komisiją sudaro: L. Girinis-Norvaiša, L. Balsienė ir A. Jankaitienė. Apylinkės Tautos fondo valdyba: pirm. A. Vaidila, sekr. J. Cicėnas, ižd. E. Steponas, narys – Ed. Urbonas.

Valdyba tikisi gauti valdžios čarterį, kuris įgalins išduoti pakvitavimus atleidimui nuo pajamų mokesčių.

L. Girinis

LIETUVA LAUKIA LAISVĖS
REMK IR AUKOK TAUTOS FONDUI!

Jūsų auka TAUTOS FONDUI garsina Lietuvos laisvės bylą laisvajame pasaulyje. Šešiomis kalbomis ELTOS ir radijo žinios nesulaikomai skleidžia informacijas įvairiuose kraštuose apie Lietuvos laisvės kovą ir ją skatina.

REMKIME TAUTOS FONDĄ

aukomis, darbais, palikimais. Kiekvienas paaukotas centas artina Lietuvai laisvės aušrą.

Aukas arba palikimus siųskime Tautos fondui:

TAUTOS FONDO ATSTOVYBĖ KANADOJE, 18 NORWICH RD., STONEY CREEK, ONT. L8E 1Z6.

ENCHANTÉ Inc.
2938 Dundas St. W., Toronto, Ont., Canada M6P 1Y8
Tel. 769-0631 **Fax 769-0586**
Daugiarūšė sistema 110-220 voltų 50–60 Hz
Tinka Lietuvai ir kitiems Europos kraštams
*Video *Namų apyvokos reikmenys (šaldytuvai ir kt.)
*Televizijos *Stereo
Įpakavimo patarnavimas į visus pasaulio kraštus

YORK ALUMINUM
INSTALLATION & SALES COMPANY
10335 Keele Street, Maple, Ontario L0J 1E0

- dvigubo stiklo langai (thermal)
- stiklinės durys (patio)
- antros durys (storm)
- geležinės durys
- soliariumas
- pertvėrimai (enclosures)
- lauko užuolaidos (canopies)
- pastogių ir namo apkalimai
- langinės

Estonian Enterprise aptarnauja miesto rajoną virš 30 metų

832-2239
• skambinkite dabar
Alcan authorized dealer

Laisvės kovotojas ir Sibiro tremtinys POVILAS PEČIULAITIS balandžio 2 d. kalba klivlandiečiams. Kairėje jo žmona JUDITA, klebonas kun. G. KIJAUSKAS, SJ, JAV LB Klivlando apylinkės pirm. V. BRIZGYS, dešinėje BALFo skyriaus pirm. A. APONIS Nuotr. Vl. Bacevičiaus

Punsko lietuvių kultūros namai

Įsigyti nuosavus namus jau seniai buvo svajojama Suvalkų trikampyje. Nugalėjus visus sunkumus ir pradėjus statybą, reikalinga pažvelgti į pačią statybą. Susirišus su statybos komitetu, yra gauta papildomų žinių, kurios čia pateikiamos:

Pagal mūsų užmojus tai bus dviejų pastatų kompleksas. Pirmame bus 300 vietų koncertinė salė su didele scena. Šioje salėje galima bus rodyti filmus, rengti koncertus, vaidinimus bei teatro spektaklius. Šiame pastate bus įrengtos rūbinės, artistų kambariai, prausyklos, sandėliai ir t.t. Be to, bus vieta čia ir kavinei-bufetui.

Prieš kelerius metus nupirkome žemės sklypą, kuriame tilps visas Lietuvių kultūros namų kompleksas. Esame nupirkę nemažai statybinių medžiagų. Praeitais metais pradėjome pirmojo pastato statybos darbus. Juos vykdome lietuvių amatininkų jėgomis. Stengiames, kad išeitų viskas kuo pigiausiai. Prie statybos nemokamai dirba lietuviai iš Punsko – Seinų krašto. Be to, tie, kurie yra ir apmokami, savo darbą įvertina daug pigiau negu kitose statybose.

Šiais metais tęsime darbus. Kai kurias statybos darbų išlaidas padengiame iš valstybės lėšų. Tai bus daroma ir ateityje. Lietuvių kultūros namų statybai padės ir Lietuva. Tarp kitko susitarėme, kad šių metų vasarą atvyks į Punską iš Lietuvos 20 – 30 žmonių – pirmiausia studentų, kurie nemokamai dirbs prie statybos. Lietuva siūlo duoti kai kuriuos įrengimus bei atlikti apdailą. Šiai statybai aukoja JAV, Kanados, Australijos ir Vakarų Vokietijos lietuviai.

Taip pat mūsų krašto lietuviai aukoja ir toliau aukos šiam reikalui pinigus bei prisideda prie konkrečių darbų. Kai kurie Punsko ir Lietuvos ansambliai šiai statybai skiria savo uždarbį už koncertus. Šis pirmas pastatas kainuos apie 350 mil. zlotų, t.y. apie 100.000 amerikos dolerių. Didelė suma. Tačiau esame įsitikinę, kad bendromis jėgomis ir aukomis pajėgsime šį taip mums reikalingą projektą įvykdyti.

Už kiekvieną auką, iš kur ir kokia jinai bebūtų, tariame kuklų lietuvišką ačiū.

Nauji Lietuvių kultūros namai yra be galo mums reikalingi. Punsko – Seinų krašte kasmet apie 20 ansamblių (dramos būreliai, šokių ir dainų ansambliai) parengia savo programas. Didelė problema yra tai, kad su savo parengtu koncertu dažnai nėra kur pasirodyti.

Punske nėra jokios koncertinės salės. Ansambliai pasirodo ūkininkų lietuvių kluonuose, kai tie kluonai yra tušti, arba Punsko mokyklos sporto salėje. Ir vienos, ir kitos patalpos viešiems renginiams netinka.

Mūsų krašte dažnai lankosi ansambliai iš Lietuvos su aukšto lygio programomis. Jie irgi neturi kur pasirodyti. Praeitais metais Punske koncertavo ansamblis iš Australijos "Svajonių aidai". Šiais metais labai laukiame iš Kanados atvykstančio "Gintaro". Tikime, kad tie apsilankymai mūsų krašte plėsis. Taigi Lietuvių kultūros namai Punske yra ir bus be galo reikalingi. Be to, mūsų ansambliai neturi kur repetuoti. Dabartiniai Lietuvių kultūros namai įsikūrę nedideliame mediniame pastate. Todėl repeticijos vyksta mokykloje arba privačiose patalpose. Dirbdami tokiomis sunkiomis sąlygomis, pasiekia neblogų rezultatų. Lenkijoje rengiamuose festivaliuose dažnai laimi aukštas vietas. Kartais pasiseka jiems laimėti ir tarptautinių įvertinimų. Labai dažnai mūsų ansambliai koncertuoja Lietuvoje. Praeitais metais "Jotva" dalyvavo Aštuntoje laisvojo pasaulio lietuvių tautinių šokių šventėje Hamiltone, Kanadoje bei koncertavo Toronto Lietuvių namuose ir Anapilyje. Šiuos koncertus matė ten gyvenantys lietuviai.

Jeigu pastatysime pirmą Lietuvių kultūros namų pastatą ir užteks mums ištvermės, jėgų ir lėšų, tai statysime antrą pastatą. Planus šiam pastatui parengs nemokamai Lietuvos architektai bei kiti specialistai. Tame pastate bus darbo kambariai, šokėjų, dainininkų, muzikantų, teatro repeticijų salės, tapytojų, medžio drožėjų ir panašios dirbtuvės. Be to, galvojame įrengti patogius poilsio kambarius, kur galės atvykti atostogų ir užsienio lietuviai. Šiuo reikalu, ypač domisi JAV lietuviai. Galutinis šio pastato didumas ir apimtis priklausys nuo to, kiek pajėgsime sukaupti lėšų.

Jeigu ir toliau mums aukomis padėsite šioje statyboje, būsime be galo dėkingi.

Tiek žinių pateikia Lietuvių kultūros namų visuomeninis statybos komitetas, kurį sudaro pirm. Viktoras Jankauskas, vicepirm. Romas Kardauskas, narys Valentinas Uzdila ir Punsko valsčiaus viršaitis Romas Vitkauskas. Turime kiek sąlygos leidžia paremti aukomis jų darbą ir palinkėti sėkmės pasistatyti nuosavus kultūros namus.

Vytautas Pečiulis.

Pasaulio lietuvių jaunimo sąjungos valdyba

kviečia visus lietuvius dalyvauti

SĄSKRYDYJE - RYŠIAI SU LIETUVA

Susitikimas su bendraamžiais iš Lietuvos įvyks **1989 m. liepos 7-10 d.d.**

Vasario 16 gimnazijoje Vakarų Vokietijoje. Registruotis iki **1989 m. gegužės 31 d.** pas Ritą Rudaitytę, 74-222 MacLaren Streeet, Ottawa, Ontario K2P 0L8 Canada.

Tel. (613) 231-7638.

XXXII KANADOS LIETUVIŲ DIENOS

Londone, Ontario, 1989 m. gegužės 20-21 d.d.

GEGUŽĖS 20, ŠEŠTADIENĮ

- **GOLFO TURNYRAS** – Maple Ridge Golf Club, Hwy. 2, prie Crumlin Road
  Registracija: A. Petrašiūnas, tel. (519) 451-6493
- **KREPŠINIO RUNGTYNĖS** – Saunders Secondary School salėje, 941 Viscount
  Registracija: E. Daniliūnas, tel. (519) 438-7694
- **POKYLIS-ŠOKIAI** – Hellenic Community Centre patalpose, 179 Southdale Road West
  6.30 v.v. VAKARIENĖ. *Programoje – svečias iš Lietuvos*
  9.00 v.v. ŠOKIAI. *Groja – Les and the Music Masters orkestras*
  Įėjimas: $20 asmeniui , įskaitant vakarienę ir šokius. (Bilietų prie įėjimo NEBUS). $8 – tik šokiams.

GEGUŽĖS 21, SEKMADIENĮ

12 v. r. PAMALDOS EVANGELIKAMS – Redeemer Lutheran Church, 1 Frank Place.

2 v.p.p. PAMALDOS KATALIKAMS – St. Peter's Basilica, 196 Dufferin

4 v.p.p. KONCERTAS
Saunders Secondary School auditorijoje, 941 Viscount

Programoje: *Kristijono Donelaičio "Metai". Dalyvauja Kanados lietuvių meniniai vienetai ir jungtinis šeštadieninių mokyklų mokinių choras*

Įėjimas: vaikai iki 12 m. veltui. $5 studentams, $8 suaugusiems.

7 v.v. PABAIGTUVĖS
Hellenic Community Centre, 179 Southdale Road West.
Tema -"Juoda-balta". Vakarienė-šokiai. **Įėjimas:** $5. Vakarienė – $15.

Bilietai – informacija tarp 7.00-9.00 v.v. tel. (519) 641-2554.

Bilietus bus galima įsigyti balandžio 30 ir gegužės 7, sekmadieniais, Delhi-Tillsonburgo, Hamiltono, Londono, Montrealio Aušros Vartų parapijose, Toronte – Anapilyje, Lietuvių namuose ir Prisikėlimo parapijoje.

Visi vykime į Kanados lietuvių dienas!

Kanados lietuvių dienų rengimo komitetas

Ąžuolų randai

ANTANINA GARMUTĖ

Dokumentinės apybraižos, vaizduojančios sibirinius lietuvių trėmimus ir gyvenimą Sibiro plotuose. Jų autorė – buvusi Sibiro tremtinė

(Tęsinys iš praėjusio nr.)

Juodi mirties sparnai pleveno Igarkos žemėje. Boleslovas Šabūnas, sutraiškytomis kojomis ir sulaužytais šonkauliais atsiduria ligoninėje. Sutrintą, kraujuojantį kūną . . . gipsuoja! Turėdamas sąmonę beraštis lietuvis moko vietinius, nežinia kokiais diplomais diplomuotus daktarus: "Pirmiausia sustabdykite kraujavimą, paskui gipsuokite!" Jie numoja ranka: "Vis tiek mirsi, žmogeli", bet paklauso. O aplink pilna beviltiškų ligonių: sulaužytų, supjaustytų, gangrenuojančiomis galūnėmis. Kliedinčių Lietuva . . . Ir tyliai mirštančių. Nukryžiuotų be kryžiaus. Stebūklų nebūna. Išgyvena retas.

Boleslovas neleido amputuoti kojų. Šešis mėnesius prasivartaliojo. Liko gyvas. Prisikėlė, galima sakyti, iš numirusių. Štai, sėdi dabar prieš mane, ir, nepriekaištaudamas likimui, tvirtina:

— Nejaučiu jokio keršto! Net minties apie tai neturiu. Tik . . . kad taip mane tėvelis nors tris klases pamokęs būtų! . . . Lietuvai pasitarnaučiau! . . .

Pasitarnavo: kartu su kitais varguoliais LIETUVĄ ant kryžiaus atpirko! Dabar Šabūnas — kaunietis. Jau septyneri metai pensijoje. Jėgų nedaug. Bet užauginti du sūnūs ir viena duktė — šviesūs ir dori darbininkai — vietoj tėvo dirba. LIETUVOJE — LIETUVAI!

2.

Atminties keliais, kartu su pilnais kančių ešelonais į Sibirą, keliauja ir mano mintys. Prie Angaros. Ten, kur svetimų svetimiausias miestas — Usolė.

Sukandę dantis skalbiame žlugtą lediniame Angaros vandenyne. Kai iškeli sugeltas rankas, žvilgsnis atsimuša į kuprotas kalnų keteras, o ausys užgriebia Transsibiro magistralės gausmą. Svetimi žmonės važiuoja į vakarus. Svetimi, bet laisvi ir laimingi . . .

Marija Šalčiuvienė neišlaiko: padeda savo dubenį ant skurdžia žole apaugusių kranto akmenukų, ir, kaip kadaise — Prienų ir Pakuonio bažnyčiose klaupiasi ant žemės. Veidu atsigręžia į tą pusę, kur turėtų būti Lietuva . . . Pravirksta. Krūpčioja senos, pavargusios moters pečiai, o giliomis, Sibiro šalčių iškapotomis raukšlėmis liejasi bejėgiškos ašaros.

Ji, "liaudies priešė", išvežta tik viena. Iš šešių suaugusių žmonių šeimynos katorgai tinkamiausia — motina . . .

Dirbti druskos fabrike ar kasyklose moteris nebepajėgia, nes to meto technologijoje vyrauja ne procesų mechanizacija, o fizinis žmonių darbas. Todėl ji tarnauja už pavalgymą Sibiro ponams.

Marijos Šalčiuvienės likimas kažkuo panašus į mano. Nelaimės suartina žmones. Ir mudvi draugaujame. Kur buvusios kur nebuvusios, laisvu laiku vis kartu: ir skalbti Angaron, ir į taigą malkų, ir į grumtynes duonos eilėse.

Prisimenu, mėgdavo Šalčiuvienė, kaip įprasta lietuviams — pro ašaras ir pajuokauti:

— Taigi, — sako, — nupenėjau aš tiems kiaulėms — tikrą, gyvą kiaulę. Tegu paragaus ir dešrų, ir kumpių! Bile gaila? Kur tau: kai paskerdė — kelias paras puotavo, kol viską suėdė ir pragėrė!

Labiausiai mano bičiulė mėgdavo kalbėti apie Lietuvą. Apie savo vaikus: Jurgį, Juozą, Marytę. O jauniausios dukters — Onutės vardas nė vienai dienai nenueidavo nuo motinos lūpų.

— Ot, kad tu ją kada sutiktum! Kad tu su ja, mano mylimiausia dukrele, kaip su manim pakalbėtum! Apsakytum viską . . .

— Sutiksite jūs pati, — raminu, — visus savišKius apkabinsite! Kai į Lietuvą sugrįšite!

— Kažin, vaikeli, kažin . . . Mano širdis neišlaikys . . .

Ir iš tikrųjų, neišlaikė moteriškė: bėgo, vargdienėlė, Lietuvon. Pagavo. Pasakojo, vienas tautietis išdavė . . . ("Stukačiai" savo pavardes žino, o mus ir toliau neturinčiais atminties debilais laiko . . .). Taigi, pakliuvo moteris į kalėjimą. Daugiau nepamačiau gyvos. Tik jos kapą Išlauže, "Tremtinių alėjoje", pakeliui visuomet aplankau. Pasisveikinu mintyse.

. . . O Likimų karalius ne aukštam soste sėdi. Gerąja dvasia pasivertęs, jis mūsų, tremtinių, keleliais ir čia, Lietuvoje, vaikšto: suveda vienus su kitais. Ir širdį širdimi atidaro! Grįžusi iš Sibiro sutikau Onutę Šalčiūtę — Buivydienę. Kaimynystėje, Aukštuosiuose Šančiuose, kurį laiką gyvenome. Paskui net į giminystę suėjome: jos brolis Jurgis Šalčius mano pusseserę Antaniną Zujūtę vedė. O kur dar daugybė buitinių reikalų? Visur, kur tik reikia pagalbos — Onutė visiems pirmas žmogus! Lietuviško gerumo įsikūnijimas. Visą laiką — kupina optimizmo. Ir dvasios tvirtybės. Nemačiau jos verkiančios, dejuojančios, besiskundžiančios. Nesuprantu, kaip šitaip galima gyvenimą pragyventi? Eiti per jį su šypsena — it rožėmis klotu taku? . . .

O buvo ne rožės. Spygliai. Ir ne šitų karališkų gėlių, bet — spygliuotų vielų!

. . . Oi neverk, matušėle, kad jaunas sūnus
Eis ginti brangiosios tėvynės! –

dainavo Ašmintos kaimo vyrai, kai Onutė Šalčiūtė, Kauno mokytojų seminarijos auklėtinė, pradėjo mokytojos kelią Prienų rajone. Frontas jau dundėjo į vakarus, Hitlerio saulė leidosi, o Stalino tekėjo. Liejosi nelaimės ašaros iš gyvulinių vagonų, linko pernokę rugiai, ir jaunystė neturėjo kur dėtis. Radijuje skalijo "balsai", miškuose žvangėjo ginklai: vieni gynė tėvynę, kiti — "liaudį". Mieste buvo ramiau. Todėl Onutė persikėlė į Kauną. Mokykloje — internate dėstė fiziką ir matematiką. Savo nelaimei mėgo šokius. O čia pat — Profsąjungų rūmai. Jauną, gražią mokytoją, dailiai nuaugusią mėlynakę ne vienas šokdino. Buvę bendramoksliai. Profesijos draugai ir šiaip nepažįstami. Atrodė, koks čia nusikaltimas? Tik kažkur, toli, jau nebe viešai ir nebe taip garsiai žmonės dainavo pavojingąją "Lietuva, brangi" . . . Arba:

Kad pavirtęs, kaip ąžuolas girių puikus,
Lauks teismo dienos paskutinės!

Miestelių ir miestų aikštėse, turguose ir prie tualetų, aišku, be teismų, per dienas ir naktis gulėjo išdraikyti jaunų vyrų lavonai. Gal išniekinimui. Gal įbauginimui. O gal atpažinimui?

Taip nelaužyk sau rankų, kaip beržo šakas
Kad laužo užrūstintas vėjas.

Laukia užkalami vagonai ir godžiai seka nepasotinami svetimo gero mėgėjai. "Daugel krito sūnų, kaip tų lapų rudens", tik jų nieks apraudot negalėjo . . . Onutė neraudojo: jos abu broliai namuose, tėviškėje, žemę arė.

Ak, tie šokiai! Vidury didelio miesto, šviesių rūmų salėje. Kiek jie truko? Neilgai, nes nieko rimto ir lemto prisišokti nespėjo.

Areštas. Kalėjimas. Kameros. Karceriai. Lageriai . . . Nužudę jaunystės juoką, dainas ir dienas. Galvoje jai pačiai netelpa, kaip galėjo šitiek ištverti . . .

— Sunkiausia buvo Kauno Saugumo rūsiuose. Terorizavo. Šantažavo. Nebuvo ryšio su pasauliu, neleisdavo niekam perduoti maisto.

— Ir kankino?

— Kankino — kaip ir visus. — Onutė nelinkusi detalizuoti. – Marino badu, — plona pasidariau, — bando juokauti. — Įsisavinau Morzės abėcėlę — tą visų kalinių susikalbėjimo būdą. Tik trūko žinių, nebuvo apie ką kalbėti. Nebent, kad veda kitus kalinius sušaudyti. Tardydavo ir išgabendavo naktimis. Mane tardė daugiausia tardytojas Ogoniovas. Kaltino valstybės išdavimu, priklausymu pogrindinei organizacijai. Reikalavo išduoti kitus jos narius. Išlaikę be maisto tris paras, tardytojo kabinete pagirdė saldžia arbata. Galva svaigo, vos parvilkau kojas į kamerą.

Ją dažnai išvesdavo iš kameros ir svarbesniais tikslais:

— Atveža naują būrį negyvų vyrų iš miško ir veda mane į garažą, kur jie suguldyti: "Rodyk, kurį pažįsti? Su kuriuo iš jų šokai?" Argi aš galėjau prisiminti? Juo labiau — atpažinti? Prie sužeistų ir kankinamų vyrų irgi atvesdavo . . . Ypač ieškodavo tų, kurie po kelis brolius iš šeimos būdavo išėję į miškus. Tokios akistatos — su šimtų šimtais — per visus aštuonis mėnesius palaužė sveikatą, kurią vėliau atgavau tik lageriuose. Po akistatų negalėdavau nė kąsnio praryti. Net šviežias oras, kai vesdavo per kiemą, vertė iš kojų. Pro akis — vis negyvi ir negyvi vyrai! Kur juos ir užkasdavo? . . .

Ir paguldė daug brolių greta milžinų,
O Viešpats jų priglaudė dvasią . . .

Ji neišprotėjo. Apako . . . Atskyrė tik šviesą ir tamsą. Akistatos su žuvusiais liovėsi, nes neteko jokios prasmės. Teismo nebuvo. Iškvietė ir pasakė, jog Ypatingasis pasitarimas paskyrė dešimt metų kalėti.

Išsiuntė ją kartu su šimtais senų ir kalėjimuose paliegusių moterų iš Lietuvos. Jos pateko į Karabaso persiuntimo punktą prie Karagandos, aptvertą spygliuotom vielom dykumos teritoriją po atviru dangum. Paskui į Aktaso lagerį — buvusią japonų belaisvių stovyklą, kur išbuvo apie dvejus metus. Čia dirbo nereikalingus darbus, kad dykų nelaikytų, — kasė tranšėjas dykumoje. Taip vyko natūrali, "gamtinė" atranka: silpnos išmirė, o jaunesnės, jų tarpe ir Onutė, atsigavo. Pastarąsias išvarė į darbus plytinėse. Numeriais sužymėtos moterys, numeriais — plytinės. Ji dirbo plytinėje Nr. 14. Dirbo kaip gyvuliai — mechanizacijos beveik nebuvo. Dulkės. Karštis. Vidutiniškai per tris mėnesius žmonės netekdavo plaučių: susirgdavo džiovą arba silikoze. Apsauginė reakcija nuo dulkių tik viena: išsivemti. Po to akyse tamsu. Svyruoji, bet privalai padaryti normą: kasdien po 10.000 plytų. Už tai gauni dienos davinį — 600 gramų duonos. Jeigu padarai 25.000 plytų, papildomai gauni dar 100 gr. Taigi "stachanoviečiui" prisideda viena riekutė! (Bus daugiau)

KULTŪRINĖJE VEIKLOJE

"Gintaro" skudutininkai atlieka programą metiniame koncerte balandžio 16 d. Anapilyje Nuotr. O. Burzdžiaus

Kun. Juozas Domeika - originalus menininkas

IRENA RAŠKEVIČIENĖ

"Dangiška tapyba" ("Heavenly Painting") — po tokia antrašte amerikiečių laikraštis "Tucson Citizen" 1987 m. kovo 7 d., iliustruodamas keliomis didelėmis spalvotomis nuotraukomis, rašė apie dailininką kunigą Juozą Domeiką ir jo kūrybą.

Šiuo metu gyvenąs Jungtinėse Amerikos Valstybėse, Arizonoje, kun. J. Domeika ten plačiai žinomas ir mėgiamas kaip dailininkas tapytojas, kuris aktyviai dalyvauja su savo kūryba dideliuose meno festivaliuose.

Po II D. karo, 1950 m. atvykęs į JAV-bes, gyveno Mičigane iki 1954 m., vėliau — Čikagoje ir, pablogėjus sveikatai, 1970 m. persikėlė į Arizoną, kur dabar tebegyvena.

Kun. J. Domeikos, kaip dailininko biografijoje nėra garsių mokytojų pavardžių, nėra aukštųjų meno mokyklų diplomų, bet yra nepaprastos meilės kūrybai, nepaprastos meilės darbui nuo ankstyvos jaunystės iki šių dienų.

Nelankęs jokios mokyklos, išskyrus keletą privačių pamokų, jis susikūrė savitą požiūrį į dailę, savitą originalią kūrybos technologiją, kuo ir sudomino amerikiečius, kurie, žavėdamiesi jo kūrybiniu išradingumu, apdovanojo net devyniomis premijomis, noriai perka jo paveikslus ir ne viena didelė įstaiga jais papuošė savo interjerą.

Kun. Juozas Domeika savo kelią į meno pasaulį pradėjo anksti, dar jaunas būdamas. Pasakodamas apie save, prisimena: "Labai anksti, jaunystėje pradėjau dirbti meninius darbus, taip, kad gimnazijos 5-je klasėje jau buvau 'žymus dailininkas', pirmasis parodose. Visą amžių tuo antruoju amatu užsiėmiau. Išėjęs į pensiją 1970 metais dirbu išsijuosęs mene".

Dail. kun. J. Domeikos kūrybos mėgiamiausia tema — peizažas. Idealizuodamas gamtos grožį, jis jį perkelia į drobę turtingu koloritu, visomis paletės spalvomis nepaprastai nuoširdžiai, sentimentaliai. Ypač tuose paveiksluose, kur vaizduoja Lietuvos sodybą su koplytstulpiu, Austrijos kalnų papėdę su keleiviu prie kryžiaus, arba įkomponuoja į peizažą išdidų elnią, kaip gamtos didybės simbolį.

Originaliausia dailininko kūryboje yra skulptūrinė dalis. Išradęs naują atlikimo būdą, kai kuriuos peizažus kūrė sujungdamas aliejinę tapybą drobėje su apvalia ar reljefine skulptūra. Pirmasis planas atliktas skulptūriškai ir nuspalvintas, kai kur veržiasi iš rėmų, dalinai net juos pridengdamas.

Nepaprastai liaudiškos, šiltos, giliai sentimentalios kompozicijos su keramikinių rožių puokštėmis, primenančios lietuviškų gryčių paveikslus, padabintus gėlėmis.

Dar daugiau liaudiškumo kūriniams suteikia originalūs rėmai. Autorius juos pats gamina apipavidalindamas spalvuotais iš medžio pjaustytais ornamentais, dažnai panaudodamas lietuvių liaudies meno puošybinius elementus.

Dail. kun. J. Domeikos kūryba — neaprėpiamos meilės menui, didelio darbštumo ir atkaklumo išraiška, kur kiekvienas darbas atliktas su nepaprastu atsidėjimu, neskaičiuojant ilgų darbo valandų. Jo talento, kaip pats dailininkas pasisakė, — Dievo duoto, — apleisti negalima. Net pablogėjusi sveikata (po širdies ligos visai nevaldo dešinės rankos) nepajėgia nugalėti jo stiprios valios ir užsispyrimo. Jo asmenybės kilnumas — Lietuvai, kuriai jis ir kuria, dovanodamas savo darbus įvairioms lietuviškoms organizacijoms, arba pagarsina Lietuvos vardą siųsdamas paveikslus Šv. Tėvui, buv. prez. R. Reaganui, Tucson vyskupui ir kitiems.

"Šių metų pradžioje vykusioje parodoje, kurioje dalyvavo 280 dailininkų, kun. J. Domeika parodos lankytojų nubalsuotas kaip labiausiai patikęs dailininkas. Jo kūrinius mielai perka amerikiečiai, mokėdami virš 1.000 dol. už paveikslą" — rašo "Mokslo dienos" 1988 m. birželio mėn. 6 nr.

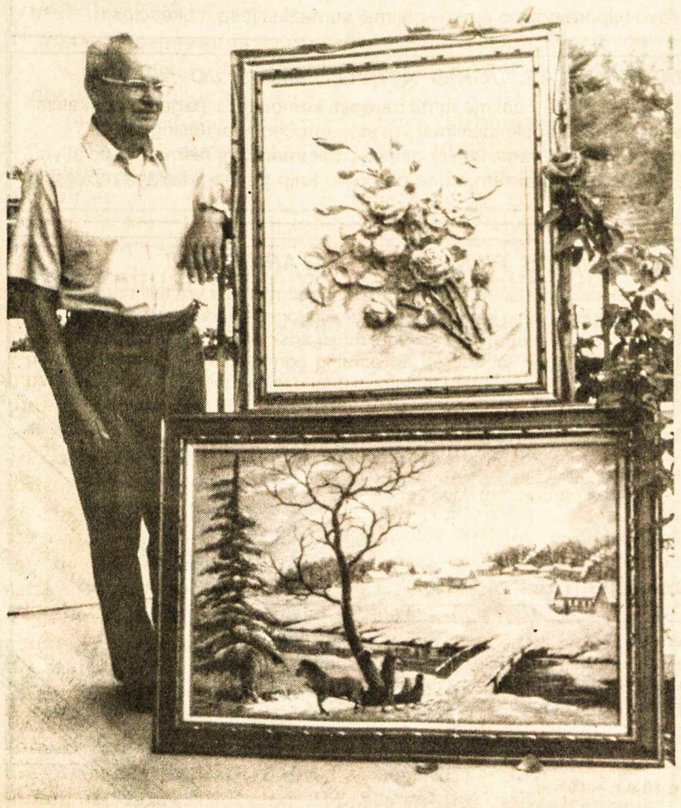

Kunigas JUOZAS DOMEIKA prie savo tapybos darbų

"Nemuno" galerija-muziejus

Trys kilometrai į rytus nuo Gananoque miestelio, 1000 salų rajone, prie Chisamore Point kelio, ant upės kranto yra "Nemuno" galerija-muziejus. Šiais metais, lankytojai galės pamatyti Vilniaus menininkų – J. Jukonio ir Vyt. Valiaus gražius paveikslus. Taip pat nemažą M. K. Čiurlionio darbų nuotraukų rinkinį. Iš JAV Ir. Gustaitienės-Reklaitytės yra gautas vaizdų ir portretų rinkinys, o taip pat Velykų margučių. Gražūs meno darbai Kanados lietuvių: arch. V. Trečioko, J. B. Reginaitės, S. Smetonaitės ir nemaža kolekcija dail. Anastazijos ir Antano Tamošaičių.

Galerija turi didžiausią skulptūrų kolekciją gerai žinomo torontiečio Jokūbo Dagio, J. Daugvilos iš Beverly Shores ir R. Petrutienės (Bostono) keletą medžio dirbinių. Moteriškų ir vyriškų tautinių drabužių, žymių Lietuvos audėjų – Urbelytės ir Sabarauskienės, keliolika staltiesių, rankšluosčių, lovatiesių, juostų ir kitokių rankdarbių. Dalis jų austos A. Andriulevičienės-Reginaitės. Galerijoje yra moteriškų tautinių drabužių ir juostų austų dail. A. Tamošaitienės ir Pikūnaitės iš Detroito.

Šia proga kviečiami kas tik galėtų ir norėtų prisidėti prie šio muziejaus su savo meniniais darbais ar istoriniais leidiniais. Prašome kreiptis į muziejaus administraciją žemiau nurodytu adresu.

Daug įvairių tautybių aplanko šį lietuvišką muziejų, 1000 salų turistiniame žemėlapyje yra pažymėta "Lithuanian Museum". Todėl ekskursijos iš Prancūzijos, Vokietijos, Ispanijos ir kitų Europos kraštų, kaip lanko 1000 salų, užsuka ir į lietuvių muziejų.

"Nemnuo" muziejus yra maždaug pusiaukely tarp Montrealio ir Toronto. Patogi vieta sustoti, atsikvėpti ir pasižiūrėti lietuviškų kūrinių. Todėl kviečiam visus pravažiuojančius atsilankyti. Jau yra atsilankę keletas kanadiečių mokyklų. Būtų įdomu ir lietuvių šeštadieninėms mokykloms atsilankyti. Jaunimas galėtų pažaisti ant upės kranto, pasimaudyti baseine, kuris yra pačiame pastate.

Norintieji atsilankyti turi iš anksto susitarti su galerijos administracija. Skambinti telefonu (613) 382-4366 arba (613) 382-2331. Adresas: Galerija "Nemunas", R.R. 2, Gananoque, Ont. K7G 2V4.

Administracija

Eugenijaus Kriaučeliūno premijos įteikimas

J. ŽYGAS

Kriaučeliūnų šeimai, žinoma, tai yra tik liūdni prisiminimai. Tačiau jie nepaskendo liūdesyje, bet savo sūnaus Eugenijaus atminimą vertingai įamžino. Jie, įvertindami lietuviško jaunimo žygius, kurių Eugenijus nesuspėjo atlikti, skiria metinę $1000 jaunimo premiją aktyviausiai pasireiškusiam jaunuoliui-lei. Reikia pasakyti, kad premijos skyrimo komisijos taip pat yra vertos premijos, kadangi veik kasmet parenka tuos, kurie vėliau išeina į mūsų veiklos pirmaujančias eiles. Jau yra susidariusi visa eilė tokių garbingų jaunuolių, kuriais šiandien mes pagrįstai didžiuojamės: Viktoras Nakas, Vašingtonas, DC; Gabija Juozapavičiūtė-Petrauskienė, Toronto; Joana Kuraitė-Lasienė, Toronto; Jūratė ir Rimantas Stirbiai, Filadelfija; Vidas Puodžiūnas, Anglija; Gintė Damušytė, Niujorkas; Violeta Abariūtė, Detroitas; Linas Kojelis, Vašingtonas, DC; Algis Kuliukas, Anglija; Gintautas Dabšys, Los Angeles; Andrius Vaitiekūnas, Australija, ir dabar Paulius Klimas iš Ročesterio. Kaip matome, nėra jokio parapinio patriotizmo, bet parenkami galimai geriausi kandidatai.

Dvyliktosios premijos įteikimas įvyko balandžio 2 d. Tautiniuose namuose Čikagoje. Susirinko apie pora šimtų šiose iškilmėse dalyvauti. Daugiausia, atrodo, tai buvo šeimos pažįstami ir draugai, kadangi tuo pačiu metu Jaunimo centre vyko koncertas ir kiti renginiai. Premijos įteikimą pradėjo Eugenijaus sesuo Jolita Kriaučeliūnaitė. Ji gražia lietuviška tarsena ir trumpu, prasmingu žodiu prisiminė brolį Eugenijų. Į prezidiumą pakviesti: pirmosios premijos komisijos pirm. "Draugo" moderatorius kun. Pr. Garšva, kun. A. Saulaitis, SJ, jėzuitų provincijolas, prof. P. Jonikas, kun. V. Rimšelis, MIC, marijonų provincijolas, B. Jasaitienė, LB krašto valdybos vicepirm., V. Bublytė, Lietuvių jaunimo sąjungos atstovė, J. Cinkus, Jaunimo sąjungos Čikagos skyriaus pirm., R. Steponavičiūtė, LB krašto valdybos ryšiams su jaunimu atstovė, Kriaučeliūnų šeimos atstovė Vida Jonušienė ir šių metų laureatas Paulius Klimas.

Premijų komisijos aktą perskaitė Vija Bublytė. Premijų komisijoje buvo PLB valdybos pirm. dr. V. Bieliauskas, Pasaulio jaunimo sąjungos pirm. A. Saplys, JAV jaunimo sąjungos pirm. D. Sužiedėlis, Kriaučeliūnų šeimos atstovai — Irena Kriaučeliūnienė ir Vida Jonušienė. Sekė sveikinimai.

J. KRIAUČELIŪNAITĖ vadovavo Eugenijaus Kriaučeliūno jaunimo premijos įteikimo iškilmėms balandžio 2 d. Tautiniuose namuose Čikagoje Ntr. I. Kriaučeliūnienės

Tepaminėsiu tik raštu sveikinusią emeritę Lietuvos gen. garbės konsulę Juzę Daužvardienę ir žodžiu sveikinusį kun. Pr. Garšvą. Šių metų laureatą Paulių Klimą trumpai apibūdino ir jam premiją įteikė Vida Jonušienė. Paulius Klimas yra baigęs universitetą, dalyvauja lietuviškoje veikloje. Yra anglų kalbos mokytojas, žurnalistas ir batų pardavėjas. Kalbėjo ir pats P. Klimas. Jis pasakojo, kad jo žygio mintis iškilo pokalbiuose su A. Naku (pirmuoju Kriaučeliūnų premijos laureatu). Norėjo prisidėti prie sąžinės kalinių, ypač Petro Gražulio, išlaisvinimo. Bet kaip? Žinojo, kad Amerikoje į mūsų reikalus atkreipti dėmesį nėra lengva. Tad ir sugalvojo iš Ročesterio, NY, pėsčiomis eiti į Vašingtoną ir įteikti JAV prezidentui prašymą. Tas jo užsibrėžimas buvo pavadintas "Laisvės žygiu". Spaudoje gana gerai išgarsintas, tad dėmesys buvo atkreiptas. Jis parodė ekrane savo kelionės skaidres. Keliavo per Pensilvanijos kalvas ir miestelius, per senas lietuvių angliakasių gyvenvietes. Keletoje vietovių turėjo pasikalbėjimus su spaudos ir radijo atstovais. Apie tai rašė ir laikraščiai, tat neblogai pasitarnavo mūsų reikalui.

Pirmąją programos dalį užbaigė dr. Leonas Kriaučeliūnas. Savo jautrioje kalboje sveikino laureatą ir padėkojo susirinkusiems.

Meninę programą atliko jaunosios kartos atstovas Darius Polikaitis. Padainavo trejetą savo kompozicijų, pats sau pritardamas pianinu. Vienai iš jų žodžiai — poeto K. Bradūno. Buvo graži ir kultūringa popietė.

Eugenijaus Kriaučeliūno jaunimo premijos įteikimas įvyko balandžio 2 d. Tautiniuose namuose Čikagoje. Laureatas P. KLIMAS (dešinėje) ir meninę programą atlikęs muz. D. POLIKAITIS Nuotr. I. Kriaučeliūnienės

PRANAS URBUTIS

Rubajatai

(Bernardui Brazdžioniui)

1. Sulaukęs brandaus amžiaus sau liksmai dainuoji –
Lietuvėlę apkabinęs ant savo pečių nešioji
Tėvynės žemės didis artojėlis – arklas tavo plunksna!
Neši tu tautos vėliavą iškėlęs – meldiesi, neraudoji!

2. Tu neskendai vyne, kaip rubajatų tėvas darė,
Tu atiduodi poeto grožį visiems – ir tiems, kurie tave barė!
Paplūdimius tu palikai gražuolėm fėjom dūkti –
Tu pamilai Tėvynės žemę – artojėliai ten arimus aria.

3. Tu sukūrei daug gražių dainų, poemų – meile
spindinčių eilių,
Išklaidžiojai Alpių kalnus – prisiskynei daug gėlių!
Keliaujantis poetas skelbei pasaului Tėvynės kančią –
Atidengei daug piktų nelaimių – darbus svetimų karių!

4. Gražiai apdainavai tu mūsų žemę – iškėlei jos šventumą –
Rūpintojėliui ašaras nušluostyti kvietei kiekvieną krūmą!
Mylėt Tėvynę visus kvietei iš didelio tolumo –
todėl ji ir nežuvo!
Ji keliasi iš priespaudos ir vargo – budeliams plyšta
gėdos rūbas!

Petro Viščinio "Laisvės varpo" radijas, skirtas Bostono ir apylinkių lietuviams, pavasariniam kultūriniam renginiui gegužės 7 d. Lietuvių piliečių draugijos salėje Bostone pakvietė satyrinį Čikagos lietuvių teatrą "Antras kaimas" su prievaizdu Algirdu Titu Antanaičiu. "Laisvės varpui", mininčiam 35-rių metų veiklos sukaktį, tai bus jau šešiasdešimtasis renginys. "Antras kaimas" sidabrinę savo veiklos sukaktį dviem spektakliais 1988 m. lapkričio 26-27 d.d. yra paminėjęs Jaunimo centre. Dabar tas sukaktuvines nuotaikas atveš Bostono lietuviams. P. Viščinis pavasariniam renginiui buvo numatęs balandžio 9 d., bet dėl kito didesnio renginio bostoniečių susirinkimą su "Antru kaimu" teko nukelti į gegužės 7 d.

XXVII-jame "Dirvos" novelės konkurse bus paskirta $700 premija iš velionies Simo Kašelionio palikimo, kurį tvarko korporacija "Neo-Lituania". Novelės temą ir pobūdį pasirenka patys autoriai, tačiau ji turi būti ne trumpesnė kaip 15 mašinėle rašytų puslapių su dvigubu tarpu. Konkursui siunčiamos novelės pasirašomos slapyvardžiu, kuriuo paženklinamas ir užklijuotas vokelis su į jį įdėtu autoriaus vardu ir pavarde, adresu ir telefono numeriu. Bus atidarytas tik laimėtojo vokelis. Nepremijuoti rankraščiai grąžinami tik jų prašantiems autoriams nurodytu adresu. Konkursinės novelės turi būti atsiųstos iki 1989 m. birželio 15 d. šiuo adresu: Dirva, novelės konkursas, P. O. Box 03206, Cleveland, Ohio 44103, USA.

Eugenijaus Kriaučeliūno 1988 m. $1.000 premiją laimėjo Ročesteryje gyvenantis žurnalistas ir anglų kalbos mokytojas Paulius Klimas. Jį 1988 m. išskirtinai pasižymėjusiu lietuviu jaunuoliu pripažino vertintojų komisija, kurią sudarė PLB pirm. dr. V. Bieliauskas, Pasaulio lietuvių jaunimo sąjungos pirm. A. Saplys, JAV lietuvių jaunimo sąjungos pirm. D. Sužiedėlis, Kriaučeliūnų šeimos atstovės Irena Kriaučeliūnienė ir Vida Jonušienė. Laureatas P. Klimas, garsindamas sovietų kalinamą Petrą Gražulį, iš Ročesterio pėsčiomis nuvyko į Vašingtoną ir nunešė specialų raštą prez. R. Reaganui, prašantį pokalbiuose su M. Gorbačiovu siekti laisvės P. Gražuliui. Premija dvyliktajam laureatui P. Klimui įteikta balandžio 2 d. Lietuvių tautiniuose namuose Čikagoje.

A. a. Antanina Binkevičiūtė-Gučiuvienė, buvusi Kauno radiofono solistė ir muzikos pedagogė, kovo 9 d. mirė Australijoje, Adelaidės karališkoje ligoninėje. Velionė gimė 1906 m. balandžio 29 d. Petrapilyje pasiturinčioje lietuvių šeimoje, mokėsi Šv. Kotrynos gimnazijoje. Marijos teatre turėjo progą išgirsti dainininko karjerą pradedantį Kiprą Petrauską. Lietuvai atgavus nepriklausomybę, su šeima grįžo Utenon, motinos tėviškėn, bet greit persikėlė į Kauną. Ten baigė gimnaziją, mokėsi Kauno konservatorijoje. Dainavimo studijas gilino Paryžiuje pas dainavimo pedagogę S. N. Gladkają-Kedrovą, lankė S. Volkonskio dramos studiją, įsigijo prancūzų kalbos diplomą Paryžiaus užsienio kalbų akademijoje. 1933-44 m. buvo nuolatinė Kauno radiofono solistė, dėsčiusi dainavimą Kauno liaudies konservatorijoje, Vilniaus muzikos mokykloje ir Kauno konservatorijoje. Kaune turėjo ir savo dainavimo studiją. 1936 m. dainavo Rygos ir Talino radiofonuose, bet šiaip jos koncertinė veikla buvo susieta su Kauno radiofonu, kuriame režisieriumi dirbo ir jos vyras Juozas Gučius. Australijon jiedu atvyko 1951 m. ir įsikūrė Adelaidėje. Pradžioje velionė aktyviai reiškėsi lietuvių renginiuose, turėjo savo dainavimo studiją, o vėliau nemažai rašė muzikos klausimais spaudoje. Gedulines Mišias Šv. Kazimiero koplyčioje atnašavo klebonas kun. J. Petraitis, MIC. Giedojo choras ir sol. Genovaitė Vasiliauskienė, buvusi velionės mokinė. Su velione atsisveikino: ALB Adelaidės apylinkės valdybos pirm. J. Stačiūnas, moterų sekcijos atstovė M. Petkūnienė, ateitininkų ir parapijos vardu — A. Kubilius, ramovėnų — V. Vosylius, choro "Lituania" ir buvusių velionės mokinių — G. Vasiliauskienė, "Vaidilos" teatro — V. Ratkevičius, žurnalistų — V. Dumčius. Palaidota Centennial kapinėse. Prie kapo jautrų žodį bičiulių vardu tarė V. Neverauskas.

Lietuvos kino studijos dokumentinį filmą "Kaip draugas jūsų pažįstamas" sukūrė scenarijaus autorius ir rež. V. Imbrasas su filmuotoju A. Blyža. Filmas, skirtas Kristijono Donelaičio gimimo 275-tosioms gimimo metinėms, atskleidžia skaudžius jo gimtojo krašto puslapius. Ekrane prieš žiūrovų akis plaukia šimtmečius išsaugotos būrų dainiaus rankraščio eilutės, jo studijų metus primenantys Karaliaučiaus vaizdai.

Kauno fabrikas "Lituanica" yra įsteigęs literatūrinę darbininkų premiją, kuri kasmet paskiriama rašytojui, ryškiausiai pavaizdavusiam Lietuvos meno, mokslo ar visuomenės veikėją. Šį kartą premijas paskirta Juliui Būtėnui už 1937 m. parašytą knygą "Vincas Kudirka", išleistą pakartotinai. Ji ir šiandien, praėjus ištisam penkiasdešimtmečiui, tebėra aktuali, tarsi būtų parašyta tik vakar. Laureatą J. Būtėną sveikino 'Lituanicos" direktorius A. Songaila ir poetas P. Palilionis, apie jo kūrybą kalbėjo literatūros kritikas J. Lankutis. Autorius J. Būtėnas pasakojo, kaip jis rinko medžiagą savo knygai prieškariniame Kaune ir kaip bendravo su dr. V. Kudirkos giminėmis bei jo amžininkais.

Kauno dirbtinio pluošto gamykloje pasibaigė tris dienas trukusi lietuviškų filmų šventė "Ekranas — žmogus — problema". Buvo rodomi naujausieji meniniai Lietuvos kino studijos filmai — "Neatmenu tavo veido", "Geležinė princesė" ir "Žolės šaknys". Žiūrovai turėjo progą susitikti su filmų kūrėjais. Vertintojų komisija gamyklos įsteigtą prizą paskyrė rež. Gyčio Lukšo pastatytam filmui "Žolės šaknys" (scenarijus — Vidmantės Jasukaitytės, kompozitorius — Bronius Kutavičius, operatorius — Jonas Gricius). Premijuoti ir du šiame filme vaidinę aktoriai. Prizą už geriausią vyro vaidmenį laimėjo Vladas Bagdonas, suvaidinęs Lauryną. Geriausiu epizodinio vaidmens atlikėju pripažintas Valentinas Masalskis už jaunojo kunigo vaidmenį.

Skulptorius Petras Vaivada mirė Vilniuje š. m. kovo 3 d. ir buvo palaidotas Antakalnio kapinėse. Velionis gimė 1906 m. birželio 29 d. Tauragėje. 1928-32 m. mokėsi Kauno meno mokykloje, skulptūros studijas gilino pas skulptorius V. Grybą ir J. Zikarą. Anksti susidomėjo kompartija ir vokiečių-sovietų karą praleido Sovietų Sąjungoje. Jis yra sovietinio Pergalės paminklo bendraautorius Kaliningradu pavadintame Karaliaučiuje, sukūręs Vilniaus senamiestyje pastatytą paminklą V. Mickevičiui-Kapsukui. Paliko nemažai portretų. Nekrologuose minimos pastarajame dešimtmetyje velionies sukurtos Kipro Petrausko ir skulptoriaus Juozo Zikaro portretinės kompozicijos. Po mirties velionies dirbtuvėse rasta daug mažo formato kompozicijų mitologinėmis, draugystės ir meilės temomis.

Paulius Galaunė, Lietuvos profesinės muziejininkystės pradininkas, menotyrininkas ir dailininkas, mirė Kaune 1988 m. spalio 18 d., nespėjęs sulaukti šimto metų amžiaus. Šimtasis velionies gimtadienis bus minimas 1990 m. sausio 25 d. Rengėjų komiteto pirmas posėdis jau po jo mirties buvo sušauktas 1988 m. gruodžio 30 d. Kauno M. K. Čiurlionio dailės muziejuje. Kompozitoriaus Giedriaus Kuprevičiaus vadovaujamas komitetas nutarė velionies lėšomis Kaune pstatytame name įrengti Pauliaus Galaunės ir jo žmonos Adelės Nezabitauskaitės-Galaunienės memorialinius kambarius. Ji yra atlikusi Violetos vaidmenį G. Verdžio "Traviatoje", pirmajame profesiniame Lietuvos operos spektaklyje 1920 m. gruodžio 31 d. Šiame name taipgi bus įkurdinta P. Galaunės sukaupta biblioteka, kuri ateityje turėtų išaugti į lietuviškosios muziejininkystės centrą. M. K. Čiurlionio muziejus suorganizuos P. Galaunės muziejinei, menotyrinei ir visuomeninei veiklai skirtą mokslinę konferenciją. Memorialinėmis lentomis bus papuoštos pagrindinės Pauliaus ir Adelės Galaunių gyventos vietos. Lietuvos dailininkų sąjunga pasirūpins, kad būtų sukurtas P. Galaunės biustas ir pašto vokai su jo atvaizdu. Bus pakartotinai išleistos 1967 m. pasirodžiusios P. Galaunės "Muziejininko novelės", ypač aktualios jaunimo auklėjimui naujojoje tautinėje mokykloje.

V. Kst.

Dabarties įvykiai Lietuvoje

Vilniuje, Kalnų parke balandžio 16 d. 2 v.p.p. įvyko Lietuvos demokratų partijos (LDP) organizuotas mitingas. Sąjūdžio būstinės pranešimu, dalyvavo tarp 15.000-20.000 žmonių. Mitingo kalbų tema: "Konstitucija ir demokratija". Tarp kalbėtojų buvo teisininkas Jonas Gelažius, LDP laikraščio "Vasario 16-ji" redaktorius Juozas Krivas, Lietuvos laisvės lygos vadovas Antanas Terleckas, Vilniaus Sąjūdžio tarybos narys šaltkalvis Vytautas Vilkelis.

Kalbėtojai reikalavo Lietuvos nepriklausomybės, ragino atitraukti sovietų kariuomenę ir pasisakė prieš neseniai paskelbtą įsaką dėl baudžiamo kodekso papildymo. Pasak Petro Vaitiekūno, LDP lyderio, pagal šį įsaką asmuo gali būti nubaustas už paprastą kritiką bei savo nuomonės pareiškimą.

Ypač kandžiai kalbėjo Vytautas Vilkelis: "Visi šnekam Stalinas, Stalinas... dabar demokratija, demokratija... Važiuoja šviesus tėvelis į Angliją, reklamuojasi visame pasaulyje, tampa populiariu politiku... O demokratija pasiekė apogėjų ir žmones kapoja lopetomis... Nuostabu". Žinoma, Vilkelis kalba apie paskutinius įvykius Gruzijoje. Leidimas mitingui buvo gautas iš Vilniaus vykdomojo komiteto.

Sąjūdis ryšium su įsako priėmimu dėl baudžiamo kodekso papildymo pasiuntė pareiškimą Aukščiausiosios tarybos prezidiumui: "Pertvarkai gresia pavojus. Atėjus metui, kai socializmas yra pasiruošęs pasireikšti naujais pavidalais, stagnacijos jėgos, daug kur patyrusios pralaimėjimų rinkimuose, telkiasi sugrąžinti viską atgal. Stabdoma ekonomikos pertvarka, blokuojamos socialinės reformos, užkertami demokratizacijos keliai. Tai ypač ryškiai demonstruoja 1989 balandžio 8 dieną priimtas, visuomenės nesvarstytas TSRS Aukščiausiosios tarybos prezidiumo įsakas dėl įstatymo apie valstybinius nusikaltimus papildymo. Jame praėjusiųjų laikų stiliumi esamoji valdžia sutapatinama su socialistine valstybe. Jo pasirodymas sutampa su tragiškais įvykiais Gruzijoje. Kelia nerimą, kad įsakas gali būti panaudotas politiniam spaudimui prieš demokratinių permainų šalininkus. Pertvarka pergyvena jau ne vieną tokį sukrėtimą, padarytą prisidengus teisinės valstybės kūrimo šydu. Esame įsitikinę, kad destruktyvūs įstatymai nesutrukdys pertvarkos Lietuvoje. Lietuvos Aukščiausioji taryba tokių įstatymų neturėtų priimti. **(LIC)**

Kauno sporto halėje balandžio 15-16 d.d. įvyko Katalikių moterų labdarybės organizacijos "Caritas" steigiamasis suvažiavimas, kuriame dalyvavo 4,000 žmonių, tarp jų 1,300 delegatų.

Suvažiavimas buvo pradėtas Mišiomis, kurias koncelebravo kardinolas Vincentas Sladkevičius, vysk. Vladas Michelevičius ir vysk. Paulius Baltakis, OFM. Pamokslą pasakė kun. Sigitas Tamkevičius, organizacijos dvasios vadas.

Atidaryme kalbėjo kardinolas, vysk. P. Baltakis, OFM, ir valdžios atstovas J. Paleckis. Buvo nagrinėjamos įvairios temos, kaip: "Moteris – motina šeimoje", "Žmogaus ruošimas šeimai", "Tautos mokykla ir dorovės klausimai", "Šių dienų jaunimo problemos 'Caritas' šviesoje", "Parapijos ir 'Caritas", "Mokytojo vaidmuo tautos atgimimo laikotarpyje", "Žmogaus vargo šaknys".

Suvažiavime dalyvavo įvairūs valdžios atstovai, o taip pat Sąjūdžio seimo tarybos pirm. prof. Vytautas Landsbergis. Svečių tarpe buvo iš Estijos, Latvijos ir Ukrainos. Tuose kraštuose taip pat norima steigti organizaciją "Caritas". Lietuvoje tarp "Carito" primųjų uždavinių yra senelių globa. Jau yra išsirūpinta senelių namuose laikyti Mišias, kuriose dalyvauja jaunimas su giesmėmis. Organizacija rūpinasi iš valdžios išgauti juridinį pripažinimą, kuris tikimasi bus gautas be kliūčių. Sveikinimus suvažiavimui atsiuntė pats I partijos sekretorius Algirdas Brazauskas.

Suvažiavimas išsirinko valdybą ir tarybą. Pastarosios pirmininkė – Albina Pajarskaitė. Priimta rezoliucija dėl Gruzijos nelaimių.

"Caritas" kreipėsi į Lietuvos gyventojus:

"... Brangūs Lietuvos žmonės, suvokime ir įvertinkime savo ir savosios tautos didžiąsias vertybes, o ypač meilę ir gailestingumą. Labai branginkime žmogaus pradžios ir brendimo lopšį – šeimą. Grąžinkime ir šeimos dorą, skaistumą ir blaivumą, rūpinkimės vaikais netekusiais tėvų, siekime, kad kievienas negimęs kūdikis būtų saugus po motinos širdimi. Šeimos atgaivinimui burkime visas materialines, intelektualines ir moralines jėgas, nes nuo šeimos kaip nuo šaknų priklauso tautos ateitis. Ypatingos mūsų meilės ir globos tesusilaukia vaikai ir jaunimas. Padėkime jiem susirasti tiesą, sulaukti, kad dora yra ne tik tautos gyvenimo pagrindas, bet ir jų pačių laimės šaltinis. Padėkime jaunimui suprasti savo pašaukimą ir tinkamai pasiruošti jį vykdyti. (...) Tegul ant mūsų vaišių stalo nebūna alkoholinių gėrimų, o atlyginimą, padėką ar dovaną svaigalų forma prisilaikykime įžeidimu. (...) Žinokime, kad visi esame... reikalingi kitų paramos. Reikia daryti atgailą, ištaisyti klaidas ir apsileidimus. Reikia sugrąžinti mūsų gyvenimo pagarbą Dievui ir krikščioniškoms vertybėms, nes be Dievo mes dvasiškai neatgimsime, o mūsų meilė Tėvynei ir žmonėms neturės gilesnio pagrindo. Supraskime, kad tik sutelktomis, nors ir silpnomis jėgomis galėsime užgydyti žaizdas ir atgimti laisvam, gražiam ir prasmingam gyvenimui..." **LIC)**

"Laisvajame žodyje" 7 nr., Sąjūdžio Panevėžio leidinyje, apie save kalba prof. Vytautas Landsbergis:

"Dažnas klausia: kodėl ėmeisi politikos? Kartais atsakau: tai ji mane pasiėmė, pasikvietė; tiksliau sakant, ne politika, o Lietuva, kurios naudai ir žmonių gėrybei, ką padarysi, reikalingas ir politikos darbas. Taigi pasirodė, kad galiu būti naudingas Lietuvai ne vien kaip muzikas, pedagogas, knygų ar straipsnių rašytojas, kultūros organizacijų veikėjas. Atėjo Sąjūdis, ir tapau jo dalim, dalyvavau ir dalyvauju formuluojant įvairius dokumentus prieš ir po XIX partinės konferencijos, parengiant naują LTSR konstituciją, Sąjūdžio programą, jo Steigiamojo suvažiavimo rezoliucijas ir taip toliau. Kai tapau išrinktas Sąjūdžio seimo tarybos pirmininku, dar padaugėjo ir darbų, ir atsakomybės, atstovaujant ir dalyvaujant pokalbiuose su Respublikos vadovybe ir Latvijos, Estijos liaudies frontais, su Europos parlamento ir Pasaulio Lietuvių Bendruomenės atstovais, aiškinant Sąjūdžio pozicijas visokiausiems nežinantiems arba nesuprantantiems. Papildoma perspektyva dalyvauti parlamentinėje veikloje, tai ir kelias nuo Sąjūdžio į pačios Lietuvos atstovavimą, jos pozicijų aiškinimą ir interesų gynimą".

"Krivūlė", Šiaulių Sąjūdžio leidinys, 3 nr. rašo, kad praėję metai prikėlė iš slogios letargijos. Buvo pasmerktas diktatas, griovimas, kraujas ir kančia. Yra aukštinama draugystė, džiaugsmas, vienybė ir žmogiškumas. Buvo prabilta apie Lietuvos valstybę, jos gaivintojus Kudirką ir Basanavičių, ir kitus didžius tautos vyrus. Atgaivinti tautos simboliai, paskelbta lietuvių kalba valstybine kalba.

Pyksta, mitinguoja ir protestuoja tie, kurie nesupranta ar suprasti nenori, kad lietuvių kalba niekam nežada skriaudos. Tik ji gina savo teises. Ji nori gyvuoti, klestėti ir išlikti.

"Tarybinės kalbos" kūrimas nustūmė lietuvių kalbą ir kitų mažų tautų kalbas į virtuvinės kalbos lygmenį. Šiandien reikia kovoti, kad senoji lietuvių kalba būtų šeimininkė savo namuose.

Ir partijos II sekretorius V. Beriozovas sakė, kad aiškinti ir įtikinėti turi ne lietuviai, o atstovai tos tautos, kuriai iškyla problemos.

Lietuvos demokratų partijos biuletenyje "Tribūna" 1 nr. rašoma, kad Šiaulių miesto partijos plenume vasario 13 d. buvo nutarta reikalauti, jog būtų sušauktas Lietuvos komunistų partijos suvažiavimas ir svarstoma partijos programa ir įstatai, neatitinką šių dienų realybei. Praktiškai toks žingsnis esą įteisintų Lietuvos komunistų partijos atsiskyrimą nuo Maskvos. **J.A.**

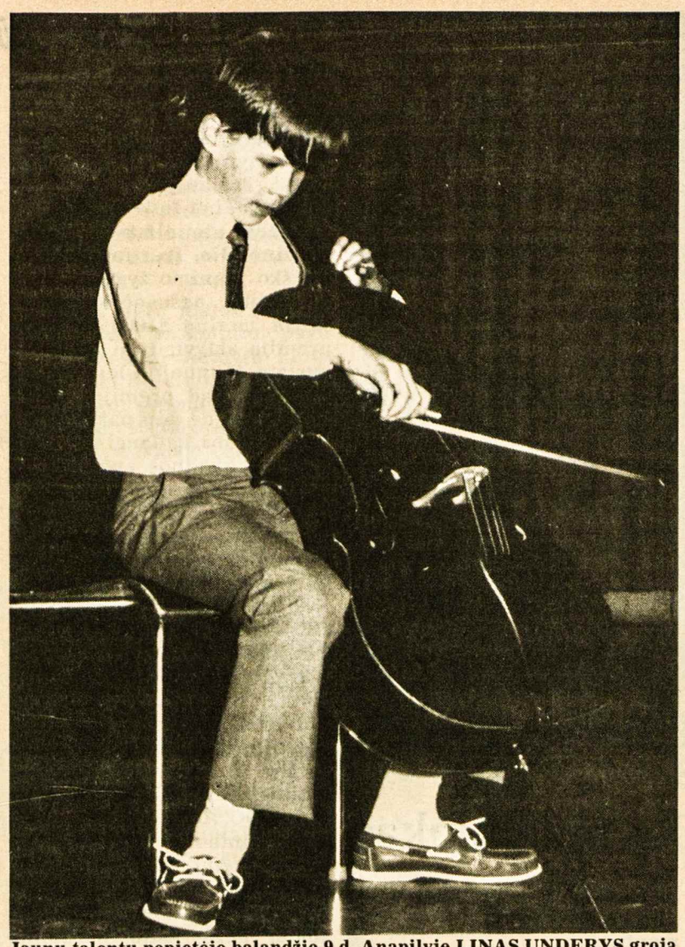

Jaunų talentų popietėje balandžio 9 d. Anapilyje LINAS UNDERYS groja violončele **Nuotr. B. Tarvydo**

"Tėviškės žiburių" aukotojai

$500: Toronto Prisikėlimo parapijos kredito kooperatyvas; **$100:** L. Baltrėnas; **$60:** A. Mažiulis; **$57:** K. Juzumas; **$50:** P. Rožaitis, J. Paketuras, J. Gribulis, S. Jankauskas; **$37:** J. Girdauskas; **$26:** A. Morkūnas; **$23:** S. Narmantas, T. Kaminskas, A. Navickas, E. Undraitis, P. Jokšas; **$22:** A. Miknevičius, B. Liškauskas; **$21:** I. Budrys; **$20:** V. Kubilius, F. Prankus, A. Budzilas, D. Šiurna, K. Konkulevičius, P. Joga, J. Budnikienė, A. Zalagėnas, J. Skardis, Z. Alonderis, L. Jonelis; **$19:** K. Pečiulis; **$18:** A. Motuzas; **$17:** N. Zajančauskas, J. Paulėnas, E. Kvederienė, S. Tamulionis, P. Šukys; **$16:** J. Šleinius; **$13:** P. Mickus, A. Rimkus-Rimkevičius, J. Smulskis; **$12:** A. Draugelis, E. Heikis, Z. Martinaitis, P. Kasparas; **$11:** A. Pleskys, J. Kozeris; **$10:** V. Dovydaitis, A. Ranonis, A. Šilbajoris, J. Adomaitis, I. Šatrienė, E. Datis, D. Augaitis, V. Urniežius, O. Vileniškis, J. Ardys; **$8:** E. Eursa, J. Lukoševičius; **$7:** S. Orvidas, A. Rauba, S. Strasevičius, B. Kasinskas, D. Rupšys, A. Ruzgas, V. Gražulis, K. Čepaitis, A. Čepelis, D. Vaičiūnas, dr. J. Sungaila, R. Dementavičius, V. Paulionis, V. Lesniauskas, B. Mickus, A. Lukas, S. Neniškis, P. Žaliauskas, J. Kučinskas, A. Keliačius, A. Sakavičius, A. Skardžius, V. Skaržinskas; **$6:** A. Plioplys, M. Petrauskis, A. Žulys, B. Racevičius, A. Šalčius; **$5:** P. Bielinis, F. Urbaitis, O. Liutkevičius, A. Kikilas, K. Gimžauskas, I. Girdzevičius, O. Rinkus, A. Latvaitis, J. Vaičys; **$4:** V. Macas; **$3:** A. Šileikis, E. Laukys, Z. Revas, J. Krištolaitis, A. Dūda, J. Giedriūnas, V. Endzelis, S. Garliauskas, I. Genys, J. Akelaitis, M. Gaputytė, A. Skaistys, O. Delkus, K. Poška, A. Mačionis, S. Žaldokas, V. Ruslys, A. Bliskis, A. Valavičius, A. Patašius, K. Ambrasas, J. Kuncaitis, M. Pargaliauskas, J. Jotautas, J. Kapočius, A. Laucius, D. Kochanka, J. Lasys, B. Laurinavičius, J. Sinkus, M. Jocius, R. Tirilis, S. Naikauskas, G. Pamataitis, A. Šetikas, A. Godelis, Z. Stonkus, V. Stropus, V. Vaičiūnas, P. Pekarskas, V. Jakubickas, E. Kinčius, Č. Javas, G. Lingaitis, M. Ragauskas, B. Rudokas, R. Sakienė, S. Druskis, P. Dundys, Z. Mažonas, I. Vilimas, V. Garbenis, J. Stonkus, K. Barčiauskas; **$2:** T. Tarvydas, V. Turūta, V. Biskys, A. Rūkas, C. Vilkauskas, F. Williams, K. Pajaujis, S. Žvirblys, J. Skaudys, E. Jankus, S. Lazdinis, A. Krikščiūnas, H. Andruška, G. Karsokas, K. Kudirka, D. Bendikas R. Lišauskienė, J. Cicėnas; **$1:** L. Jaselskis.

Rėmėjo prenumeratą atsiuntė:

$37: J. Mickevičius, J. Mockevičius; **$36:** M. Andriulevičienė; **$35:** kun. M. Jarašiūnas, V. Driaunevičius, D. Vidžiūnas; **$34:** O. Kotovienė; **$33:** L. Zaremba; **$32:** E. Sakas; **$30:** F. Barzdžius, A. Battiston, G. Balčiūnienė, J. Jonikas, J. Rastapkevičius, V. Zauka, J. Liaugminas, P. Spukas, J. Skučas, J. Bendoraitis, A. Albrechtas, J. Cibas, J. Andriulaitis, E. Čuplinskas, S. Blusys, M. Bulvičienė, J. Kulikauskas, K. Keblys, V. Marozas, R. Underys, J. Trečiokas, M. Trakis, V. Keturakis, J. Jasinskas, V. Kiškūnas, A. Jusys, N. Zeliznak, A. Dapkus, M. Ilmonis, J. Genys, J. Pusvaškis, S. Noreika, L. Nemūra, V. Petrauskienė, L. Mockus, J. Šergalis, S. Šergalienė, R. Kličius, J. Naras, K. Roman, A. Žemaitis, A. Zubrickas, A. Šiukšta, I. Vasiliauskas, B. Vidugiris, A. Urbonas, S. Vyskupaitis, K. Tuba, T. Tarvydas, V. Turūta, V. Biskys, O. Liutkevičius, P. Bigauskas, A. Elijošius, V. Augėnas, L. Baumgard, G. Butikas, J. Dobrovolskis, P. Gasparonis, A. Kernius, A. Kairys, V. Kvedaras, Kuzmas Ltd., E. Laukys, V. Laurinaitis, J. Lesčius, J. Mackevičius, R. Mitalas, A. Ulba, L. Vyšniauskas, V. Pelda, A. Rūkas, E. Šileikis, A. Žižys, Y. Young, R. Nixon, S. Vaitkus, A. Pogozel, V. Mačikūnas, J. Ignatavičius, A. Šukaitis, A. Beresnevičius, P. Balynas, J. Augis, A. Bacevičius, K. Čerškus, A. Bersėnas, K. Grigaitis, K. Pabedinskas, S. Maciulaitis, L. Medelis, A. Lakas, B. Petrauskas, E. Česonis, V. Čepėnas, R. Barisa, A. Kužmarskis, P. Bernota, M. Bagdonas, J. Birštonas, J. Adomaitis, K. Kliorys, V. Orlickas, I. Raškevičienė, V. Perkauskas, A. Ručinskas, M. Rudzinskas, A. Pranckevičius, S. Rukša, V. Prižgintas, V. Poškus, S. Labuckas, J. Miglinas, A. Markevičius, V. Lapaitis, S. Janušas, A. Kynas, J. Kšivickis, V. Karnilavičius, O. Kačinskas, A. Ketvirtis, B. Kušlikis, A. Krausas, V. Kačergius, P. Kareckas, S. Vaupšas, K. Lisauskas, V. Vindašius, A. Vaivada, J. Vizgirda, V. Urbonas, I. Vibrys, O. Urbonavičius, A. Vaičiulis, J. Valiulis, P. Urbutis, K. Černauskas, A. Karaliūnas, A. Bliudakis, M. Zubrickas, M. Žemeckienė, B. Žutautas, E. Jasin, J. Petronis, A. Nausėdas, A. Mikšys, J. Miškinis, S. Sinkienė, B. Saplys, Z. Stanaitis, J. Kliorikaitis, J. Šeidys, V. Starkus, B. Šerkšnas, A. Šilbajoris, J. Skaudys, B. Stasiulis, E. Schachow, E. Spudas, V. Stanaitis, J. Gaivelis, J. Vinslovas, V. Matulevičius, O. Mitalas, D. Puzerienė, A. Rauba, L. Ringus, V. Skaisgirys, V. Šalčiūnas, V. Skirgaila, J. Ščiučkas, L. Stulginskas, V. Kubilius, J. Karasiejus, J. Jasinevičius, V. Krasauskas, B. Jurgutis, V. Jakovickis, S. Juozapavičius, V. Kutkevičius, P. Žemaitis, K. Ambrozaitis, V. Mickus, V. Meilus, M. Račys, E. Martišius, A. Aukštikalnis, P. Bruzas, I. Beržinskas, V. Biliūnas, V. Abromavičius, B. Blekys, prel. J. Bertašius, N. Ardavičius, P. Čečkus, P. Barbatavičius, E. Apanavičius, C. Beiga, D. Puteris, A. Simanavičius, K. Šimutis, J. Žemaitis, V. Morkūnas, B. Gylys, V. Kardelis, L. Kukalis, M. Kuprys, kun. V. Cukuras, kun. A. Babonas, E. Blumas, R. Barakauskas, A. Augūnas, J. Adomaitis, A. Balsas, R. Černius, kun. K. Balčys, V. Bruzgis.

Garbės prenumeratą atsiuntė:

$500: P. Grunskis; **$100:** J. Lukša; **$65:** A. Pivoriūnas; **$60:** R. Dirvelis; **$54:** A. Baliukonis; **$50:** Arkiv. A. Bačkis, J. Dženkaitis, J. Cialka, A. Dickson; **$47:** J. Kuncaitis, V. Mikalonis, H. Šolys, E. Jasiūnienė, L. Kirkilas; **$46:** A. Melvydas; **$42:** E. Bartminas; **$41:** A. Pilipavičius; **$40:** A. Juknevičius, A. Senkus, A. Stanevičius, V. Adomonis, R. Dementavičius, A. Garkūnas, S. Kneitas, A. Laugalys, G. Smolskis, S. Majauskas, kun. V. Balčiūnas, K. Račiūnas, A. Mačiulis, B. Laučys, J. Morkūnas, D. Mogck, V. Vaičiūnas, A. Valavičius, A. Urbonas, K. Juzumas, J. Nevulis, A. Banaitis, A. Stalionis, R. Strimaitis, K. Dalinda, E. Sakas, I. Jurcevičius, L. Prialgauskas, E. Žolpis, E. Čepėnas, A. Budzilas, J. Aukštakalnis, S. Aleksa, R. Stepulaitis, A. Žemaitaitis, V. Bakūnas, V. Aukštinaitis, J. Butkus, J. Šleinius, K. Dubauskas.

Už dvejus metus rėmėjo prenumeratą atsiuntė: **$60:** A. Antanavičius. Nuoširdus ačiū už paramą lietuviškai spaudai. Dėkojame garbės bei rėmėjo prenumeratoriams ir visiems, kurie siųsdami reguliarią prenumeratą, prideda ir auką. Taip pat dėkojame atsiuntusiems už loterijos bilietėlius didesnes sumas.

Parduodame ir siunčiame
220 voltų/50 H₂
elektrinius reikmenis
įskaitant ir
"Camcorders", "VCR" bei "TV"
vartojimui Europoje.
Universal Overseas Services
Tel. (416) 755-7779

Turner & Porter laidotuvių namai
436 Roncesvalles Ave,
Toronto 3, Ont.
Tel. 533 - 7954

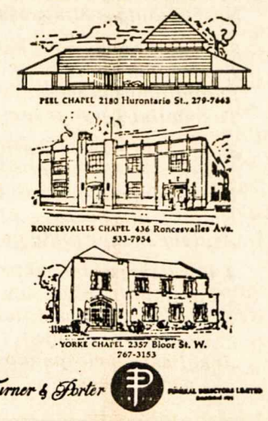

Kanados lietuvių fondas

NAUJI NARIAI:

1509. Geležiūno Vlado atm. .. $ 100
1510. Geležiūnienės Zabelės atm. 100
1511. Aranausko Kazio palik. ... 500
1512. Griniaus Liūto atm. 140
1513. Meškausko Jono atm. 100
1514. Gundinskų Onos ir Prano atm. 100
1515. Effertas Pranas ir Veronika 100
1516. Staškevičius Juozas 100
1517. Bakevičiaus Balio atm. ... 100
1518. Urbonaitės Eugenijos atm. 545
1519. Maurušaitytė Galina 1,000
1520. Maurušaičio Aleksandro atm. 1,000
1521. Rušinskas Pranas 100
1522. Rušinskienė Domecelė ... 100
1523. Kanapka Adolfas 100

ĮNAŠUS PAPILDĖ IKI:

87. Montrealio kredito kooper. "Litas" 3,000
97. Danaitis Antanas 200
156. Markevičiaus Vinco atm. 1,990
102. KLB Sault Ste. Marie apylinkė 800
198. Karbūno Leono atm. 1,900
314. Kudukis Kazys 120
252. Hamiltono Medž. klubas Giedraitis 150
357. Leverių Onos ir Juozo atm. 800
362. Skrebutėnienės Julijos test. palikimas 95,200
383. Kardelio Jono atm. 700
433. Kardelienė Elzbieta 700
436. Savicko Povilo atm. 600
857. Čeikos Broniaus atm. 434
921. Urbienės Apolonijos atm. 1,505
1098. Regina Petras 600
1303. Ralio D. testa.palik. 40,000
1455. Marčiukaitienė J. 200
1512. Griniaus Liūto atm. 165
1513. Meškausko Jono atm. 200
1518. Urbonaitės Eugenijos atm. 565

PRADINIAI ĮNAŠAI:

Abromaičio Mečio atm. 50
Rudžiauskaitės Angelės atm. 20
Vizgirdos Justino atm. 50

PRADINIUS ĮNAŠUS PAPILDĖ IKI:

Bert ir Elena Weir 75
Kliorikaitis J. 40

Naujus narius sveikiname, papildžiusiems įnašus ir už testamentinius palikimus dėkojame, pradinius įnašus padariusiems kviečiame papildyti iki $100 ir tapti KL Fondo nariais. *KLF*

REMKIME KANADOS LIETUVIŲ FONDĄ!

Iki šiol šis fondas išleido per 350,000 dolerių lietuviškai kultūrai, menui, švietimui paremti. Pagrindinis fondo kapitalas yra neliečiamas, tiktai palūkanos skiriamos lietuviškai veiklai įvairiose srityse.

Sudarydami testamentus, bent dalį turto palikime Kanados lietuvių fondui (Lithuanian-Canadian Foundation).

Tapkime šio fondo nariais ir aukokime jam! Visos aukos atleidžiamos nuo valstybinių pajamų mokesčių.

Testamentines ir kitas aukas siųsti:

Lithuanian-Canadian Foundation, 1573 Bloor St. W., Toronto, Ont. M6P 1A6.

Šio fondo šūkis: ***"Kapitalas Lietuvai, palūkanos — lietuvybei išeivijoje!"***

Marlin Travel

Per Trafalgar Tours ir Marlin Travel
geriausios kelionių sąlygos Europon
4 dienų ekskursija Anglijon nuo **$340**
15 dienų ekskursija po Europą nuo **$1375**
Kelionė lėktuvu į Maskvą ..... **$959-$1,139,**
su apsistojimu Romoje ..... **$1,419-$1,439**
2959 Bloor St. W. prie Royal York. Tel. (416) 231-1061 arba skambinti Raimundui VALADKAI vakarais (416) 279-4235, kuris atliks visus patarnavimus kelionei.
OVER 200 MARLIN TRAVEL OFFICES ACROSS CANADA TO SERVE YOU.

J&L SULIMIERSKI and ASSOC.
INCOME TAX
TAX TRONIX Certified Service
2290 Bloor street W.(at Durie) Toronto,769-4558

PASINAUDOKITE NAUJĄJA VALSTYBINIŲ MOKESČIŲ REFORMA!

Remdamiesi šiuo šūkiu mes peržiūrime kiekvieną atvejį savo klientų naudai. Nors naujosios mokesčių reformos įvesti pakeitimai padaro mokesčių grąžinimo lapus labai sudėtingais, mūsų mokesčių pildymo kompiuterizuota programa (plačiai naudojama sąskaitininkų) lengvai pasitarnauja naudotojui.

Naudojant šią programą, mes užtikriname, kad visi jūsų **MOKESČIŲ KREDITAI** turimi mintyje, savo patirtimi mes siekiame pagrindinio savo įsipareigojimo jums – galimai sumažinti jūsų mokesčius.

JEI KLIENTAS NĖRA PATENKINTAS, JOKIO ATLYGINIMO IŠ JO NEIMAM

Savo įstaigoje, 2290 Bloor St. W., mes tuojau galime jums parodyti kompiuterio pagalba apskaičiavimo rezultatus. Mes **garantuojame**, kad mūsų apskaičiavimai yra šimtaprocentiniai teisingi.

Jei klientas nėra pilnai patenkintas, mes grąžiname jam originalius dokumentus ir neimam jokio atlyginimo. Priešingai, mes net siūlome $20.00 dovanai tam, kuris parodytų kaip geriau užpildyti mokesčių grąžinimo lapus.

VIENKARTINIS ATLYGINIMAS PILNŲ METŲ PATARNAVIMUI

Mūsų atlyginimo dydis remiasi jūsų mokesčių grąžinimo lapų pildymo sudėtingumu ir yra teisingai apskaičiuojamas mūsų kompiuterio. Nežiūrint didelių pakeitimų ir pridėtinių mokesčių formos sudėtingumų, praktiškai savo atlyginimą laikome praeitų metų lygyje. Kompiuterio dėka ne tiktai mūsų apskaičiavimai yra aukščiausios kokybės (daugiau kaip 20 sąskaitybos kompanijų – "chartered accounting companies" – naudojasi mūsų patarnavimu), bet ir atlyginimas yra labai žemas (pvz. paprastų mokesčių lapų užpildymas – $22.00, statistinių lapų užpildymo vidurkis – tarp $28.00 ir $35.00).
Be to mes teikiame **AUTOMATIŠKĄ 30% NUOLAIDĄ** jūsų sutuoktiniui(ei).
Atlyginiman taipgi įeina:
- Ištisų metų mokesčių apskaičiavimo pagalba.
- Vienkartinis patarimas pradedant arba parduodant savo verslą.
- Investavimo patarimas, arba
- nuomojimo nuosavybės pajamų patarimas.
- Investuoto pastato nuomojimo pajamų patarimas.

DĖL PLATESNIŲ INFORMACIJŲ SKAMBINKITE tel. 769-4558.

DĖMESIO VERSLININKAI! Atsiminkite, kad verslo nuostoliai yra atimami nuo kitų pajamų šaltinių, tokiu būdu sumažinant jūsų mokesčius arba padidinant mokesčių grąžinimo sumą. Dėka mūsų **"BUSINESS 1"** programos, mes teikiame platų patarnavimą už neįprastai žemą atlyginimą: ● knygvedyboje, ● pajamų ir išlaidų lapuose, ● balanso lapų paruošime.

Įstaiga atidaryta darbo dienomis nuo 10 v.r. – 19 v.v., šeštadieniais nuo 10 v.r. – 16 v.v.

Norint pasinaudoti priedine 10% nuolaida, atneškite šį kuponą ir gausite 10% nuolaidą nuo kompiuterio apskaičiuoto atlyginimo.

Pasaulio Lietuvių Bendruomenės valdybos žinios

Taupydama lėšas, PLB valdyba dažnai neposėdžiauja, bet stengiasi ryšius palaikyti per paštą arba telefonais. Savo trečiąjį posėdį valdyba sušaukė kovo 4-5 d.d. Toronte. Jo metu padaryti pranešimai iš kelionės į Lietuvą PLB ir PLJS atstovių: Gabijos Petrauskienės ir Mirgos Šaltmiraitės.

Gabija Petrauskienė, PLB vicepirmininke, Vytautas Bireta, Kanados LB pirmininkas, Juozas Sabas, V. Vokietijos LB pirmininkas dalyvavo Lietuvoje Vasario 16 dienos minėjime. Taip pat iškilmėse dalyvavo PLJS vykdomoji vicepirm. Mirga Šaltmiraitė ir iždininkas Arūnas Polikaitis.

Sveikinimo žodį Vasario 15 d. Kaune vykusiame II-me sąjūdžio seime pasakė Gabija Petrauskienė PLB vardu. Kanados lietuvių vardu sveikino KLB pirm. Vytautas Bireta ir Vakarų Vokietijos lietuvių vardu VLB pirm. Juozas Sabas vasario 16 d. Gedimino aikštėje vykusiame mitinge.

PLB iždo krizė. Kovo 1 d. valdybos veiklai skirtų pinigų buvo $3,900 amerikoniškoje sąskaitoje ir $4,500 kanadietiškoje sąskaitoje. Kiti pinigai rezervuoti Vasario 16 gimnazijon P. Amerikos studentų siuntimui, "Pasaulio lietuvio" leidimui. Valdyba už keletą mėnesių pasieks finansinę krizę, kurios neišsprendus, planuojami darbai turės sustoti.

Kraštų įnašai. Praeituose PLB seimuose kraštų valdybos įsipareigojo PLB valdybos darbui remti atsiųsti 30% nuo Vasario 16 proga surinktų aukų ir 15% nuo solidarumo mokesčio. Deja, vienintėlė Kanados LB valdyba nutarimus sąžiningai vykdo. PLB valdyba dės pastangas, kad pajėgesni kraštai savo pareigą PLB valdybai atliktų.

Klimaičio reikalu. Valdyba yra lietuviškai spaudai išsiuntusi atsišaukimą, kviečiantį visuomenę nesiųsti lėšų į Klimaičio Šveicarijos banke atidarytą "Lietuvos atgimimo" sąskaitą. Kalbant tais reikalais Lietuvoje paaiškėjo, kad Sąjūdis jo neįgaliojo tokios sąskaitos atidaryti. Jis įgaliotas tiktai rūpintis savo informacijos centro finansavimu.

Įsteigta ekonominių reikalų komisija. Valdyba patvirtino PLB pirmininko sudarytą Ekonominių reikalų Lietuvai komisijos branduolį. Pirmininkas yra Feliksas Palubinskas 8865 Lantern Drive (St. John, Indiana 43676) USA. Nariai: dr. Adolfas Damušis, Chicago, Il., Jonas Pabedinskas, Westchester, Il., Juozas Sidas, Berkley, Calif., Gabrielius Žemkalnis, Melbourne, Australija. Jos tikslas svarstyti ne verslo, bet talkos Lietuvai galimybes.

PLJS veikla liepos 7-10 d.d. Vasario 16 gimnazijos patalpose Pasaulio lietuvių jaunimo sąjunga šaukia išeivijos ir Lietuvos jaunimo konferenciją aptarti ryšių palaikymo galimybes.

Švietimo srityje. Milda Lenkauskienė pranešė, kad vasario 16 gimnazijai remti finansiniai vajai visuose kraštuose turėtų vykti gegužės birželio mėnesiais. PLB švietimo tarybą sudaro: pirm. M. Lenkauskienė, Kanados Lietuvių Bendruomenės švietimo komisijos pirm. Algirdas Vaičiūnas ir JAVLB švietimo reikalų vedėja Regina Kučienė. Leidžiama Bindokienės tautinio auklėjimo knyga, kuri pasirodys kovo mėnesio gale.

Visuomeninėje srityje. Vytautas Dambrava pranešė, kad suorganizavo Vytauto Skuodžio 2 savaičių kelionę vasario pradžioje Argentinoje, Urugvajuje, Brazilijoje ir Venezueloje. Daug pasiekta. Vietinė spauda rodė daug dėmesio. Sąjūdžio Vasario 16 d. deklaracijai vienbalsiai pritarta, tuo parodant solidarumą su Sąjūdžio veiksmais, siekiančiais Lietuvos išlaisvinimo.

Ryšiai su užsieniu. Algimantas Gureckas pranešė, kad pagal seimo nutarimą nusiųsti sveikinimai Afganistaniečiams rezistentams ir gelbėjusiems Lietuvos kareivius belaisvius Afganistano kovose prieš sovietus.

Konferencija Romoje su lenku intelektualais atšaukta, nes Lenkijos seimas šiuo metu gauna daug laiškų, kuriuose lenkai nusiskundžia dėl Lietuvoje gyvenančių lenkų "persekiojimo".

Kultūrinė sritis. Irena Lukoševičienė pranešė, kad į jos siųstą kraštams anketa apie kraštų kultūrinį pajėgumą bei interesus atsakė Anglijos, Prancūzijos, Austrijos ir Kanados Lietuvių Bendruomenės. Lietuvių Bendruomenė paruošė kilnojamos tautodailės parodos projektą, kuriam finansuoti šiuo metu Lukoševičienė padavusi prašymą JAV Lietuvių fondui. Jos adresas: 11 Wincott Dr. Etobicoke, Ont. M9R 2R9, Canada. Tel. (416) 246-9506. Kilnojama tautodailės paroda iš Kanados galės pradėti keliauti per kraštus 1990 m. pradžioje.

Ryšiai su kraštais. Gabija Petrauskienė pranešė, kad valdyba patvirtino Monsevičiūtę LB ryšininkė Ispanijai.

Atėjo prašymi bei pareiškimai prisijungti prie PLB iš Vengrijos, Estijos bei Punsko lietuvių. Jiems bus išsiųstas PLB statusas bei Lietuvių charta.

Numatytos valdybos narių kelionės:

1. Vengrijos lietuvių dienos – birželio pradžioje. Savo lėšomis tiria galimybes Gureckas.
2. Europos LB pirmininkų suvažiavimas V. Vokietijoje – birželio gale – pakviestas Bieliauskas.
3. Studijų savaitės Švedijoje – rugpiūčio pirmą savaitę savo lėšomis važiuoja Lukoševičienė.
4. Pietų Amerikos lietuvių dienos – liepos pradžioje Brazilijoje. Savo lėšomis vyks Dambrava.

PLB atstovai susitiko su VLIKo atstovais Vašingtone. Pagal PLB Seimo pageidavimą ir PLB Valdybos nutarimą, Kovo 11 d. Arlingtone netoli Washingtono susitiko PLB ir VLIKo atstovai. PLB atstovavo: Bieliauskas, Dambrava ir Gureckas. VLIKo atstovai: Bobelis, Narutis, Krivickas ir Jokūbaitis. Pasitarimas praėjo pozityvioje nuotaikoje. VLIKas ir PLB suartėjo santykių su Lietuva klausimais. Artimiausioje ateityje nutarta suruošti veiksnių konferenciją, kurioje dalyvautų PLB, VLIKas, JAVLB, Kanados LB, Diplomatinė tarnyba ir ALTa. Po pasitarimo su VLIKu PLB atstovai aplankė Lietuvos pasiuntinį St. Lozoraitį jo namuose, Vašingtone.

Molotovo-Ribbentropo sukakčiai paminėti tikslai: atkreipti kraštų vyriausybių ir krašto gyvetojų dėmesį į Baltijos valstybėms padarytas skriaudas, reikalauti, kad Sovietų Sąjunga ir Vokietija atšauktų tą paktą, reikalauti, kad teisingi istoriniai faktai būtų paskelbti, tų paktų panaikinimas atstatytų Baltijos valstybių ankstyvesnį nepriklausomybės statusą, atšaukus paktą, reikalauti, kad Sovietų Sąjunga laikytųsi jos pasirašytų sutarčių (pav. 1920 m. Sovietų Sąjunga viena iš pirmųjų pripažino Lietuvos nepriklausomybę), atkreipti dėmesį, kad Baltijos valstybės dar tebėra Rytų Europos zonoje vienintelės likusios Sovietų Sąjungos kolonijos, tuo būdu kelti dekolonizavimo klausimą.

Vasario 16 gimnazijai reikalinga mokytojų. Ateinantiems mokslo metams ieško griežtųjų mokslų mokytojų (su magistro laipsniu pageidaujama, žemesnis laipsnis irgi priimtinas). Anglų ir lietuvių kalbos mokėjimas yra būtina. Kreiptis tiesiai pas direktorių Andrių Šmitą Romuva, Lampertheim 6840 Huettenfeld, W. Germany.

Lituanistikos seminaras vėl vyks Ilinojaus valstijoje, La Salle Manor patalpose, rugpjūčio 6-20 d.d. Kaina asmeniui – $300 JAV. Lituanistikos seminaro ruošimu rūpinasi komitetas, kuriam vadovauja Mindaugas Pleškys iš Čikagos.

"Pasaulio lietuvių" laikraščio padėtis. 1989 m. pradžioje patikrinus prenumeratą, paaiškėjo, kad dėl mirimų skaitytojų skaičius yra sumažėjęs nuo 3400 iki 2600. Padėtis yra kritiška, kadangi žurnalo spausdinimas ir pašto išlaidos pabrango, o pajamos sumažėjo. Reikia rasti bent 800 naujų prenumeratorių, kad žurnalas galėtų išsilaikyti. Kitaip žurnalas pradės duoti nuostolius, kurių PLB valdybos sunki finansinė padėtis neleis padengti. PLB valdyba praves prenumeratorių vajų.

Gabija

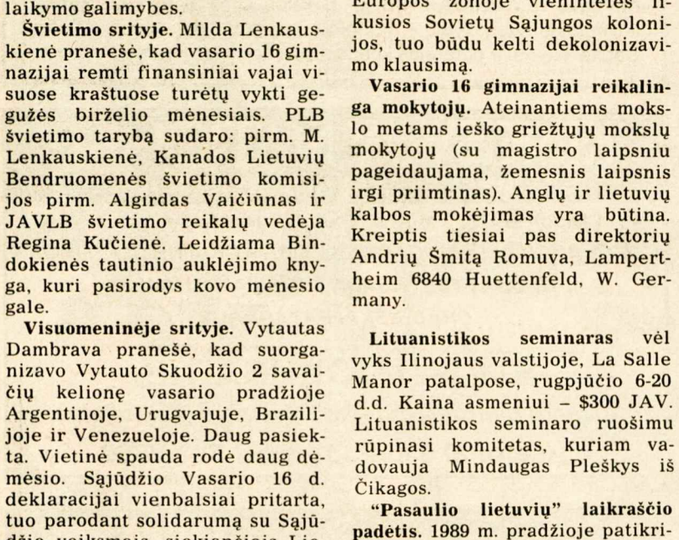

KASETĘ galima gauti parapijos knygynuose Toronte arba pas S. Žiemelytę, 966 Inverhouse Drive, Apt. 602, Mississauga, Ont. L5J 4B6. Tel. 823-7261. Kaina – $10 su persiuntimu.

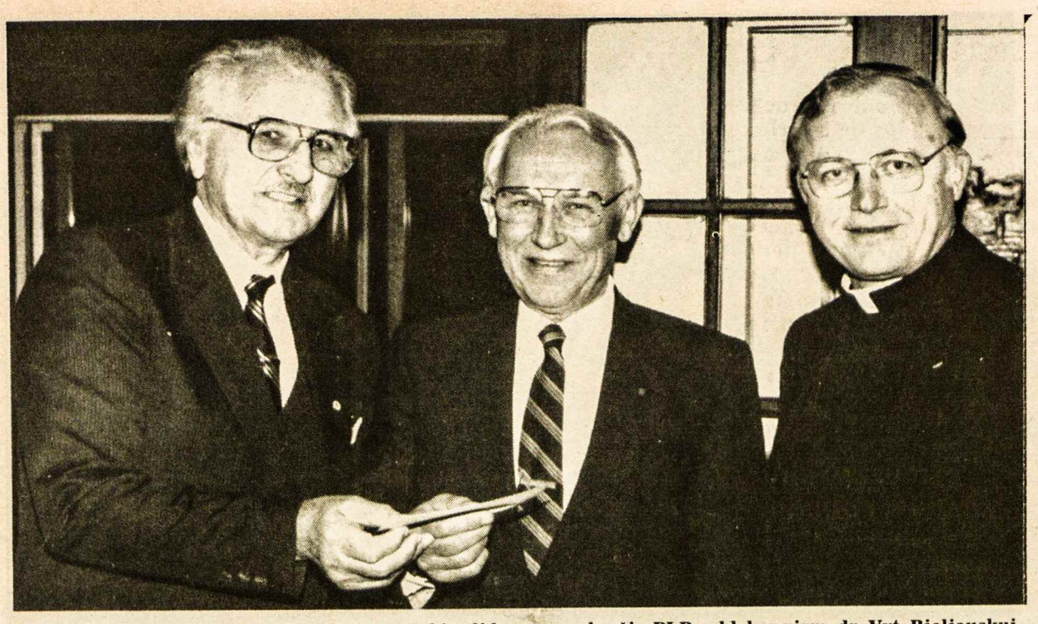

KLB iždininkas J. Krištolaitis įteikia $7000 čekį solidarumo mokesčių PLB valdybos pirm. dr. Vyt. Bieliauskui. Šalia Prisikėlimo parapijos kelbonas kun. Aug. Simanavičius, OFM **Nuotr. G. Petrauskienės**

Kanados Lietuvių Bendruomenės žinios

Hamiltono Jaunimo centre balandžio 9 d. KLB krašto valdybos pirm. V. Bireta davė pranešimą apie apsilankymą Lietuvoje. Pranešimus taip pat darė PLB vicepirm. G. Petrauskienė ir Sąjūdžio laikraščio "Atgimimas" redaktoriaus pavaduotojas Linas Medelis. Buvo rodoma vaizdajuostė iš Vasario 16 iškilmių Kaune ir Vilniuje. KLB pirm. Bireta lankysis sekančiose apylinkėse: balandžio 30 d. Delhi apylinkėje; gegužės 7 d. Londone; gegužės 14 d. St. Catharines.

Per CBC televizijos programą "The Journal" balandžio 4 d. rodė pusę valandos programą apie Lietuvą "Baltic Spring". Prie programos paruošimo prisidėjo KLB visuomeninių reikalų komisijos narys Algis Juzukonis, CBC darbuotoja Liuda Rusinaitė bei kiti. CBC jau susilaukė netikėtai didelį skaičių laiškų bei skambinimų ne tik iš lietuvių bet ir iš kanadiečių visoje Kanadoje. Toks dėmesys paskatins duoti ir daugiau žinių apie Lietuvą. Manoma, kad "Baltic Spring" bus pakartota už kelių mėnesių. Raginame rašyti kuo daugiau padėkos laiškų. Laiškai gali būti labai trumpi, kad ir vieno sakinio. Laiškus rašyti: Harry Phillips, Producer arba Mark Starwoicz, Executive Producer, CBC – The Journal, PO Box 500, Station A, Toronto, Ont. M5W 1E6. Panašiai gali būti daroma visoje Kanadoje, kai vietiniuose laikraščiuose pasirodo straipsnis arba vietinė televizijos stotis rodo programą, ar duoda žinių apie Lietuvą.

KLB knygų vajus Vasario 16 proga buvo labai sėkmingas. Kanados lietuviai suaukoja daug knygų, kurių nemaža įvairiais būdais jau yra pasiekę Lietuvą. Raginame važiuojančius į Lietuvą ar atvykusius iš Lietuvos į svečius nusivežti bent po keletą knygų. Norintys knygų paaukoti prašomi jas pristatyti į KLB raštinę. Šiuo metu KLB ruošia tris vaizdajuostes iš įvairių įvykių Lietuvoje: Vilniaus arkikatedros įrengimo darbai, ir pamaldos arkikatedros sugrąžinimo proga, Vasario 16 iškilmės Kaune bei Vilniuje ir Tautinis vakaras Vilniuje bei lėlių teatro spektaklis. Vaizdajuostės bus maždaug pusantros valandos ilgumo. Kaina – $35.00 arba visos trys vaizdajuostės už $100. Užsakymai priimami tik iš anksto susimokėjus. (žiūr. skelbimą).

Kanados baltiečių federacijos metinis susirinkimas įvyko balandžio 8 d. estų Tartu College patalpose Toronte. Pirm. Joana Kuraitė-Lasienė savo pranešime džiaugėsi pasikeitimais, kurie yra įvykę Baltijos kraštuose praėjusių metų laikotarpyje. Priminė, kad Liaudies frontai Latvijoje bei Estijoje ir Sąjūdis palaiko nepaprastai glaudžius ryšius vieni su kitais, ko dar trūksta baltiečių veikloje Kanadoje. Ji išreiškė viltį, kad Birželio trėmimų bei Molotovo-Ribbentropo pakto 50 metų sukakties minėjimai suteiks progą Kanados baltiečiams vieningai iškelti Baltijos kraštų vardą Kanados visuomenėje. Pasidžiaugta pagyvėjusia Baltiečių moterų tarybos lietuvių moterų skyriaus veikla, kuriai šiuo metu vadovauja Irena Meiklejohn. Lietuvių pirmininkavimo Kanados baltiečių federacijai kadencija baigiasi šių metų gale.

KLB krašto valdyba reiškia nuoširdžią padėką Montrealio apylinkės lietuviams už dosnumą. Vasario 16 proga KLB veiklai buvo suaukota $450, paramos Sąjūdžiui $1,514. Taip pat gauta $880 solidarumo mokesčių. Papildomos aukos KLB veiklai: $1,000 – iš a.a. O. Skrebūtėnienės palikimo; $100 – P. J. Malis (Georgetown).

Kanados lietuvių muziejui $1,000 paaukojo J. Arštikaitis savo žmonos a.a. Agnietės Arštikaitienės atm. Per KLB Lietuvių informacijos centrui Brooklyne bus paskirta $7,500 iš V. Garnelienės palikimo.

Krašto valdybos ir kitų organizacijų, vardu, nuoširdus ačiū visiems aukotojams.

KLB nariui žinotina

Visi Kanados lietuviai yra laikomi KLB nariais. Nepriimtini nariais tie, kurie negerbia savo tautos ir priešingi jos nepriklausomybės atstatymui, arba patys asmeniškai raštu pareiškia išstojimą iš KLB narių tarpo. Solidarumo (nario) mokestis yra $10.00 metams asmeniui. Iš surinktų pinigų pusė priklauso krašto valdybai. Taip pat reikia prisiųsti susimokėjusių vardus, pavardes ir adresus. Organizacija turi turėti savo narių sąrašą.

Daugelis žino, kad Anapilio korporacija sutiko pastatyti patalpas, Kanados lietuvių muziejui, kurį tvarkys Kanados Lietuvių Bendruomenė. Pastatas kainavo milijonas dolerių.

Daugelis susipratusių lietuvių aukojo ir aukoja to pastato statybai. Bet dar yra likusi didelė skola. Dar reikia įruošti archyvą-muziejų. Tam tikslui ligi šiol aukos nebuvo renkamos. Vidaus įrengimo darbams buvo gauta auka iš Kanados Lietuvių Fondo apie $5,000.00., tai tik lašas jūroje.

Archyvas-muzejus turi būti mūsų Tautos kultūros veidrodis – pasididžiavimas. Reikia sutvarkyti taip, kad nebūtų gėda prieš savuosius ir pasididžiavimas prieš svetimuosius.

Norintieji paaukoti muziejaus įrengimams, galite siųsti čekius į KLB valdybos raštinę.

Juozas Krištolaitis,
KLB iždininkas

Dar apie tautinių šokių šventę

Šešios tautinių šokių šventės buvo Čikagoje – septintoji Klivlande. Man teko būti KLB valdybos atstovu 7-tos tautinių šokių šventės komitete, kurios pirmininkas dr. Antanas Butkus tada buvo JAV-LB pirmininkas. Vieno posėdžio metu 1983 m. rudenį iškėliau mintį, kad sekanti tautinių šokių šventė būtų Kanadoje. Dr. A. Butkus ir daugelis komiteto narių tam mielai pritarė, tik prašė kanadiečius paremti, kad kita dainų šventė būtų rengiama Klivlande.

Tą gerą žinią pranešiau KLB valdybai: kuri didelio entuziazmo tam neparodė, nes jautė, kad tam renginiui vadovauti reikia surasti pirmininką, dirbusį Bendruomenės organizacijoje, rimtą profesionalą . . .

Tuo metu Hamiltone buvo bebaigiama statyti viena iš moderniškesnių sporto arenų. Krašto valdybos posėdyje pasiūliau ruošti 8-tą Tautinių šokių šventę Hamiltone ir šventės pirmininku prašyti dr. Vaidotą Kvedarą.

Dr. Kvedaras sutiko būti pirmininku su sąlyga, kad aš tvarkyčiau visos šventės finansinius reikalus. Sudariau iš patyrusių ir atsakingų asmenų komisijas. Finansų komisijoje dirbo šie asmenys: dr. S. Čepas, J. Stankus, dr. M. Arštikaitytė-Uleckienė, H. Stepaitis, B. Mačys, D. Deksnytė, J. Bajoraitis, A. Juozapavičius, K. Deksnys, Vyt. Staškus (Klivlandas), Jonas Vaznelis (Čikaga), B. Jasaitienė (Čikaga), R. Sakalas "Talkos" vedėjas ir visi jos tarnautojai. Nuoširdus ačiū visiems.

8-jai tautinių šokių šventei aukų Kanadoje buvo surinkta $65,000 ir JAV – $36,000. Iš visų renginių gauta – $232,632., už suvenyrus, šventės leidinį ir kt. – $74,207. Pagal įrašus atsiskaitymo knygoje *pajamų* – $407,839.

Išlaidos šventei ruošti – $52,717., salės, maistas, orchestrai – $86,595., leidinys, video, suvenyrai – $92,497., transportas, šokėjų kelionės – $52,225., skola, bilietai ir kt. – $79,740., JAVB-nės valdybai – $25.000. Atsiskaitymo knygoje *išlaidų* – $388,774. Likutis – $19,065 perduotas KLB valdybai.

Juozas Krištolaitis
KLB iždininkas 8-sios tautinių šokių finansų koordinatorius

Atsišaukimas į Kanados jaunimą

KLJS pradėjo susirašinėjimą su jaunimo organizacijomis Lietuvoje. Jau esame gavę per 30 laiškų. Jaunimas Lietuvoje labai pageidauja palaikyti ryšius su Kanados jaunimu.

Parašykime laišką nors vienam jaunuoliui. Rašantieji Lietuvoje yra 18-35 metų amžiaus. Laiškus galima rašyti ir anglų kalba. Adresai gaunami pas Loretą Stanulytę, tel. 231-4937 arba parašyti savo adresą ir pasiūsti Kanados lietuvių jaunimo sąjungai, 1573 Bloor St. W., Toronto, Ont. M6P 1A6.

Norite susipažinti su savaitraščiu "TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI"? Atsiųskite savo adresą ir gausite keletą numerių nemokamai.

Istorinis vasario mėnuo Lietuvoje!

Švęskite didžiąsias atgimstančios tautos šventes kartu su Lietuva,

įsigydami sekančias vaizdajuostes:

1. Vilniaus arkikatedros įrengimo darbai; arkikatedros peršventinimo apeigos bei pamaldos 1989 m. vasario 5 d.
2. Vasario 16-tosios iškilmės Kaune ir Vilniuje – žuvusių karių pagerbimas Šančių kapinėse, Laisvės statulos atidengimas, pamaldos, Sąjūdžio seimo sesija, memorialinės lentelės atidengtimas ir kt.
3. Neužmirštamas Tautinis vakaras Gedimino aikštėje – Lietuva žodžiu ir daina pirmą kartą po 40 metų švenčia nepriklausomybės sukaktį ir pasisako dėl ateities; Vilniaus jaunimo dramos teatro lėlių grupės spektaklis (ištrauką rodė CBC programą "Baltic Spring")

Kiekviena vaizdajuostė nemažiau pusantros valandos ilgumo. Kaina – $35 viena vaizdajuostė ar $100 už tris. Užsakymai priimami tik iš anksto susimokėjus.

Už vaizdajuostes pridedu $_____

Čekius prašome rašyti Kanados Lietuvių Bendruomenės vardu. Šią atkarpą kartu su pinigais prašome siųsti: 1011 College St., Toronto, Ontario M6H 1A8

Vardas, pavardė _____

_____ tel. _____

Adresas _____

Miestas _____ pašto kodas_____

Oną Gailiūnaitę išlydėjus...

Aš čia tik svečias,
Aš tik praeivis,
kaip ir visi mano senoliai
(Psl.28,13)

M. VASILIAUSKIENĖ

Kiekvienas žmogus, išeidamas namo, palieka žemėje savo įspaustą pėdą; kiekvienas žmogus – vienintelis ir nepakartojamas. Vieni išeina palikdami tuštumą savo giminių ir artimųjų tarpe, kiti ir platesnėje visuomenėje. Viena iš tų, įmynusi gan plačią pėdą Toronto lietuvių bendruomenėje, po ilgos ir sunkios ligos 1989 m. kovo 12 d. išėjo į amžinuosius namus, pedagogė ir istorikė Ona Gailiūnaitė.

Velionė gimė 1907 m. liepos 26 d. dr. I. Gailiūno ir J. Slabokaitės-Gailiūnienės šeimoje. Kadangi tėvas buvo didelis graikų kultūros mylėtojas, jai buvo duotas antras vardas Heleodora – saulės dovana. Pirmojo karo metu šeima pasitraukė į Rygą, vėliau į Roslavlį, kur jaunoji Ona ir pradėjo savo mokslus paruošiamoje Narutavičienės mokyklos klasėje. Grįžusi 1919 m. į Joniškį, jau stojo į antrąją klasę. Gimnaziją baigė Šiauliuose. 1926 m. įstojo į Kauno universiteto humanitarinio fakulteto istorijos skyrių. Būdama universitete, tapo Filiae Lithuania korporacijos nare. Nuo 1932 m. pradėjo mokytojauti. Dėstė istoriją Tauragės mokytojų seminarijoje, Žagarės vidurinėje mokykloje, Joniškio gimnazijoje. 1935 m., gavusi valstybinę stipendiją, studijuoja Vienoje pas tuo metu garsią vaikų psichologę Charlotte Buehler. Vasarą studijas gilino Zuericho universitete. Būdama Vienoje pergyveno Austrijos okupaciją. Greit po to gįžo atgal į Lietuvą. 1939 m. Kauno Vytauto Didžiojo universitete išlaikė valstybinius egzaminus ir apgynė diplomą tema: "Bismarkas ir jo germanizacijos politika rytuose". Trumpą laiką dėsto Naujoje Vilnioje ir Kauno mokytojų seminarijoje. 1940 m. rudenį pradeda dėstyti istoriją Kauno IV-oje gimnazijoje.

Artėjant antrajai bolševikų okupacijai, pasitraukė į Vieną, iš kurios, karui pasibaigus, persikėlė į Blombergo pabėgėlių stovyklą, kur lietuviškoje gimnazijoje dėstė istoriją. 1949 m. emigravo į Angliją, o 1951 m. atvyko į Torontą ir čia gyveno ligi savo mirties.

Toronte velionė plačiai įsiliejo į lietuvišką visuomeninį gyvenimą ir darbą: dėstė Toronto Maironio lietuviškoje mokykloje, reiškėsi Neo-Lithuania korporacijos veikloje. Būdama viena iš Baltiečių moterų tarybos steigėjų Toronte, palaikė glaudžius ryšius su latvėm ir estėm, ir pašnekesiais jų tarpe propogavo lietuviškąją kultūrą. Domėjosi ir lankė visus lietuviškus-kultūrinius renginius. Savo jaunystėje, įstojusi į lietuvių skaučių organizaciją, jos neapleido ligi paskutinio atodūsio, eidama įvairias pareigas. Mielai ji pravesdavo įvairius pašnekesius jaunimui, o vėliau ir skautininkėms. Kadangi pažinojo asmeniškai daug nepriklausomos Lietuvos veikėjų, todėl ir jos pašnekesiai apie S. Čiurlionienę, kan. Tumą-Vaižgantą, O. Lukauskaitę-Poškienę ir daug kitų buvo perpinti asmeniškų kontaktų prisiminimais ir labai įdomūs. Sielojosi lietuvių kalbos ugdymu jaunimo tarpe ir tiesiog nesuprato, kaip galima būti lietuviu, nemokant lietuvių kalbos. Kalbėdama jauniesiems mėgo šį palyginimą: vanduo ir žemė, atskirai paėmus, yra puikūs ir žmogui labai reikalingi, bet juos sumaišius gaunasi purvas. Taip pat ir su kalbom. Jas maišant, gaunasi žargonas, neduodantis garbės nei vienai, nei kitai kalbai.

A. a. ONA GAILIŪNAITĖ

Bendradarbiavo spaudoje. Rašė – "Dirvoje", "Tėviškės žiburiuose", "Moteryje", skautiškuose leidiniuose. Ją dominčiais klausimais pasisakydavo drąsiai, neidama į kompromisus. Labiausiai ji sielojosi Lietuvos likimu. Jis jai lėmė atsigulti svetimoje žemėje, bet su viltimi, kad Lietuvoje vykstantis atgimimas atneš ne tik tautos dvasinį išsilaisvinimą iš baimės ir vergavimo pančių, bet ir tikrąją pilną nepriklausomybę. Ligi pat paskutinės dienos domėjosi Lietuvoje vykstančiais įvykiais ir juos komentavo.

Pedagogės ir istorikės Onos Gailiūnaitės atminimas ilgai išliks jos artimųjų, ją pažinojusių bendraminčių, o ypač jos mokinių atmintyje. J. Degutytės žodžias tariant:

Tu išeini,
Lieka šešėlis tavo šviesus
Kaip mėnesienios palytėjimas...

KVIEČIAME!

1989 m. gegužės 27-29 dienomis

prityrusių skaučių ir skautų, vyresnių skaučių ir skautų vyčių, jūrų, budžių ir gintarių

SUVAŽIAVIMAS

Smith Environmental Ed. Center
Rockville, Maryland

Registracija – $40 asmeniui. Siųsti iki 1989 m. gegužės 5 d. v.s. fil. Daliai Lukienei, 10622 Great Arbor Dr., Potomac, MD 20854, USA. Tel. (301) 983-0763

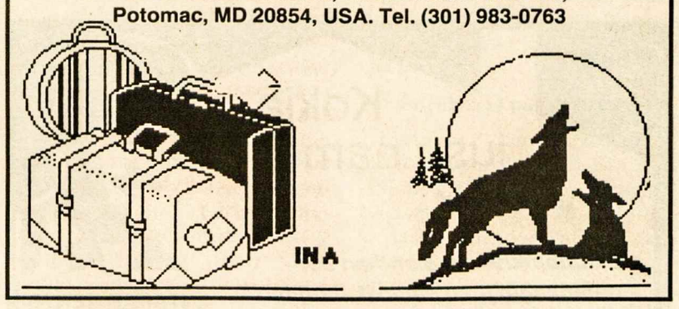

SHERLOCK HOMES REAL ESTATE INC. REALTOR

Jei norite pirkti ar parduoti namą, ar gauti informacijų, prašau man paskambinti.

Prižadu mielai ir sąžiningai patarnauti.

Lina Kuliavienė tel. 534-7788
431 Roncesvalles Ave., Toronto, Ontario

PRISIKĖLIMO PARAPIJOS KREDITO KOOPERATYVAS

999 College St., Toronto, Ontario M6H 1A8
Telefonai: (416) 532-3400 ir 532-3414

KASOS VALANDOS: Pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais – nuo 9.30 v. ryto iki 3.30 v.p.p.; ketvirtadieniais ir penktadieniais – nuo 9.30 v. ryto iki 8.00 v.v.; šeštadieniais – nuo 9.00 v. ryto iki 1.00 p.p.; sekmadieniais nuo 9.00 v. ryto iki 12.30 v.p.p. SKYRIUS ANAPILYJE: Sekmadieniais nuo 9.30 v. ryto iki 1.00 v.p.p.

MOKA UŽ:	
90-179 d. term. ind.	9¼%
180-185 d. term. ind.	9¼%
1 metų term. indėlius	10 %
2 metų term. indėlius	10 %
3 metų term. indėlius	10 %
1 metų GIC-met. palūk.	11¾%
2 metų GIC-met. palūk.	11 %
3 metų GIC-met. palūk.	11 %
1 metų GIC-mėn. palūk.	10 %
RRSP, RRIF ir OHOSP	8¾%
RRSP ir RRIF-1 m. term. ind.	11¾%
RRSP ir RRIF-2 m. term. ind.	11 %
RRSP ir RRIF-3 m. term. ind.	11 %
Specialią taup. s-tą	8 %
Taupomąją sąskaitą	8 %
Kasd. pal. taupymo sąsk	9 %
Kasd. pal.čekių sąsk.iki	5¾%

IMA UŽ:	
Asmenines paskolas nuo	13 %
Sutarties paskolas nuo	13 %
Nekiln. turto paskolas:	
Su nekeičiamu nuošimčiu	
1 metų	13¼%
2 metų	13 %
3 metų	13 %
Su keičiamu nuošimčiu	
1, 2 ir 3 metų	11½%

Draudžiame asmenines ir sutarties paskolas iki $15,000 ir narių gyvybę iki $2,000 už santaupas laikomas šėrų, čekių ir taupymo sąskaitose.

Duodame asmenines paskolas iki $50,000 ir morgičius iki 75% įkainoto turto vertės. Parduodame pinigines perlaidas (money orders) ir kelionių čekius (traveler's cheques). Neimame mokesčio už išrašytus čekius bei apmokamas įvairias sąskaitas.

AKTYVAI virš 41 milijonų dolerių

Mūsų tikslas – ne pelnas, bet sąžiningas patarnavimas

STEPHAN'S FURS
406 Roncesvalles Ave.
Telefonas 536-5936 ir
Telefonas 762-7775
2239 Bloor Street West. •
Parduodami kailiniai apsiaustai ir įvairaus kailio kepurės.
Priimami užsakymai. Daromi pataisymai bei persiuvimai.

LIETUVIO SAVININKO VAISTINĖ
MARGIS DRUG STORE
JOHN V. MARGIS, Phm. B.
408 Roncesvalles Ave. Tel. 535-1944
PRIIMA "ONTARIO DRUG BENEFIT" RECEPTUS.
PENSININKAMS 15% NUOLAIDA NUO VISKO (IŠSKYRUS CIGARETES)
NEMOKAMAS PRISTATYMAS Į NAMUS
MARGIS DRUG STORE TURI "LOTTARIO" LOTERIJOS SKAITYTUVĄ (KOMPIUTERĮ)

A.P. GOMES Real Estate & Insurance Ltd.
1567 Dundas St. W.
Toronto, Ontario
Perkant ar parduodant nekilnojamą nuosavybę visada Jums sąžiningai patarnaus
Antanas Bliūdžius
Telefonai:
531-1191
namų 537-2291

AUTOMOTIVE FIBER
AUTOBODY AND COLLISION REPAIRS
Visų rūšių automobilių išorės (body) taisymas ir dažymas: sąžiningas darbas, pigios kainos.
Savininkas – RIČARDAS KYBARTAS,
22 BELVIA ROAD,
Etobicoke, Ont. M8W 3R3
Telefonas 252-8863

T. ir T. SERVICE CENTRE GARAŽAS
1814 Berkel Rd., Mississauga L4X 1M7
Telefonas: 625-0707 *Savininkas – Tom Thompson*

Greitas ir tikslus *patarnavimas!*
DRAUDA
gyvybės, automobilių, gaisro atveju,
nuomininkų turto, verslo ir komercijos
Juozas Eimis Ramas
Tel. 231-5641, namų 766-5857
Allstate 5233 Dundas St. W. (arti Kipling)
Islington, Ontario M9B 1A6
Klientų patogumui, susitarus, atvažiuoju į namus

ŠALFASS žaidynių, vykusių Čikagoje 1988 m., meisteris Čikagos "Lituanica". Klūpo iš kairės: Vytautas Ambutas, Algimantas Tamošiūnas, Algis Jonynas. Stovi: Rimantas Dirvonis, komandos vadovas, Vytautas Abramavičius, Jurgis Ričkus, Tomas Woycik, Arvydas Sabonis, žaidynių garbės svečias, Donatas Siliūnas, Petras Stukas, Jonas Kinčinas, Algis Neimantas, Alius Baris

T.V.

SPORTAS

Redaguoja SIGITAS KRAŠAUSKAS,
32 Pasadena Gardens, Toronto, Ontario, M6S 4R5,
telefonas (416) 766-5367

39-se ŠALFASS žaidynėse, gegužės 5-7 d.d. Toronte tikimasi gerų krepšinio varžybų. Paskutinėmis žiniomis, jau yra užsiregistravę 30 komandų, iš kurių 8 vyrų A ir 11 B klasėje. Likusios – jaunių A, B ir jaunučių D klasės komandos.

III-se PLS žaidynėse Adelaidėje mūsų komandoms buvo gera proga palyginti savo pajėgumą, žaidžiant prieš svečius krepšininkus iš Lietuvos ... ir, svečių išsivežtas auksas buvo nelengvai laimėtas. Gaila, kad mūsų komandose trūko dviejų, trijų pagrindinių žaidėjų. Jie, neturėdami pinigų, negalėjo ten vykti, o žadėtos paramos šiam reikalui net iš PLB nebuvo sulaukta ...

Toronte žaidynėse dalyvaus praeitų metų 38-jų ŠALFASS žaidynių meisteris, Čikagos "Lituanica", III-jų PLS žaidynių, vykusių Australijoje 1988, sidabro medalistai Niujorko "LAK", Toronto "Aušra", keturių buvusių ŠALFASS žaidynių meisteris, šiais metais pilnoje sudėtyje su broliais, Jurgiu ir Leonu Rautinšais, Detroito "Kovas" ir kt.

Torontiškiams bus proga pamatyti "Vėjo" rinktinę, kurios žaidėjai po ŠALFASS pirmenybių pasiliks Toronte, gal net jau ir paskutinei praktikai prieš išvykstant varžyboms į Lietuvą. "Vėjas" Lietuvoje žais prieš Kauno "Žalgirį", Vilniaus "Statybą", Panevėžio "Lietkabelį", Klaipėdos "Neptūną" ir Lietuvos jaunių rinktinę.

Jaunių A klasėje bus progos stebėti Čikagos "Nerį" – III-jų PLS žaidynių, vykusių Australijoje, meisterį, Niujorko "LAK" ir visą eilę jau neblogų komandų jaunių B klasėje, kur jaunimas, tik prieš kelis metus pradėjęs žaisti krepšinį, jau rodo gerą pažangą.

Tinklinio varžybos III-se PLS žaidynėse Australijoje buvo ypatingai aukšto lygio ... (Taip kalbėjo grįžęs iš III-jų PLS žaidynių Adelaidėje V. Grybauskas. Tas pats lietuvių tinklinio elitas dalyvaus 39-se ŠALFASS žaidynėse Toronte, š.m. geg. 5-7 d.d. Red.).

Tinklinio varžybos, pagal mūsų tinklinio specialistą Zigmą Žiupsnį, buvo ypatingai aukšto lygio. Vyrų klasėje australiečių abi rinktinės neprilygo Š. Amerikos Bostono "Grandžiai", Los Angeles "Bangai" ir Čikagos "Neriai". Ir tarp šių trijų kova buvo arši ir įdomi, nes tik dvi galėjo patekti į baigmę. "Banga" netikėtai, bet užtikrintai paklupdė "Nerį" 3:0, o "Neris" laimėjo prieš "Grandį" 3:1. Rungtynės tarp "Bangos" ir "Grandies", dėl laiko stokos buvo nutrauktos pasekmei esant 2:2. Tuo būdu Bostono "Grandis" buvo eliminuota ir nuskriausta, nes jai buvo atimti šansai patekti į baigmę. Ir be reikalo, nes aikščių ir laiko buvo užtektinai.

Finalinės rungtynės buvo įdomios ir aukšto lygio. "Neris", su geriausių varžybų kirtiku A. Stankaičiu ir puikiai valdančiu kamuolį R. Žiupsniu, laimėjo aukso medalį 16:14, 9:15, 15:11 ir 15:5.

Moterų grupėje taip pat 5 komandos ir vėl Š. Amerika su Niujorko "LAK", "Banga" ir "Nerimi" buvo žymiai pranašesnės. Kaip ir vyrų klasėje, baigmėje susitikusios "Banga" ir "Neris", pademonstravo tikrai aukštos klasės žaidimą. "Bangos" Daiva Tomkutė yra UCLA u-to pagrindinė žaidėja ir išrinkta į Amerikos "All Star" rinktinę. Jos smūgiai, šuoliai ir blokavimas buvo tarptautinės klasės. Tačiau "Neries" komandai vadovavo puiki žaidėja A. Brakauskienė, ir visa komanda buvo labai balansuota. Jai ir atiteko aukso medaliai 15:5, 14:16, 15:5, ir 15:13.

ŠALFASS metinės "Trap", skridinukų pirmenybės įvyks 1989 gegužės 6 d. Hamiltono lietuvių medžiotojų ir žūklautojų Giedraičio klube. Pirmenybių pradžia 11 v.r. Programoje: – 16 jardų 100 taikinių, – išlyginami jardai 50 taikinių, – dvigubi 25x2 taikiniai, – 16 jardų varžybose A ir B klasės, – išlyginamuose jarduose ir dvigubus, viena klasė.

Bus dovanos pirmųjų trijų vietų laimėtojams kiekvienoje klasėje, 200 taikinių čempionas ir antroji vieta šioje varžyboje. Šoviniai, pirkti ar namų gamybos, tačiau su taikinių užtaisais. Registracija pirmenybių dieną vietoje. Pirmenybės pravedamos pagal "ATA" taisykles.

"Trap" koordinatorius ir pirmenybių vadovas Vytautas Svilas, RR 3, Mount Hope, Ont., LOR 1WO, tel. (416) 679-6795.

Patikslinimas, 39-jų ŠALFASS žaidynių Toronte gegužės 5-7 d.d. kėgliavimo varžybos vyks Plantation Bowlerama, 5429 Dundas St. W., Etobicoke.

"Neries" vyrų tinklinio komanda Adelaidėje vykusiose III-se PLS žaidynėse laimėjusi aukso medalį. Iš kairės: klūpo – P. Urba ir P. Kalvaitis. Stovi iš kairės: V. Čyvas, J. Kasikas, P. Gražulis, A. Stankaitis ir R. Žiupsnys

TOTAL TRADES RENOVATING
151 Carlingview Dr., Unit 5, Rexdale, Ontario
- *atlieku visus elektrinius darbus — namų, įstaigų, įmonių*
- *parduodu ir įrengiu namų šildymo ir vėsinimo sistemas*
- *įrengiu aliuminiaus gaminius — lauko sienas, langus, duris, veidrodžius*
- *atlieku pagrindinius namų remontus — prausyklų, rūsių, padidinu namus, verandas*
- *uždengiu naujus stogus, išlieju įvažiavimus (driveways)*

Bob (Gintas) Artickonis 674-1068

Skautų veikla

Skautų suvažiavimas

• Vyresniųjų skaučių, skautų vyčių, prityrusių skaučių ir skautų, jūrų budžių ir gintarių suvažiavimas įvyks šių metų **gegužės 27-29** d.d. Rockville, MD, prie Washington, DC, L. E. Smith Environmental Educational Centre. Pagrindinė suvažiavimo tema – dabarties įvykiai Lietuvoje. Programa įvairi ir bus daug smagių užsiėmimų šioje gražioje vietovėje. Patalpos puikios. Centras apima 30 akrų parką su ežerėliu, upeliu ir 15 kilometrų takeliu iškylom. Yra keturi namukai, kurių kiekvienas turi po 32 lovas ir kambarį 4 vadovam. Reikia atsivežti miegmaišius ir pagalves. Kiekviena didesnė patalpa turi po bendrą kambarį užsiėmimam. Didelė valgykla talpina per 100 stovyklautojų. Yra puiki laužavietė ir paviljonas. Suvažiavimo mokestis – $40. Registruotis gegužės 5 d. Visas mokestis turi būti siunčiamas: Suvažiavimo koordinatorei Daliai Lukienei, 10622 Great Arbor Dr., Potomac, MD 20854, USA. Tel. (301) 983-0763.

Šio suvažiavimo patalpos yra netoli Washington, DC, JAV. Kas norės prieš arba po suvažiavimo aplankyti žymesnes vietoves, žinios bus parūpintos. Vis budžiu!

Fil. ps. **Ina Petokienė**

• Trys jachtos: "Audra", Kauno pluošto gamyklos su kpt. Ig. Miniota, "Dailė", Vilniaus dailininkų sąjungos su kpt. Al. Dovydėnu ir "Lietuva", Klaipėdos sporto komiteto su kpt. Kubiliūnu, išplauks gegužės 1 d. iš Klaipėdos uosto į Niujorką su iškeltom Lietuvos vėliavomis. Prieš kelionę kpt. Ig. Miniota pareiškė, kad nei ilga kelionė, nei didžiulės bangos, nei pavasario audros mūsų nebaugina. Mes norime užmegzti ryšius su išeivijos jūrų skautais ir kitais buriuotojais, pamatyti vakarų pasaulį, Ameriką. Mūsų žygis panašus į Dariaus ir Girėno žygį. Kelionė, jeigu viskas gerai seksis, užtruks iki birželio 10 d. plaukiant 150 mylių per parą. Trijų jachtų įgulą sudarys 20 žmonių. Sugrįžimui atskris tiek pat žmonių. Radijo imtuvais ir siųstuvais aprūpino Čikagos ir Klivlando jūrų skautai. Susidariusiom kelionės ir kitoms išlaidoms didesniuose ir mažesniuose lietuvių centruose renkamos aukos. Toronte aukomis rūpinosi skautininkų draugovės vadas ps. St. Kuzmas. Šio žygio sąmata – $20.000.

• "Šatrijos" ir "Rambyno" tuntų jūros skautai-tės, vadovaujami s. V. Keturakio, balandžio 15 d. pradeda pasiruošimą vasaros plaukiojimo sezonui, Ashbridge Bay uoste prie Coxwell vietovės. V. Keturakio rūpesčiu gauta jachta 26 pėdų ilgio iš Toronto skautų štabo. Prieš plaukiojimą reikia lankyti kursus, išmokti reikalingus įstatus bei susipažinti su drausme. Kursus praves kanadiečių jūrų skautų specialistai. **M.**

Century 21 OFFORD REALTY LTD.
Member Broker
38 Hurontario Street,
Collingwood, Ont. L9Y 2L6
Parduodant, perkant ar tik dėl informacijos apie namus, vasarnamius, ūkius, žemes Wasagos, Staynerio ir Collingwoodo apylinkėse kreipkitės į

Angelę Šalvaitytę, B.A.,
pirkimo ir pardavimo atstovę.
Ji mielai jums patarnaus.
Darbo tel. (705) 445-5640, namų tel. (705) 429-6428.

CHESSINGTON LIMOUSINES
vestuvėms, gimnazijos, universiteto mokslo užbaigimo ir kitom progom.
Lietuviams nuolaida
C. Jason (Jasiūnas) Toronte
Tel. (416) 624-8181

PARAMA LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS

MOKA:	
9¼% už 90 dienų term.indėlius	
9¼% už 6 mėn.term.indėlius	
10 % už 1 m. term. indėlius	
10 % už 2 m. term. indėlius	
10 % už 3 m. term. indėlius	
10 % už 1 m. GIC mėn. palūk.	
11½% už 1 m. GIC invest. pažym.	
11 % už 2 m. GIC invest. pažym.	
11 % už 3 m. GIC invest. pažym.	
8¾% už RRSP ir RRIF ind. (variable rate)	
11½% už RRSP ir RRIF 1 m. term. ind.	
11 % už RRSP ir RRIF 2 m. term. ind.	
11 % už RRSP ir RRIF 3 m. term. ind.	
8¾% už namų planą - OHOSP (variable rate)	
8 % už taupymo sąskaitą	
9 % kasd. pal. sąsk. virš 10.000	
6½% už kasd. pal. čekių sąsk.	

IMA:	
už asmenines paskolas nuo	13 %
už nekilnojamo turto paskolas (mortgages): su nekeičiamu nuošimčiu	
1 metų	13¼%
2 metų	13 %
3 metų	13 %
(fixed rate)	
su keičiamu nuošimčiu 1, 2 ar 3 metų	11½%
(variable rate)	

Asmenines paskolas duodame iki $65,000 ir mortgičius iki 75% įkainoto turto. Kitos paskolos: (Line of Credit) ir antrieji mortgičiai.

AKTYVAI virš 72 milijonų dolerių

Visų narių gyvybė apdrausta santaupų dydyje, bet nedaugiau $2,000. Asmeninės paskolos mirties atveju apdraustos iki $15,000. Nemokamas čekių ir sąskaitų patarnavimas. Gaunama piniginės perlaidos, kelionės čekiai (American Express).

KASOS VALANDOS: pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais – nuo 9.30 v. ryto iki 3.30 v. po pietų; ketvirtadieniais ir penktadieniais – nuo 9.30 v. ryto iki 8 v. vakaro; šeštadieniais – nuo 9 v. ryto iki 1 v. po pietų (liepos ir rugpjūčio mėnesiais šeštadieniais uždaryta).

BŪSTINĖ: Lietuvių namai —
1573 Bloor Street West, Toronto, Ontario M6P 1A6

Telefonas 532-1149

A. W. GARBENS REAL ESTATE INC.
121 Willowdale Ave., Suite 106, Willowdale, Ont. M2N 6A3.
Telefonai: 225-5699 arba 489-1543
Nekilnojamo turto įstaiga, tarnaujanti tautiečiams nuo 1951 metų. Lietuviams nuolaida namo pardavimo atveju.
Alfonsas Garbenis, sn. (tėvas) ir
Alfonsas Garbenis, jn. (sūnus) – **savininkai**
Namų įkainojimo skyrius
HURONIA PROPERTIES APPRAISALS LIMITED
25 Pineneedle Dr. P.O. 174, Aurora, Ontario L4G 3H3
Telefonas (Toronto linija) 773-6480
ALFONSAS W. GARBENIS, jn., B. Econ. CRA, SRA, kvalifikuotas įkainotojas nuosavybių – mortgičių, palikimų, investacijų, (V. Day Capital Gains) ir patarėjas kituose nekilnojamo turto reikaluose.

KINGSWAY NATIONAL
REAL ESTATE LTD., REALTOR
1614 Bloor St. W., Toronto, M6P 1A7 (Arti Toronto Lietuvių namų)
PERKANT – PARDUODANT NAMĄ AR KOKIĄ NEKILNOJAMĄ NUOSAVYBĘ, VISADA JUMS SĄŽININGAI IR DRAUGIŠKAI PATARNAUS
STASYS JOKUBAITIS.
30 metų patirtis. Nemokamas namo įkainojimas.
Telefonai 535-2331 arba 537-2869

RE/MAX renown realty ltd., realtor
an independent member broker
daiva t. dalinda, B.A.
associate broker
4887 dundas street west
islington, ontario M9A 1B2
res: 239-9892
232-2322
DEŠIMTIES METŲ PATYRIMAS
NEMOKAMAS NAMO ĮKAINOJIMAS

MARIUS E. RUSINAS, *turįs aštuonerių metų patyrimą, patarnauja visose pensijų srityse:*
- **RRSP – nuo 1 iki 10 metų garantuoti pažymėjimai**
- **RRIF pensijų fondas**
- **metinė renta (Annuities) – nuo 5 iki 20 metų išmokos abiem (vyrui ir žmonai) arba vienam (kitam mirus)**
- **įvairūs fondai (Segregated Funds) – gyvybės, sveikatos, grupinė drauda**
- **atstovauja visom gyvybės draudos bendrovėm**
- **klientų patogumui, susitarus, atvažiuoja į namus**

Canada Life Assurance Company
390 Bay St. nr. 600, Toronto M5H 2Y2
Darbo (416) 868-0922, namų (416) 848-0320

KANADOS ĮVYKIAI

Per didelės nuolaidos?

Ligšiolinį Kanados veidą gerokai pakeitė pastaraisiais metais beveik visiškai prarasta ateivių kontrolė. Normalią imigraciją su jos nuostatais, įsileidimo taisyklėmis užgožė jokių suvaržymų nepripažįstantis ateivių antplūdis su garsiai rėkiančia politinių atbėgėlių minia. Joje tik nedidelę dalį sudaro tikrieji politiniai pabėgėliai, kuriems iš tikro reikia politinės globos. Didžioji dalis tėra geresnio gyvenimo Kanadoje siekiantys imigracijos taisyklių laužytojai, įvažiavimo nenorėję laukti ilgokoje eilėje. Rezultatas – vis labiau kylanti rasinė įtampa. Spaudoje vis daugiau rašoma apie ryškiau matomas mažumas, reikalaujančias lygių teisių su taip pat ryškiai matoma baltosios rasės dauguma. Rasinė įtampa labiausiai palietė Ontario provinciją ir ypač Torontą, kur sugužėjo didžiausias ateivių skaičius, suviliotas tvirčiausiai Kanadoje besilaikančios ekonomijos.

Rasinę įtampą labiausiai išjudino juodoji mažuma ir jos karštieji aktyvistai, vis garsiau pradėję kalbėti apie jiems nepalankią Toronto policiją. Triukšmą sukėlė dviejų juodosios rasės atstovų L. Donaldsono ir W. Lawsono nušovimas, įvykdytas policininkų tarnybos metu. Gerokai dažnesni baltųjų nušovimai būdavo išsprendžiami pačios policijos atliekamais tyrimais. Piktos reakcijos nebūdavo susilaukiama, nes nušovimai liesdavo kriminalinius nusikaltėlius ir kartais policijos padarytą klaidą. Kitaip buvo su L. Donaldsono ir W. Lawsono nušovimu, kurį juodieji aktyvistai sutiko kaip rasinę žmogžudystę. Iš tikrųjų į šėlstančio L. Donaldsono butą policininkus pakvietė jo žmona. Tad rasinė žmogžudystė negalėjo būti suplanuota. L. Donaldsoną nušovęs policininkas sakosi tik gynęsis nuo staigaus puolimo. Septyniolikametis W. Lawsonas buvo nušautas pavogtame brangiame automobilyje. Teigiama, kad jis tuo automobiliu bandė partrenkti vieną iš jį sulaikiusių policininkų. Galutinį sprendimą abiem atvejais turės padaryti teismas, išteisindamas ar pasmerkdamas tarnybą atliekančius policininkus.

Juodieji aktyvistai, nelaukdami teismo sprendimo, Toronto policiją viešai apkaltino rasizmu, išjudindami politikus, kuriems reikia visų rinkėjų balsų. Tad nedelsiant buvo sudarytas šešių asmenų komitetas, vadovaujamas C. Lewiso, sumažinti įtampai tarp policijos ir visų daugiau ar mažiau matomų mažumų. Komitetas paskelbė beveik 300 puslapių pranešimą su 57 pasiūlymais. Pirmiausia siūloma įsteigti Ontario rasinių ryšių ir policijos priežiūros tarybą, kurį rūpintųsi matomų rasinių mažumu privalomu įvedimu į policininkų eiles iki 1996 m. Ontario provincijoje yra 124 vietinės policijos institucijos. Jos visos bus įpareigotos pagal gyventojų proporciją į savo eiles priimti atitinkamą rasinių mažumų atstovų skaičių. Liūdniausia, kad net ir pakėlimas į vadovaujančias pareigas turės būti atliktas pagal tą proporciją. Lig šiol pati policija pasirinkdavo ir paruošdavo naujuosius savo tarnautojus. Dabar ji turės skaitytis su Ontario rasinių ryšių ir policijos priežiūros taryba, kurios trys nariai bus civiliai: vienas baltosios ir du kitų rasių atstovai. Tad trijų civilių grupėje daugumą turės matomosios mažumos atstovai.

Policijos vadams rūpestį sudaro privalomas nustatyto matomosios mažumos atstovų skaičiaus įsileidimas į policininkų eiles. Lig šiol būdavo ieškoma geriausiai tinkančių kandidatų, nekreipiant dėmesio į rasę ir veido spalvas. Dabar policijos vadams teks skaityti ir su veido spalvomis, vykdant tarybos nustatytą kvotą. Ne visada rasinių mažumų grupėse galima surasti tinkamų kandidatų policijos darbui. Gresia pavojus, kad dėl tokios taktikos sumenkės policinio darbo lygis. Komitetas į savo pasiūlymus įjungė ir daugiau nuolaidų. Keisčiausiai atrodo leidimas policijon įsijungusiems sikams uniforminę policininko kepurę pakeisti turbanu ir ant diržo pasikabinti ceremoninį durklą.

Kažin ar verta iškraipyti Ontario policijos uniformas? Ar negeriau būtų sikams, negalintiems atsisakyti turbano ir durklo, pasirinkti kitą uniformos neturinčią profesiją? Lig šiol policininkai paaukštinimus gaudavo pagal įgytą patirtį ir išlaikytus specialius egzaminus. Pernai tuos egzaminus išlaikė daugiau kaip tūkstantis Toronto policininkų, o paaukštinimo susilaukė tik 100. Padaryta didoka atranka: iš dešimties išlaikiusių egzaminą paaukštinimui pasirinktas tik vienas. Dabar paaukštinimas bus privalomas ir mažumų grupės atstovams, nors jų atranka nepalyginamai mažesnė. Naujieji policininkai turės atlikti jiems privalomą trijų mėnesių praktiką kurioje nors matomosios mažumos grupės organizacijoje. Kiti policininkai kas penkti metai turės lankyti mėnesinį rasinių ryšių atsinaujinimo kursą. Daug kam atrodo, kad juodosios mažumos aktyvistams nutildyti padaryta per daug nuolaidų, kurios paralyžuos policijos darbo veiksmingumą.

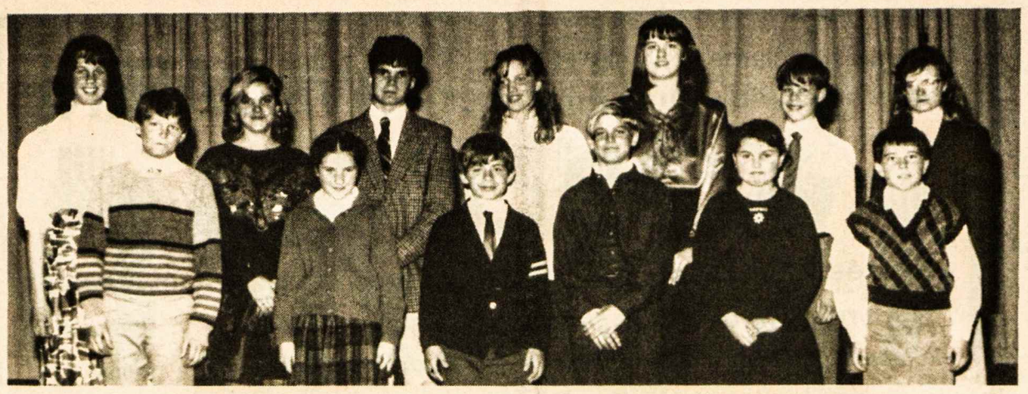

Jaunųjų talentų popietėje programos atlikėjai balandžio 9 d. Anapilyje. Iš kairės pirmoje eilėje: V. Liačas, Vita McKenna, G. Neimanas, A. Batūra, I. Kanovičiūtė, D. Šelmys; antroje eilėje: V. Underytė, D. Batūraitė, T. Liačas, E. Ambrozaitytė, L. Underys, L. Mockutė

Nuotr. B. Tarvydo

SKAITYTOJAI PASISAKO

NE VISKAS PASIKEITĖ

Praėjusią vasarą lankiausi Lietuvoje. Grįždamas atsivežiau keletą "Atgimimo" numerių. Grįžęs tikėjausi jų sulaukti daugiau. Deja, brolis pranešė, kad neleidžia jo siųsti užsienin. Nors vokas buvo nestoras, bet laiškas grįžo atgal su atitinkamu įrašu.

Ne viskas pasikeitė Lietuvoje taip, kaip norėtume. Trukdo tie, kurie atvažiavo Lietuvon vieton išvežtų lietuvių. Nerimsta ir lenkai. Utenoje lenkų nematėm, bet Zarasų krašte naktimis dingsta lietuviškos vėliavos, o jų vietoje iškabinamos lenkiškos arba raudonos. Vilniaus krašte – panašiai.

Lenkijoje renkamos knygos ir kitos dovanos ir siunčiamos į Lietuvą, kad tenai lenkai nesulietuvėtų! Vilniaus geležinkelio stoties kioskuose matyti daugiau lenkiškų knygų bei laikraščių nei lietuviškų. Lenkijoje nelengva jų gauti, o Vilniuje pilna, ir tai pigesnėm kainom nei Lenkijoje.

Važiuodamas Lietuvon, nuvežiau keletą senų išeivijos laikraščių savo artimiesiems, būtent "Tėviškės žiburius", "Laiškus lietuviams" ir "Tėviškės aidus". Mano artimieji nė nežinojo, kad tokie laikraščiai leidžiami išeivijoje. **Skt.**

LAIKAS SU LENKAIS IŠSIAIŠKINTI!

Taip rašo Aurelija M. Balašaitienė "Tėviškės žiburių" 51-52 nr.

Aureliją M. Balašaitienę išgąsdino Klivlande įvykusi "Lenkijos nepriklausomos kultūros" paroda. O kas mums daryti, Londono ir D. Britanijos lietuviams? Čia Londone yra pasaulio lenkų centrinės organizacijos, vadovaujamos Lenkijos egzilinės vyriausybės, kurios dabartinis prezidentas K. Sabbat, kuris taip neseniai lenkų vyskupo Szcepan Wesoly akivaizdoje, perimdamas prezidentines pareigas iš grafo E. Raczynski, prisiekė Dievui, *kad jis gins Lenkijos sienas tokias, kokios buvo 1938 metais..*

Aplankę bet kokias lenkų organizacijų patalpas, visur matysime Lenkijos kabančius žemėlapius, kur mūsų sostinė Vilnius ir jo kraštas įjungtas į Lenkijos teritoriją. Negeriau ir su ukrainiečių Lwowu ir jo sritim.

O kai jiems bandai paaiškinti ar paklausti, kodėl jie savinasi mūsų sostinę Vilnių, dažnai išgirsti, kad su lietuvišku "Bydlo" (galviju) nėra reikalo aiškintis.

D. Britanijoje labai ilgą laiką veikė lenkų sukurtas "European Federalist" sąjūdis, kurio organas "Eurpean Press" propagavo, kad sugriuvus sovietinei imperijai, Lenkija federaliniais ryšiais prisijungia Lietuvą, Ukrainą ir dalį Čekoslovakijos. Tame Sąjūdyje dalyvavo ir lietuviai.

Kai lietuvių bendruomenėje iškilo skandalas dėl tų federalistų ir pačios federacijos su Lenkija, šis sąjūdis perėjo į pogrindį ir dabar mažai girdėt iš jo veiklos.

Vietoje "European Federalist" užgimė nauja "European Liaison Group", kurioje pirmąsias vietas užima lenkiškos organizacijos, pradedant lenkų egziline vyriausybe, baigiant Lenkų karių sąjunga. Pirmasis šios grupės pirmininkas buvo Z. Juras.

D. Britanijoje jau kuris laikas veikia šalia konservatorių partijos atskala, ultra dešinioji grupė. Toji grupė sumanė suorganizuoti savo padalinį "European Freedom Campgain", pasikviesdami savo tarpan etnines grupes. Lenkai čia įsijungė su šiomis lenkiškomis organizacijomis: Lenkijos egzilinė vyriausybė, Anglų-britų draugija, Katyno sąjunga, Lenkų karių sąjunga, lenkų institutas, Sikorski muziejaus komitetas, D. Britanijos Lenkų Bendruomenė, o iš etninių grupių: Latviai, estai, lietuvių sąjunga, ukrainiečių sąjunga, čekai. Be to šioje sudėtyje dalyvauja ir lenkiškoji "European Liaison Group" ir jos atstovas Z. Juras. Taip lenkai sugeba net dvigubai išnaudoti kitas tautybes lenkiškiems interesams.

Su lenkais išsiaiškinti negalima, jie yra šovinistai ir imperialistai. Vietoje išsiaiškinimo su jais reikia pradėti aiškinti visam pasauliui lenkų užmačias.

Turbūt Dievas lietuvius nubaudė, suteikdamas tokius žiaurius kaimynus pietuose.

Stasys Kasparas

INFORMACIJA VOKIEČIŲ KALBA

Kanados Lietuvių komitetas žmogaus teisėms ginti atsiuntė man J. Daumanto angliską leidinį "Fighter's for Freedom – Lithuanian Partisans versus USSR".

Jau kitą dieną šią brangią knygą (turiu lietuvišką bei 1975 m. angliską laidą) nuvežiau į Mannheimo miesto biblioteką, tuo kiek papildydamas lietuvių leidinių skyrių, kadangi jau anksčiau padovanojau dr. A. Budrecko redaguotą "Eastern Lithuania" – Vilniaus krašto lietuvių s-gos leidinį, "Violations of Human Rights in Soviet Occupied Lithuania", bei iš A. Puzinienės gautą jos vyro dail. P. Puzino kūrinių albumą.

Savo straipsnyje "TŽ" š. m. sausio 31 d. minėjau stoką informacijos apie Lietuvą vokiškai kalbančiuose kraštuose. Štai tik kelių savaičių bėgyje pasiekė mane vėl du laiškeliai. Viename, Aacheno St. Leonardo gimnazijos mokytoja (istorijos) Rosemarie Kraft prašo žinių apie Lietuvą ir kt. Pabaltijo valstybes, norėdama jas perduoti savo mokiniams. Vėl kitame žurn. dr. Rudolf Striobingeris iš Hage praneša, kad jis yra vokiškų dienraščių ir savaitraščių bendradarbis, informuodamas skaitytojus apie Sov. Sąjungos gyvenimą ir šiandieninius įvykius Baltijos kraštuose. Prašo jam siuntinėti "Elta-Pressedienst" bei kt. informacinę medžiagą. Prieš mėnesį laiko Bundestago (parlamento) nario žmogaus teisėms ginti komiteto pirm. Fr. Vogelio sekretorė taip pat paprašė žinių apie Lietuvą ir kt. Baltijos valstybes, kadangi po paskutinių įvykių Pabaltijy šis klausimas buvo pavestas minėtam komitetui.

Tad, dar kartą norėčiau atkreipti mūsų veiksnių dėmesį į vokišką informaciją, kadangi reikalas yra pribrendęs, o laikrodžio rodyklė rodo "be penkių minučių dvylika".

Būsiu dėkingas autoriams-leidėjams, jeigu jie atsiųs man po keletą angliškų leidinių. Juos išsiųsčiau Bundestago-parlamento archyvui, universitetų bibliotekoms, apmokėdamas pašto išlaidas, kadangi dar esu skolingas Lietuvai už nemokamą mokslą Vilniaus Vytauto Didžiojo gimnazijoje ir Vilniaus universitete. Mano adresas: K. Baronas, Franconvillestr. 16, 6806 Viernheim, W. Germany.

Iš ankso mano vilnietiškas ačiū!

K. Baronas

Pasaulio įvykiai

(Atkelta iš 1-mo psl.)

monų milicijos pozicijas. Beirute nuo artilerijos sviedinio žuvo Ispanijos ambasadorius Pedro de Aristegas. Gen. M. Aounas naudojasi prieš Sirijos prez. H. Assadą kylančia opozicija, kurion dabar įsijungia Irakas, Egiptas, Jordanija ir palestiniečių PLO organizacija. Ypač daug paramos gen. M. Aounui žada nesėkmingą karą su Iranu užbaigęs Irako prez. S. Husseinas, didžiausias Sirijos prez. H. Assado priešas. Matyt, jo dėka gen. M. Aouno krikščionių armija yra susilaukusi ginklų iš Prancūzijos ir JAV. Gen. M. Aounas nori atstatyti taiką pilietinio karo, Izraelio ir Sirijos invazijos nusiaubtame Libane. Tačiau jam vis dėlto turbūt nepavyks išstumti okupacinių Sirijos dalinių ir sustabdyti Izraelio aviacijos keršto taktika dažnokai vykdomo palestiniečių bombardavimo, susidoroti su libaniečių musulmonų milicijos grupėmis. Taika greičiausiai ir vėl liks neįgyvendinama svajone.

Nelaimė karo laive

Skaudi nelaimė ištiko JAV karo laivyno didįjį 58.000 tonų kovos laivą "Iowa", sėkmingai dalyvavusį II D. kare ir mažesniuose Korėjos karo veiksmuose. Laivas buvo išimtas iš aktyvios karo tarnybos, kurion jį gerokai pertvarkytą ir sumodernintą vėl 1984 m. grąžino prez. R. Reaganas. "Iowa" turėjo 1.575 jūrininkų įgulą ir tris patrankų bokštelius, kuriuose buvo po tris 40 centimetrų diametro patrankas, galinčias 1.225 kilogramų sviedinius iššauti į taikinius, esančius už 37 kilometrų. Nelaimė galingąjį laivą "Iowa" ištiko šaudymo pratybose Atlanto vandenyne, 530 km į šiaurės rytus nuo Puerto Riko. Antrojo bokštelio vienoje patrankoje dėl nežinomos priežasties staiga sprogo 50 kilogramų parako maišelis sviediniui išstumti. Sprogimas sukėlė gaisrą iš tvirto plieno padarytame uždarame bokštelyje. Jame ir gaisre žuvo 47 patrankų bokštelio įgulos nariai. Tai yra skaudžiausia JAV laivyno nelaimė nuo II D. karo dienų. Sprogimo priežastis tebėra nenustatyta. Iš pradžių buvo galvojama, kad tą maišelį parako galėjo uždegti nuo šaudymo įkaitusios patrankos kibirkštis. Vėliau betgi paaiškėjo, kad ta patranka negalėjo būti įkaitusi, nes ji dar nebuvo panaudota šaudymo pratybose. Pensijon išėjęs viceadmirolas R. Walters primena nelaimės tyrėjams, kad 40 centimetrų diametro patrankų šaudymo bokšteliuose technologija nedaug tėra pasikeitusi nuo I D. karo laikų. Pranešimų apie tada įvykusius patrankų sprogimus yra istoriniuose leidiniuose.

Advokatas
ALGIS S. PACEVIČIUS, B.Sc., LL.B.
2 Jane St., Suite 500 — Telefonai:
Bloor ir Jane gatvių kampas — įstaigos (416)**762-7393**
Toronto, Ontario M6S 4W3 — namų **233-0303**

Advokatas VIKTORAS E. RUDINSKAS,
B.C.L., LL.B., M.B.A.
Ontario ir Kvebeko teisininkų organizacijų narys, dirba firmoje advokatų **Anderson, Sinclair, Walters, Shaw a. Mooney.**
Barristers and Solicitors. Patent a. Trade Mark Agents
Toronto: Suite 209, 3416 Dundas St.W. Toronto, Ontario M6S 2S1 **767-2127**
Mississauga: Suite 200, Plaza One, 2000 Argentia Road, Mississauga, Ontario, L5N 1P7, **821-8522** **TELEX: 06-960168**

Advokatas
PETRAS K. ŠIMONĖLIS, B.A. M.L.S. LL.B,
perėmė a.a. advokato **Algio Puterio** bylas ir testamentus
3425 Dundas St.W., Suite 200 — Telefonai:
prie Windermere Ave. — įstaigos (416)**763-3362**
Toronto, Ontario M6S 2S4 — namų **621-2136**

RE/MAX west realty inc., realtor an independent member broker
Juozas (Joseph) **Norkus**
namų pirkimo ir pardavimo atstovas
patarnauja lietuvių kalba
Nemokamas namų įvertinimas
Lietuvių pensininkų namuose "Vilnius" I-me aukšte.
1700 bloor street west toronto, ontario M6P 4C3 — **769-1616**

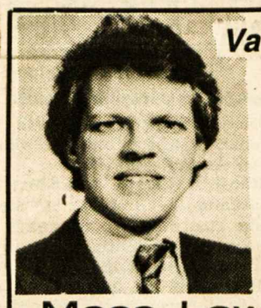

Vaidotas Jonynas, M.B.A., C.F.A.
Telefonas (416) 864-2734
- **Turi daugiau kaip 10 metų patyrimo investacijų srityje**
- **Aukso kasyklų analizuotojas**
- **Asmeniškai pataria apie "T-Bills", "Canada Savings Bonds", RRSPs, "Mutual funds"**
- **Sąžinigai patarnauja lietuviškai arba angliškai**

Moss, Lawson & Co. Limited
48 Yonge Street, Toronto, Ont. M5E 1G7

Sąžiningas, konfidencialus patarnavimas
Parduodant, perkant ar tik norint informacijų apie nekilnojamas nuosavybes prašom man paskambinti
Justinas Raškauskas
allan BROWN — **624-6336** namų **897-0068**
ALLAN BROWN REAL ESTATE (Ont.) LTD., REALTOR
Toronto & Mississauga Real Estate Board
4078 Dixie Rd., Mississauga, Ont. L4W 1M4

Century 21 — **DRESHER Ltd.**
Member Broker
Tel. 233-3334
FAX 233-0285
3830B Bloor St. W., Islington, Ont. M9B 1K8
Patarnavimai visose pirkimo ir pardavimo srityse.
Kreipkitės į Valterį Drešerį.
Kiekviena įstaiga tvarkosi atskirai.
Didžiausia pirkimo ir pardavimo įstaiga pasaulyje.

DRESHER INSURANCE BROKERS
Fax 233-0285 - Tel. 231-2661
3830B Bloor Street West, Islington, Ontario M9B 1KB
Lietuvių kalba patarnauja – V. DREŠERIS ir RIMA (Petkutė) DREŠERIENĖ
Darbo valandos: 10 v.r. – 7 v.v., šeštadieniais – 10 v.r. – 2 v.p.p.
Narys "Better Bussiness" biuro

Patarnavimas — greitas ir tikslus!
V. Dauginis – telefonai (416) 533-1121 (416) 822-8480
* GAISRO * AUTOMOBILIŲ * ATSAKOMYBĖS *
* GYVYBĖS * KOMERCINĖ*
DRAUDA — INSURANCE
Walter V. Dauginis Insurance Broker Limited,
1613 Bloor St. West, Toronto, Ont., M6P 1A6
(416) 533-1121

Galima gauti tik LCBO parduotuvėse
Jeigu negalite rasti Alpenbitter (100 ml ar 750 ml) jūsų LCBO parduotuvėje, klauskite parduotuvės vedėjo, kad užsakytų arba rašykite Rittmeister of Canada Inc., 297 South Service Road, Grimsby, Ont., L3M 4E9

FUTURE.I
REAL ESTATE LTD. REALTOR

Nijolė Bates
Namų pirkimo bei pardavimo bendrovės atstovė
verslo 769-3300
namų 769-1835
- ***Patarnauja lietuvių kalba.***
- ***Nemokamas namų įvertinimas***

130 Kennedy Avenue, Toronto, Ontario M6S 2X9
Ne tik namai, bet ir jūsų ateitis

DRAUDA "ALL THE CHOICE IN THE WORLD"
MASKELL INSURANCE BROKERS LTD. (Savininkas Balys Maskeliūnas)
Tel. 251-4864, 251-4025, 251-4824 • Namų: 277-0814
2405 Lakeshore Boulevard West, Suite 403
Toronto, Ontario M8V 1C6
VISŲ RŪŠIŲ DRAUDA • 20 METŲ PATIRTIS
• ĮVAIRIŲ DRAUDOS BENDROVIŲ ATSTOVYBĖ •

1989 metų EKSKURSIJOS į LIETUVĄ

gegužės	24 –	birželio	6	liepos	22 –	rugpjūčio	4
birželio	15 –	birželio	28	rugpjūčio	23 –	rugsėjo	4
liepos	6 –	liepos	20	rugsėjo	6 –	rugsėjo	20

Sudaromi iškvietimai giminių apsilankymui ir sutvarkomi dokumentai giminių aplankymui Lietuvoje.
Dėl smulkesnių žinių skambinti arba rašyti žemiau nurodytu adresu:
V. BAČĖNAS arba **A. MEDELIS**
KENNEDY TRAVEL BUREAU LTD.
296 Queen St. W., Toronto, Ontario M5V 2A1 Tel. (416) 593-0600

Vilniaus "Ratilio" koncertas Kanadoje

Istorinis renginys, kuriame dalyvavo 1,300 lietuvių

1989 m. balandžio 19 d. vakaras Anapilio salėje Mississaugoje buvo istorinis – pirmą kartą Kanadoje koncertavo Vilniaus universiteto studentų folklorinis ansamblis "Ratilio", vadovaujamas Zitos Kelmickaitės, konservatorijos dėstytojos. Jis buvo pakviestas torontiškio "Volungės" choro, vadovaujamo muzikės D. Viskontienės. Jai, matyt, nesunkiai pavyko suderinti "Ratilio" išvykas su jo koncertais JAV-se.

Susidomėjimas "Ratilio" koncertu buvo didelis. Rengėjai pritrūko bilietų. Pristačius papildomų kėdžių Anapilio salėje, atsirado dar 300 vietų. Visos buvo išpirktos. Klausytojai pradėjo rinktis salėn gerokai dar prieš koncerto pradžią. Suvažiavo tautiečiai Anapilin iš Toronto, Mississaugos, Hamiltono, St. Catharines, Delhi, Londono ir kitų vietovių. Retai kada būna tiek lietuvių savuose renginiuose.

Atėjus koncerto laikui, salės scenoje išsirikiavo "Volungės" atstovės bei atstovai su duona, druska ir gėlėmis. Originalų žodį tarė volungietis inž. Morkus Sungaila, sveikindamas žodžiu ir nusilenkimais. Salės šviesoms prigesus, atžygiavo žvakutėmis nešini ratiliečiai. Priėmę sutiktuvių dovanas iš volungiečių, jie išsirikiavo scenoje ir užtraukė sveikinimo dainą, siejančią visus su tėvyne Lietuva.

Ratiliečiams pasitraukus užscenin, energinga jų vadovė prabilo į gausią auditoriją originaliu sveikinimo žodžiu, paaiškindama, kad "ratilio" žodis yra kilęs iš "rato", be to, yra tokios formos gėlė ratilėlė. Pasak jos, ratiliečiai patys važinėja į Lietuvos kaimus, renka tautosaką ir turimą medžiagą panaudoja koncertams, kurie atspindi autentišką kaimo gyvenimą.

Griausmingais plojimais sutikti ratiliečiai scenoje dainavo sutartines bei kitokias dainas, grojo įvairiais liaudies instrumentais, šoko sudėtingus kaimo šokius, deklamavo, neužmiršdami nė sibirinės poezijos. Į pabaigą kvietė dainuoti ir visus žiūrovus. Atvežė ratiliečiai ir dovanų – kepalą ruginės kvepiančios duonos iš Lietuvos. Vienas jų supjaustė tą kepalą į mažas riekutes ir dalino žiūrovams. Vadovė, padėkojusi gausiem žiūrovam, įteikė dovanas "Volungei" ir "Gintarui" – puikias vilnietiškas verbas, iš šiaudų padarytą saulelę ir keletą lietuviškų knygų.

Net ir po dviejų valandų publika prašė ratiliečius dar padainuoti. Vadovė tada pakvietė scenon volungiečius bei volungietes, jaunimo atstovus ir pradėjo vakaronę. Skambėjo dainos visoje salėje, kur jautėsi visi lietuvių tautos vaikais – ir aukštaičiai, ir žemaičiai, ir dzūkai, ir suvalkiečiai. Ansamblio aktorė vienu momentu "barė" žiūrovus, kad nedaug vaikų salėje. Pasigirdo atsakymas: "Vaikai miega!" Aktorė atšovė: "Tai jūs miegat . . ."

Pagaliau, visiems pavargus, ansamblio vadovė užtraukė "Lietuva, tėvyne mūsų". Visi sustojo ir baigė šį istorinį renginį galingai skambančiu Tautos himnu.

Po koncerto, šaulutinėje salėje, ratiliečiai, jų globėjai, rengėjai, veikėjai . . . vaišinosi kava bei užkandžiais ir kalbėjo, šnekėjo, pasakojo, porino, dalijosi įspūdžių glėbiais...

Sekančią dieną ratiliečiai autobusu grįžo Amerikon, kur jų laukė koncertai Kente, Čikagoje, St. Petersburge . . . iki grįžimo Lietuvon gegužės pradžioje. **Dl.**

Maloniai kviečiame atsilankyti į
Toronto lietuvių vyrų choro "ARAS" **PAVASARINĮ KONCERTĄ**

gegužės 7, sekmadienį, 2.30 v.p.p. Toronto Lietuvių namuose.

Programoje: ***Toronto vyrų choras "Aras",*** *vadovaujamas sol.* ***V. Verikaičio,***
akompaniatorius muz. ***J. Govėdas*** *ir solistė* ***Audronė Gaižiūnienė.*** **Įėjimas – $6.**

Rengėjai – Toronto lietuvių vyrų choro "Aras" valdyba

"ATŽALYNAS" metinį pavasario **KONCERTĄ**

nuoširdžiai kviečia visuomenę į

1989 m. gegužės 13, šeštadienį, 7 v.v., Toronto Lietuvių namuose

PROGRAMOJE: Toronto "Atžalynas" ir Čikagos lietuvių šokių grupė "Grandis"

Veiks loterija, bus šilta vakarienė su vynu. **Įėjimas** – $17.50 asmeniui, $35 - porai ir $14 - studentams.
Bilietus galima įsigyti pas V. Dauginį tel. **533-1121** arba V. Vitkūnienę tel. **621-8671.**

Visi kviečiami savo dalyvavimu ir aukomis paremti mūsų šokantį – dainuojantį jaunimą.

TĖVŲ KOMITETAS

Toronto Maironio mokykla ir Aukštesnieji lituanistiniai kursai

maloniai kviečia Jus dalyvauti

Iškilmingame užbaigimo akte ir 40 metų sukakties pokylyje,

kuris įvyks š.m. gegužės 26, penktadienį, 6.30 v.v., Prisikėlimo parapijos salėje.

MAIRONIO MOKYKLA

Bilietai gaunami mokykloje arba pas B. Batraks tel. **271-1640.**

Wasagos lietuvių moterų būrelis rengia
MOTINOS DIENOS MINĖJIMĄ **gegužės 6, šeštadienį, 3 v.p.p.**

Gerojo Ganytojo misijos salėje, Wasagoje.

Maloniai kviečiame visus atsilankyti ir pagerbti lietuves motinas.
Po minėjimo vaišės ir loterija. ***Rengėjos***

TORONTO NT

Anapilio žinios

— Praeitą sekmadienį Rambyno ir Šatrijos skautų tuntai iškilmingai su vėliavomis dalyvavo 11 v.r. Mišiose, savo globėjo šv. Jurgio šventės proga.

— Ateinantį sekmadienį antroji rinkliava bus popiežiškajai labdarai.

— Pirmosios Komunijos iškilmės bus balandžio 30, ateinantį sekmadienį, 11 v.r. Mišių metu. Balandžio 29, šeštadienį, bus vaikučių pirmoji išpažintis mūsų šventovėje, 2 v.p.p. Vaikučius Pirmajai Komunijai ruošia ses. Palmira.

— Balandžio 23 d. susituokė Petras Pečiulis su Onute Zdancevičiūte.

— Toronto apylinkės teisės į gyvybę (Right to Life) skyrius ruošia demonstraciją-paminėjimą visų prieš gimdymą nužudytųjų vaikučių. Demonstracija-minėjimas bus gegužės 7, sekmadienį, nuo 2 v.p.p. iki 4 v.p.p. prie Ontario parlamento rūmų. Visi kviečiami demonstracijoje dalyvauti.

— Įvairių profesijų siekiantys ar jas pasiekę jauni katalikai 18-30 m. amžiaus, norį sužinoti daugiau apie savo tikėjimą, skatinami registruotis dviejų semestrų kursui Katalikiškoje Šv. Rašto kolegijoje (Catholic Bible College of Canada), P. O. Box 1410, Canmore, Alberta T0L 0M0, tel. (403) 678-6554. Studentai apgyvendinami bendrabutyje, kuriame suteikiama maldos, darbo ir krikščioniškos atgaivos aplinka.

— Tęsiamas finansinis vajus Kanados lietuvių kultūros muziejui Anapilyje. Iki šiol surinkta $163,-851.09. Muziejui aukojo: $1000 — K. Konkulevičius, A. Navickas; $500 — D. A. Jankūnai.

— Rel. Lietuvos šalpai aukojo: $60 — M. F. Yokubynienė; Šv. Jono kapinėms: $1000 — A. Navickas; $50 — N. Navickienė; parapijos skoloms numokėti: $100 — V. Pūdymaitienė (a.a. dr. Oskaro, Elenos, Jurgio ir Vytauto Pūdymaičių atminimui); $50 — J. Pacevičienė, dr. R. Zabieliauskas.

— Mišios balandžio 30, sekmadienį, 9.30 v.r. už a.a. Mariją Makarenko, 11.00 v.r. už parapiją.

PADĖKA

Nuoširdžiai dėkoju mieloms ponioms už padarytą staigmeną sukaktuvinio gimtadienio bei atvykimo į Kanadą proga. Ypatingą padėką reiškiu rengėjoms Stasei Zimnickienei ir Bronei Prakapienei. Nuoširdžiai dėkoju visoms už dalyvavimą, sveikinimus, dovanas ir paruoštas vaišes.

Įspūdinga popietė bei jūsų meilė pasiliks ilgam prisiminimui.
Dėkinga visoms —

Birutė Bansevičienė

Prisikėlimo parapijos žinios

— Praėjusį sekmadienį per 10.15 v.r. Mišias giedojo "Volungės" choras ir sol. Anita Pakalniškytė.

— Ruošiasi tuoktis Anita-Marie Stulginskaitė su Bradley St. Stephenson.

— Susituokė Valentinas-Kęstutis Asevičius ir Shirley Colvin.

— Balandžio 21 palaidota a.a. Marija Šenferienė, 90 m.; balandžio 25 d. palaidotas a.a. Pranas Liačas, 89 m.

— Norintys važiuoti į Lietuvių dienas, kurios bus Londone, Ont., gegužės 21 d., gali prisidėti prie parapijos choro, kuris išvyks autobusu 8 v.r. Smulkesnių informacijų galima gauti pas B. Genčių tel. 532-8531.

— Važiuojančių į Fatimą ir Lurdą kelionė prasidės gegužės 7 d. ir baigsis gegužės 23 d.

— Šv. Rašto seminaras, kuriame svarstomi sekmadienio Šv. Rašto skaitymai, įvyks paskutinį kartą ateinantį trečiadienį po 7.30 v.v. Mišių.

— Vartotų drabužių ir daiktų išpardavimas praėjo gana sėkmingai. Pelno padaryta apie $3,000. Pelnas bus naudojamas siuntinių lietuviams į Lenkiją pašto išlaidoms padengti, Lietuvos Bažnyčios religinei šalpai, misijoms ir kitiems labdaros darbams. Šiuo metu labdaros sekcijai vadovauja dr. Judita Čuplinskienė.

— Toronto lietuvių socialinių reikalų taryba trečiadienį, gegužės 3, 7.30 v.v. klebonijos patalpose turės ligonių lankytojų pasitarimą. Žinantieji apie sergančius tautiečius arba galintys prisidėti prie jų lankymo yra kviečiami dalyvauti.

— Parapijai aukojo: $300 — N. Merkelienė; $100 — J. E. Dvilaičiai, V. Stankus; $75 — R. V. Šiaučiuliai; $50 — J. B. Danaičiai, J. J. Kulikauskai, K. R. Poškos, A. Šileika, V. Mikolainis, E. K. Šlekiai; Vyskupo fondui: $100 — E. K. Šlekiai.

— Mišios balandžio 30, sekmadienį, 8.30 v.r. — už a.a. Stasę Navickienę, 9.20 v.r. — už a.a. Joną ir Uršulę Grinskius, 10.15 v.r. — už a.a. Karoliną ir Joną Priščepionkus, už a.a. Martą Simanavičienę, 11.30 v.r. — už parapiją, 7 v.v. padėkos intencija.

"Tėviškės žiburių" 40 metų sukakties proga su sveikinimais bei linkėjimais aukojo $40 — Danutė ir Vladas Šaltmirai; $25 — Albertas Misiūnas; $20 — Klara ir Mečys Andriuškevičiai.

Lietuvių namų žinios

— Lietuvių namų moterų būrelio narių informacinis susirinkimas įvyks gegužės 7, sekmadienį, 12.30 v.p.p., LN seklyčioje. Visos narės kviečiamos gausiai dalyvauti.

— Lietuvių slaugos namams aukojo $20 L. Balsienė a.a. Marijos Šenferienės atminimui. Iš viso statybos fonde yra $123,834.36. Aukos priimamos "Paramoje" sąsk. nr. 8711, Prisikėlimo parapijos kooperatyve sąsk. nr. 155332.17 ir "Talkoje" sąsk. nr. 4259.

— Sekmadienio popietėje dalyvavo 320 asmenų. Svečių knygoje pasirašė: M. Dapkevičienė, V. Tamulis iš Kauno, E. Kalvaitytė-Balčiūnienė iš Klaipėdos, E. Kuokštis iš Vilniaus, J. V. Jasevičiai iš Šiaulių, A. Bielskus iš Klivlando, J. Z. Augustinavičius, J. Variakojis iš Čikagos ir K. Slyvys iš Sault Ste. Marie.

— LN seklyčiai reikalingi eksponatai. Skambinti LN vedėjui tel. 532-3311.

— LN valdyba pasiskirstė pareigomis sekančiai: pirm. – J. V. Šimkus, vicepirm. — O. Delkus, ižd. – E. Pamataitis, sekr. – dr. G. Ginčiauskaitė, posėdžių pirm. – V. Kulnys, visuomeninės veiklos koordinatorius: K. Raudys; statybos ir remonto komisija: J. Norkus, dr. J. Slivinskas, R. Strimaitis; "Labdaros" švietimo fondo komisija: V. Dauginis, O. Delkus, V. Kulnys, E. Pamataitis, S. Vaštokas; socialinių reikalų komisija — V. Kulnys; slaugos namų planavimo komitetas: O. Delkus, V. Kulnys, J. Norkus, J. V. Šimkus, R. Strimaitis; bingo komitetas — V. Dauginis, E. Pamataitis, dr. J. Slivinskas; revizijos komisija: pirm. – A. Sukauskas, sekr. – H. Sukauskas, narys – S. Grigaliūnas.

— Londono "Pašvaistės" choro koncertas įvyks balandžio 29, šeštadienį, 7 v.v. Chorui vadovauja muz. R. Vilienė, akompanuoja muz. J. Govėdas. Šokiams gros nauja 4 asmenų muz. V. Povilonio kapela. Veiks baras. Šiltą bufetą ruošia V. Birštonas. Įėjimas — $7, studentams ir pensininkams — $6. Bilietus bus galima įsigyti prie įėjimo 6 v.v. Visi kviečiami dalyvauti šiame nuotaikingame renginyje.

BINGO TALKININKŲ DĖMESIUI

Lietuvių namų bingui reikalingi kortelių pardavėjai, šaukėjai ir raštinės talkininkai.

Skambinti LN vedėjui Teodorui Stanuliui tel. **532-3311,** namų tel. **231-4937** po 7 v.v.

Kanados lietuvių fondas aukojo "Tėviškės žiburiams" $3.000. Nuoširdžiai dėkojame.

Londono, Ont. lėšų telkimo skyrius "Tėviškės žiburiams" aukojo $200.

A. a. A. Grabošo 1-rių metų mirties prisiminimui E. S. Tamašauskai "Tėviškės žiburiams" aukojo $25.

A. A. Juozo Ražausko atminimui Janė ir Ignas Statkevičiai "Tėviškės žiburiams" aukojo $40.

Iš kelių organizacijų susidarė komitetas paremti plaukiantį jaunimą per Atlantą. Jį sudaro: pirm. ps. St. Kuzmas (skautininkų draugovės draugininkas), ižd. j.v.s. H. Stepaitis, sekr. j.s. E. Namikienė (jūrų skautai), G. Baltaduonienė (Mažosios Lietuvos bičiuliai), J. Zavys (Toronto šauliai). Komitetas atidarė "Lietuvių burės Atlante" vardu sąskaitas: "Paramoje" nr. 9234, Prisikėlimo parapijos kredito kooperatyve nr. 157312.17. Prašome visuomenę komiteto užmojį paremti.

Birutė Stungevičiūtė-Urbanienė ir inž. Eugenijus Lichanderis iš Čikagos, lydimi J. L. Stungevičių iš Hamiltono, lankėsi "TŽ" redakcijoje ir domėjosi naujomis Kultūros muziejaus patalpomis Anapilyje.

Aurelija Balašaitienė, rašytoja ir žurnalistė iš Klivlando, dalyvavo sukaktuviniame "TŽ" spaudos vakare-pokylyje 1989. IV. 1 ir savo įspūdžius išspausdino "Drauge" 1989. IV. 11. Ji taip rašo apie Anapilį: "Anapilis, kuriame yra Lietuvos kankinių parapija ir klebonija bei 'Tėviškės žiburių' redakcija ir spaustuvė, iš arti apžiūrėjus, neveltui turi 'pilies' vardą, nes tokiais lietuvių išeivių pastangų ir pinigų dėka sukurtais pastatais nedaugelis laisvojo pasaulio vietovių gali didžiuotis".

Kanados lietuvių fondo stipendijų skirstymo komisija praneša, kad studentai, norintieji gauti stipendijas 1989-90 mokslo metams, turi paduoti pareiškimus iki š. m. birželio 30 d. Pareiškimus reikia paduoti užpildant prašymo formą, kurią galima pasiimti tiesiogiai arba paprašyti, kad prisiųstų iš KLB krašto valdybos raštinės, 1011 College St., Toronto, Ont., M6H 1A8.

Stipendijų skirstymo komisija

Vilniaus universitetas prašo literatūrinio, filosofinio, meninio, psichologinio, politinio, ekologinio turinio knygų anglų kalba. Birželio 19 d. turime galimybę išsiųsti pirmą knygų siuntą. Kas turėtų ir norėtų tokio pobūdžio knygų padovanoti, prašau skambinti tel. 241-6969 ar tel. 253-0410. Be to, kiekvieną sekmadienį nuo balandžio 23 d. iki gegužės 28 d. po 10 v.r. Mišių Prisikėlimo parapijos salėje baltiečių moterų tarybos narės priims atneštas knygas. Paskambinus knygos bus paimamos iš namų.

Baltiečių moterų taryba

"Gintaro" ansamblio kelionę į Lietuvą parėmė: $3000 — Kanados lietuvių fondas; $2000 — Lietuvių kredito kooperatyvas "Parama", $1500 — Anapilio parapija; $1000 — Prisikėlimo parapijos kredito kooperatyvas, N.N.; $300 — S. G. Kuzmos; $200 A. D. Barkauskai, A. Viskontas, D. Vaidila, L. O. Radzevičiai, KLB Toronto apylinkė; $100 — A. G. Tarvydai, V. E. Drešeriai, V. K. Juškey, R. Girčys, J. O. Kirvaičiai, E. O. Spūdai, D. Bubulytė-Wiese, N.N.; $50 — J. R. Žiūraičiai, S. M. Jokubaičiai, V. G. Balčiūnai, Hamiltono "Gyvataras", P. G. Breichmanai, V. Birštonas, dr. S. Čepas, J. I. Meiklejohn, P. G. Stauskai; $30 — J. Andrulis; $20 — V. Aušrotas, A. A. Vaičiūnai, J. Rinkūnienė, D. Stukas.

MONTREALQUE

KLB Montrealio apylinkės visuotinis susirinkimas įvyko balandžio 9 d. AV parapijos salėje. Susirinkimui pirmininkavo Juozas Šiaučiulis ir sekretoriavo Birutė Nagienė. Buvo ilga eilė pranešimų, kuriuos padarė valdybos nariai ir bendruomenei priklausančių sekcijų vadovai. Pranešimai buvo priimti be ilgesnių diskusijų. Numatyta rudenį pasikviesti bent vieną muzikinį vienetą iš Lietuvos.

Į valdybą įėjo dalis buvusios valdybos narių: Petras Drešeris, Vincas Piečaitis, Arūnas Staškevičius, Juozas Šiaučiulis ir Kostas Toliušis. Naujai pirinkti – dr. Milda Danytė, Vytautas Gruodis ir Remigijus Satkauskas. Revizijos komisiją sudarė Leonas Balaišis, Juozas Lukoševičius ir Augustas Mylė. Nauja valdyba ir revizijos komisija pasiskirstys pareigomis artimiausiu laiku.

Susirinkimo metu visi dalyviai pasirašė padėkos laišką CBC "The Journal" televizijos programai už paskutiniu laiku rodytas puikias programas apie baltiečių judėjimą savo kraštuose. Gaila, kad susirinkimas nebuvo gausus, todėl ir parašų nedaug tebuvo surinkta. Susirinkimą baigus Tautos himnu, visi vaišinosi kava ir pyragaičiais.

Neseniai skautai vyrai pasiskirstė pareigomis: tuntininkas – Rimas Piečaitis, vyčių vadas – Jonas Valiulis, skautų ir vyčių kandidatų vadovas – Romas Otto, vilkiukų vadovai – Petras Drešeris ir Gintaras Nagys, skautininkų seniūnas – Juozas Piečaitis.

Šių metų skautų stovykla numatyta rugpjūčio pirmąją savaitę "Baltijoje".

Pirmąją Komuniją gegužės 7 d. AV šventovėje priims trys vaikučiai. **B.S.**

Greitas ir tikslus patarnavimas

Tel. Bus.: 722-3545 **PETRAS ADAMONIS**
Res.: 256:5355 C. I. B.

GAISRAS - AUTOMOBILIAI - ATSAKOMYBĖ - GYVYBĖ

ADAMONIS INSURANCE AGENCY INC.
3907A Rosemont Blvd., Montreal, Que. H1X 1L7

LITAS MONTREALIO LIETUVIŲ KREDITO UNIJA
1475 DeSeve St., Montreal, Que. H4E 2A8
Tel. 766-5827; 766-5830
Skyrius: 3907A Rosemont Boulevard
VISI BANKINIAI PATARNAVIMAI

AKTYVAS – virš $26,000,000 REZERVAS – virš milijono.

MOKA UŽ:

Certifikatus	11 3/4%	Taupymo – special.	6 1/4%
Term. indėlius:		Taupymo – su gyv. dr.	6 %
1 metų	10 1/4%	Taupymo – kasdienines	5 3/4%
180 d. - 364 d.	9 3/4%	Einamos sąsk.	4 1/2%
120 d. - 179 d.	9 3/4%	RRIF – RRSP – term.	11 3/4%
60 d. - 119 d.	9 1/2%	RRIF – RRSP – taup.	6 3/4%
30 d. - 59 d.	9 1/4%		

IMA UŽ:
Nekiln. turto nuo 13 1/4%, asmenines – nuo 13 1/4%

Informacija apie naujausias palūkanas "Lite"

KASOS VALANDOS:

	1475 DeSeve	3907A Rosemont
Pirmadieniais	9.00- 3.00	10- 2
Antr., treč.	9.00-3.00	——
Ketvirtadieniais	12.00- 8.00	3.00-7.00
Penktadieniais	10.00- 6.00	2.00-6.00

MEDELIS CONSULTING
1407 Sarcee St. Oshawa, Ont. L1G 4N2

SUTVARKOM dokumentus iškvietimui giminių iš Lietuvos arba jums privačiai ten apsilankyti.
PALAIKOM ryšius su kultūriniais vienetais, ansambliais Lietuvoje.
IŠRŪPINAM iškvietimus meninėms grupėms apsilankyti – koncertuoti Lietuvoje.
Šiais ar visais kitais reikalais, kreipkitės į
Stefą ar **Algį Medelius**, vakarais **tel. (416) 434-1847.**

Kanados lietuvių fondui aukojo: .a.a. savanorio S. Banelio atminimui $50 — E. Bersėnienė, V. A. Bersėnai, S. Bersėnaitė-Balzekienė; $25 — K. P. Budrevičius, Z. Bersėnaitė-Cers; $20 — J. A. Šulcai, M. E. Zabulioniai, P. E. Bersėnai, J. Stravinskas, E. Čuplinskas, N. Racevičienė, B. K. Čepaičiai, J. Nešukaitis, E. R. Stravinskai, S. Kėkštas, J. B., A. Zalagėnas, V. Gražulis; $15 — J. Bukšaitis, O. Juodišienė, R. Stravinskaitė; a.a. Justino Vizgirdos atm.: $50 — L. A. Pliūra; $20 — V. Seniūnas; a.a Liūto Griniaus atm.: $25 — T. Ciparienė; a.a. E. Urbonaitės atm.: $20 — B. H. Nagiai. Aukotojams dėkojame. **KLF**

Pašto ženklų paroda — Litpex IX

Lietuvių namų Karaliaus Mindaugo menėje balandžio 22-23 d.d įvyko Toronto lietuvių filatelistų draugijos IX pašto ženklų paroda. Jos tikslas buvo pažymėti dr. Vinco Kudirkos "Varpo" šimtmetį. Buvo išstatyta 120 pašto ženklų ir pinigų rėmų. Dalyvavo filatelistai iš Niujorko, Čikagos, Filadelfijos ir Toronto. Draugija išleido leidinį "Litpex IX", kuriame išspausdinti Kanados min. pirm. Brian Mulronio, Ontario premjero David Petersono, Toronto burm. Arthur C. Eggletono, Lietuvos gen. konsulo dr. Jono Žmuidzino ir KLB krašto valdybos pirm. Vytauto Biretos sveikinimai. Parodą aplankė per 300 asmenų. Didelė padėka tenka Litpex IX parodos rengimo komiteto pirm. Vladui Stabačinskui-Stabui, kuriam teko didžiausia darbo našta organizuojant šią parodą. **T.S.**

REIKALINGA MOTERIS, kuri galėtų gyventi kartu ir padėtų prižiūrėti 3 vaikučius lietuvės šeimoje. Skambinti tel. 887-1392 Toronte.

PARDUODAMAS labai gerai išlaikytas už prieinamą kainą 1975 m. Buick-Century, įvažiuota 60,000 mylių. Skambinti po 7 v.v. tel. 766-6700 Toronte.

MIKOLAINIS VALTERIS atlieka staliaus, plytelių dėjimo, vonių, tualetų ir prausyklų įrengimo darbus už prieinamą kainą. Skambinti tel. 769-5024 Toronte.

PARDUODAMAS grynas bičių medus. Kreiptis pas bitininką J. Norkų (didesnius kiekius pristatau į namus) tel. 389-8179. Taip pat galima gauti Anapilio knygyne, kiekvieno mėnesio 15 "Vilnius Manor" pensininkų namuose.

NORĖČIAU SUSIRAŠINĖTI su filatelistais pašto ženklų pasikeitimui (viso pasaulio, įskaitant ir Lietuvos), kartu ir šiaip su neperdaug "skubančiais" pensininkais laiko praleidimui. Prašau rašyti: V. Navickas, P. O. Box 1184, Gresham, OR 97030, USA.

DĖMESIO! Siunčiam video aparatūrą į Lietuvą. Hitachi 600 E su pasiuntimu $1,275 (amerikietiškais). Palyginkit kainas. Siunčiam vaistus ir medicinines priemones. Romas Pukštys, TRANSPAK, 2655 W. 69th St., Chicago, IL 60629. Įstaigos valandos: kasdien nuo 12-6 v.v., šeštadieniais 10-4 v.p.p. Pirmadieniais uždaryta. Tel. 312 - 436-7772; namų 312 - 430-4145. Rašydami būtinai praneškite savo telefoną.

EUROPEAN CATERING

Gaminamas maistas visom progom, parūpinama salė, muzika, gėlės, sutvarkomi gėrimų (baro) reikalai. Skambinti bet kuriuo laiku: Antanas Gataveckas tel. (416) 234-0243 Toronte.